Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):
Titel | Title: Syngespil for den Danske Skueplads : [Den Gyldendalske Samling].
Bindbetegnelse | Volume Statement: Vol. 4
Udgivet år og sted | Publication time and place: Kiøbenhavn : Gyldendal, 1776-90
Fysiske størrelse | Physical extent: 8 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PUBLIC DOMAIN

35. - 3.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130021686221

Syngespil

for den

Danske Skueplads.

Fierde Bind.

Kiøbenhavn.
Trykt paa Gyldendals Forlag
1781.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Fortegnelse

paa

de Syngespil,

som findes i dette Bind.

---

1 Venskab paa Prove.

2 Rosenbruden i Salenci.

3 Lucile eller den forbyttede Datter.

4 Grovsmeden.

5 Laurette.

6 Vildmanden.

7 Bodkeren.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Venskab paa Prøve.

En lyrisk Comedie

i to Handlinger,

tagen af Marmontels Fortællinger;

Musiken er af Grétri;

til samme Musik

oversat

af

Niels Krog Bredal.

Personerne:

Nelson, Parlements-Herre i Engeland.

Ladi Norton, Nelsons Søster, en Enkefrue.

Corali, en ung indianſk Pige, ſom er ſat i Huſet hos Nelſon.

Blandford, Skibs-Capitaine.

Betty, Kammerpige hos Ladi Norton og Corali.

En italienſk Syngemeſter.

En Notarius.

Betientere.

(Skuepladſen er i London.)

Venskab paa Prøve.

En lyrisk Comedie.

Første Handling.

(Skuepladsen forestiller et rigeligt udziret Kabinet. Paa den ene Side er en Skriver-Pult med trende Klapper, der kan slaaes ud som Borde; og rundt der omkring staae Stole.)

Første Scene.

Nelson, (allene.)

Aria.

Min Tanke-Kraft af Griller svækkes,
Dagens Lys mig til Byrde er.
O Himmel! . . . .
Skal jeg for mig selv saa skrækkes?
Er Ærens Lov mig da ei kiær?
Corali . . . maaskee jeg elsker hende . . .
Denne Skat mig betroet er
Af min Ven, som mig burde kiende.

O! omme Venskabs Følelser!
Af min Siel I skal ei udslettes.
Om Elskov Seier vinde vil,
Om min Ven skulde forurettes,
Jeg bluedes at være til.

Det bliver dog nok det beste, at jeg betroer min Søster, hvad som ligger mig om Hiertet; hun er fornuftig . . . . . Men hvorfor ømmer jeg mig saa meget derfor? . . . Dog see! der kommer hun . . . Jeg skielver, allene ved at see hende.

Anden Scene.

Ladi Norton, Nelson.

Ladi.

Min Broder! Corali ønsker at tale med dig.

Nelson.

Hvordan? Corali.

Ladi.

Ja hun selv. Skulde hun maaskee ikke være velkommen?

Nelson.

Nelson.

Hun ikke være mig velkommen? Jo . . men . . . min kiære Søster! Du veed da vel ogsaa uden Tvivl hvad Ærende det er, som bringer hende til mig?

Ladi.

Hun har hidindtil ikke beviist mig den Ære, at giøre mig til sin Fortrolige.

Nelson.

Hun har ellers forekommet mig paa en Tid meget tankefuld; hun er sig ikke selv liig mere. Ikke skulde jeg troe, at min Søster begegner hende ilde.

Ladi.

Det var at giøre mig stor Uret.

Nelson.

Hun begynder at elske Ensomhed. . . Dog hvem veed, om det ikke er Blandfords lange Udeblivelse, som gaaer hende nær?

Ladi.

I det mindste burde det saa være; han er dog hendes store Velgiører. Denne unge indianske Pige har ingen af hendes Slægt mere tilovers. Hendes Fader, da han maatte opgive Aanden under Seierherrens Sværd, betroede hende til Blandford; thi den Gamle vidste, at han i denne brave Krigsmand forefandt en Mand, til hvis Redelig-

hed han torde betroe sin elskede Datter. Blandford har ogsaa baade ved Fornuft og Ømhed givet hende fra de spæde Aar en Opdragelse, som har giort hendes Forstand moden, da hun endda kun var et Barn; han har skierpet den ved Erkiendtlighed, og ved at bringe hendes Hierte til at føle.

Nelson, (med Heftighed.)

Ja det er sandt; hun er vittigere, end man kan vente det af hendes Alder. Billedet af hendes Siel er udtrykt i hendes Øine, og i dem seer man den uskyldigste Oprigtighed.

Ladi Norton, og Nelson.

Duet.

Ladi.

Min Broder! ja jeg sligt kiender;
Min Broder! ja du slagen er.
Skiult endnu den Lue brænder,
Du i dit Hierte den bær.
Taushed du omsonst anvender;
Du derved dig rober meer.
Vel nok, min Broder! jeg Kiender er.

Nelson.

Jeg elske hende?
Af Elskov brænde?

Lutter

Lutter Griller, Søster! du bedragen er;
Uden Grund du frygter her.

Ladi.

Naar den unge Pige vender
Øine ned, og du er nær,
Hun er frygtsom; men man kiender
Af din Rødme, hvad Tingen er.

Nelson.

Indbildning, at jeg elsker hende!

Ladi.

Naar man mindst troer, man robet er.

Nelson.

Men Søster! du mig gaaer for nær.

Ladi.

Du din Taushed slet anvender.

Nelson.

Min Oprigtighed du kiender.

Ladi.

Corali din Ild antænder.

Nelson.

Kun Indbildning. . . .

Ladi.

Ja, hun af dig indtagen er;
Vel, vel min Broder! jeg Kiender er.

Nelson.

Men, min Søster! du feiler her.

Ladi.

Du og hun af Elskov brænder;
Hvortil nytter Taushed her?
Jeg mig tager begge nær;
Ja, I elske hver især.

Nelson.

Jeg elske hende?
Uden Grund du oprørt er.
Søster! du mig gaaer for nær;
Uden Grund du frygter her.

Nelson.

Og denne Dom fælder min Søster saa lige frem, efter en blot Gisning?

Ladi.

En blot Gisning? Nu! den Udflugt kom du vel fra min Broder!

Nelson.

Du gior det uskyldigste Venskab Uret, naar du vil belegge det med et andet Navn.

Ladi.

Ja, snak mig kun for; jeg kiender dette uskyldigste Venskab; det er just den Maske, som Kierligheden bruger, for ei at blive kiendt.

Nelson.

Men, endnu engang . . . .

Ladi.

Du er mig en alt for kiær Broder dertil, at jeg ikke skulde sige dig mit Hiertes Meening: du, som

som er sat til at haandhæve Lovene, som er Medlem af Parlementet; du som bør foregaae dine Medborgere med Exempel; ak! hvilken Forblindelse! du er paa det nærmeste Trin, til at sætte en Plet paa dit ustraffelige Navn og Rygte; du er paa Veie til sikkerlig at bryde de helligste Løfter, og at tragte efter at giøre det til dit, som allene er anbetroet dig, at bevare for din Ven.

Nelson.

Men hvorfor vil du saa igiennembore mit Hierte? Hvad tager du dig for, min Søster?

Ladi.

At skildre dig af efter Naturen.

Nelson.

Hvordan? er det Skaar i min Ære, som jeg bør være bange for? og det er min Søster, som udlader sig med saa fornærmelig en Mistanke?

Ladi.

Dine Pligter, som vist tale i din beængstede Siel, ere mig meget dyrebarere end din Sinds Rolighed. Blandford har ustridig Ret til at paastaae Ægteskab med Corali. Da han reiste herfra til Indien, har han anbetroet hende til dig. Han giorde sig fast Regning paa din Redelighed, da han overgav dig en Skat, som laae ham saa om Hierte. Denne vil du nu berøve ham. Jeg kan lade hvad

som gaaer for sig inderst i Hierterne; i sær kiender jeg min Broders til Punkt og Prikke.

Nelson.

Hvilke Følger leder du ud af min Opførsel?

Ladi.

De allerslemmeste, og som du bør søge at undgaae.

Nelson.

Jeg har saa i Sinde.

Ladi.

Tag dig da et mere alvorligt Væsen paa imod hende.

Nelson.

Jeg er saa bange for, hun skulde troe, at jeg vilde medhandle hende som en Slavinde.

Ladi.

Du vil da altsaa heller være en Slave af hende.

Nelson

Jeg forsikrer, at jeg skal tage mig selv neie vare herefter.

Ladi.

Og, for at forekomme den alt for store Tvang, som du maae giøre dig selv hos hende, vil jeg inden kort Tid være her igien, og afbryde Eders Samtale.

Nelson.

Nelson.

Det seer jeg med stor Fornøielse.

Ladi.

Forlad mig, jeg troer saa meget jeg vil deraf, min Broder! (hun gaaer.)

Tredie Scene.

Nelson, (allene.)

Aria.

Nei afsted
Du kielne Lyst! du rover mig den Fred,
Der bor min Siel indtage.
Jeg skal Seier naae mod din Plage.
En Brittes stolte Siel
Er ei skabt til forliebte Sukke.
Jeg for en Svaghed bukke?
Nei, nei afsted.
Men mon jeg her ei vel
For strængt har dømt min Siel?
Hvem er til, som ei tilbeder
Saa mange Fuldkommenheder?

Hvem

Hvem mon ei lyder,
Hvor Elskov byder?
Den vinder,
Og binder.
Er Hiertet skabt da til dens Træl?
Nei afsted
Du kielne Lyst! du rover mig den Fred,
Der bor min Siel indtage.
Jeg skal Seier naae mod din Plage.
Jeg for en Svaghed bukke?
Nei, nei afsted.

Fierde Scene.

Corali, Nelson.

Nelson.

Nu vel elskværdige Corali! Min Søster kommer og fortæller mig, at De har Lyst at tale med mig.

Corali.

Gandske rigtig. Jeg har stedse noget at tale med Dem om.

Nelson.

Nelson.

Med mig?

Corali.

Ja vist; kommer det Dem saa underligt for?

Nelson.

Nei, ikke just saa underligt . . . men . . .

Corali.

Jo jeg merker det alt for vel; og jeg begynder alt at blive bange.

Aria.

Om jeg kan tænke, Dem Tak tilhører,
Jeg seer i Dem hvad Sandhed er.
Dens Sprog ved Dem min Læbe rører;
Jeg alt med Lyst til Nytte fører
Og taler kun af Følelser.
Men undskyld, at jeg frygtsom er;
Det en Lærers Ret tilhører;
Men i min Siel, hvor Svig ei er,
Som blot Erkiendtligheden rører,
Kiend først hvad Stempel Sandhed bær. . . .
For min Tale Dem Tak tilhører.

Nelson, (for sig selv.)

Jeg veed ikke selv, hvor jeg er; min Siel henrykkes . . . Nu, hvor har ikke min Søster sagt sandt?

Corali.

Corali.

Denne Sinds-Heftighed, som jeg seer Dem at være udi, spaaer mig maaskee ikke noget godt. Har jeg fortørnet Dem?

Nelson.

Fortørnet mig? De?

Corali.

En mørk Skye fordunkler den rolige Muntterhed som ellers pleier at fremskinne af Deres Øine. Ach! Nelson! sig kun hvad De vil, saa er De dog vred paa mig.

Nelson.

Nei intet mindre; det indestaaer jeg Dem for.

Corali.

Kort sagt: jeg er falden paa den Tanke, at jeg maae forvolde Dem en heel Deel Bryderie. Naar man er ulykkelig, er man bange for alting. At De beholder mig i Deres Huus, ja, det har jeg dog ikke andet, end Deres Venskab til Blandford at takke for.

Nelson.

Saasnart man kiender Dem, er der intet, som man jo bør giøre for Deres egen Skyld. Det er sandt, jeg har opfyldt den Pligt, der paalaae mig som Ven; men jo længere jeg seer Corali, jo

mere

mere ønsker jeg mig selv til Lykke; og hvad jeg herefter kan giøre Dem til Fornøielse, skeer vist ikke for min Vens Skyld.

Corali.

De skylder mig ogsaa Venskab; thi jeg for min Part, jeg elsker Dem med saa inderlig Fornøielse = = =

Nelson, (forvirret.)

Hvordan? De elsker mig?

Corali.

Ja vist.

Nelson.

Corali! = = = Corali!

Corali.

De er meget forvirret; altsaa skiotter De ikke om mit Venskab?

Nelson.

Jo vist = = = men = = = jeg stod just og faldt i Tanker over en betydelig Sag, som jeg haver under Hænderne. Det er en Proces, som jeg skal udvikle de sande Omstændigheder af.

Corali.

Er Sagen af stor Betydenhed?

Nelson.

Ja = = = sikkerlig = = = Tillad mig at forføie mig hen for at skrive.

Corali.

Corali.

Nu vel; jeg vil sætte mig ved den anden Side og læse i en Bog. Min Nærværelse kan dog ikke være Dem til Hinder; allerhelst, jeg forsikrer, at jeg ikke skal lukke min Mund op.

Nelson.

For alting forstyr mig ikke; thi jeg behøver al min Eftertanke.

Corali.

Nei, jeg skal ikke, saa vidt jeg troer. Sæt Dem til deres Arbeide; jeg vil tage mig en Bog at læse udi. (Hun sætter sig.)

(Nelson aabner sin Skriverpult, og da adskillige Sager hindre ham fra at udtrække en Skuffe, lægger han dem hen paa Klappen. Disse Sager bestaae i en Pakke Penne, et Futteral, en Tobaksdaase og et par Pistoler. Corali paa den anden Side aabner Skriverpulten og tager ud en Bog.)

Nelson, (efter en liden Taushed paa begge Sider.)

Det er det allervigtigste i denne hele Sag, om jeg af Tingsvidnet kan udfinde noget, som kan befrie den Anklagede, der vist er uskyldig. Himmel! at være i Fængsel uden Forbrydelse!

Corali.

Han maae sættes paa frie Fod.

Nelson.

Nelson.

Altsaa læser Corali ikke?

Corali.

Jo vist; men jeg hører tillige.

Nelson.

Men, jeg beder, tie dog stille; et eeneste Ord af Dem forvilder mig.

Corali.

Og jeg, jeg bliver nysgierrig ved det mindste Ord af Deres Mund.

Nelson.

Nu vel da! saa lad os begge tie stille.

Corali.

Jeg veed ikke om det skulde være det beste.

Nelson. (for sig selv)

Her ere nogle Poster, som maae neie gaaes igiennem.

Corali. (for sig selv)

Jeg faaer vel begynde at læse igien.

(Her bliver en lang Taushed, og imidlertid sidde Nelson og Corali og kaste Øine til hverandre af og til.)

Nelson. (for sig selv)

Nei, jeg kan ikke komme afsted med mit Arbeide.

Corali.

Det er en kedsommelig Bog, jeg har faaet fat paa.

Nelson.

Corali! har De vel givet agt paa, hvordan vi har anvendt disse Øieblikke?

Corali.

Ja saa vist har jeg saa; De har betragtet mig, og jeg har stirret paa Dem. Jeg troer vi handlede ligesaa fornuftig, om vi talede sammen.

Nelson.

Jeg forstaaer Deres Meening; De har større Lyst til at tale end til at læse; ikke saa?

Corali.

Man kan lære nok, alene ved at tale med Dem.

Femte Scene.

Ladi Norton, Corali, Nelson, Betty.

Betty.

Miss! Deres Syngemester er kommen.

(Hun gaaer)

Nelson.

Nelson. (for sig selv, medens han legger ind alle de Sager, som han havde taget ud af Skriverpulten.)

Nu, den Syngemester kom, som om han var kaldet.

Ladi. (til Corali)

De maae benytte Dem af Tiden; Blandford søger at forskaffe Dem alle muelige Egenskaber, til at behage. Nu, hvor er De ham dog ikke et oprigtigt Venskab skyldig?

Corali.

Alt hvad han gior for min Skyld, forbinder mig til Høiagtelse for ham; men jeg nægter ei, at jeg er lidt fortredelig og nedslagen derover, at jeg stedse skal trænge til andres Hielp. Denne min Vanheld volder, at jeg i mine egne Øine er ret en ringe Person. Jeg har fattet det Forsæt, det ædle Forsæt, at gior mig frie for alle disse formeente Nødvendigheder i Livet, (til Nelson) uden alene den, at blive ved at elske Nelson.

Ladi.

Bliv ved at opelske disse behagelige Talenter. Tidt og ofte har en Kone disse alene at takke for hendes Lykke. Sielden slaaer [illegible] feil, at der jo ligger i dem en hemmelig Kraft forborgen, hvorved man indtager en Mand og fæster hans Hierte. Det er ved slige Egenskabers Tillokkelser, man ud-

retter, at han elsker sit eget Huus over alle andre; de ere just de Vaaben, som Kierlighed har opfundet, for at vinde Fornuftens Bifald.

Corali. (til Nelson i det hun gaaer)

Nu vel da! jeg vil tænke paa Dem, medens jeg undervises.

Siette Scene.

Ladi Norton, Nelson.

Nelson.

Ak! min Søster, hvor er ikke min Tilstand at beklage.

Ladi.

Du elsker, min Broder! og er elsket igien; jeg tænkte nok, at jeg ikke var bange uden Grund.

Nelson.

Corali har sagt mig det reent ud. Hendes Siel, som ikke kiender til Konstgreb, har lagt hende i Munden alt hvad hun føler, uden Forbeholdenhed. Hendes naturlige Forstand, som ikke lader sig tvinge af Fordomme, finder intet ondt i at tilstaae lige frem den søde Tilboielighed, som man kalder at elske, denne Tilboielighed, som Opdragelse

gelse og Levemaade befaler os at underkue, endda, naar Hiertet med de heftigste Mindelser fordrer Gienkiærlighed.

Ladi.

Det er altsaa Venskab her, som maae tabe Sagen?

Nelson.

Nei troe ikke, at jeg kan være nedrig nok, til at sætte mig selv blot for saa ængstelige Bebreidelser, min Søster! og, for at blive sikker i Fremtiden, saa vil jeg i Morgen den Dag = = Ja = = i denne Aften endnu har jeg besluttet at reise herfra.

Ladi.

At reise herfra?

Nelson.

Ja, og det skal være saa vist, som det allerede var skeet. Jeg vil forlade London. Jeg veed alt for vel, hvad jeg er min Ven pligtig. Jeg maae undvige, for at tvinge mig selv til at være redelig; thi hvorledes kan jeg vel daglig have for mine Øine en Skionhed, som er dydig, som elsker mig og venter min Gienkiærlighed? Denne Tilstand er for farlig; og jeg tvivler om, at nogen, der oprigtig vil holde Troe og Love, er saa meget Mester over sig selv, at han tør svare for sig selv i sligt Tilfælde.

Syvende Scene.

Corali, Syngemesteren, Ladi Norton, Nelson.

Corali. (til Ladi Norton)

Miladi! Jeg bringer her min Syngemester med; det er ikke mere end billigt, at jeg tager Underviisning i Deres Nærværelse. De er selv Elsker og Kiender af Musiken, og det tilkommer Dem at domme, om jeg synger vel nok, til at forskaffe Nelson fornøielig Tidsfordriv.

Nelson.

Det er jeg forsikret paa, førend jeg hører Dem.

Corali. (til Nelson)

Naar De vil høre paa mig, synger jeg vist med mere Følelse.

Nelson. (for sig selv)

Dette stod ogsaa kun tilbage, for tilgavns at forvirre mig. (Betty kommer ind med Betienterne, der bringe en Harpe ind.)

Ladi.

Hvorledes? ogsaa min Harpe?

Corali. (til Ladi Norton)

Det har jeg giort med got Overlæg. Deres Færdighed paa Harpen vil skaffe Musiken et nyt

Liv;

Liv; og denne liden Concert skal være til Ære for Nelson, som vist tager Deel deri. Min Stemme, naar den bestyrkes ved deres konstige Haand, vil giøre mere Indtryk paa hans Øre.

Ladi.

Jeg er bange for, at min Egenkiærlighed vil lide meest derved; men det er mig nok, at De finder Behag derudi.

Nelson. (til Syngemesteren)

Hvad Slags Musik vil De give os? italiensk, tydsk eller fransk?

Ladi.

Min Broder! saadant bør aldrig komme i Betragtning. Der gives kun een sikker Regel, hvorefter al Musik bør bedømmes: Musik bør udtrykke Hiertets Følelser; den Slags Musik, som kommer Naturen nærmest, hører hiemme hos alle Nationer.

Syngemesteren.

Miladi fælder den retteste Dom; og jeg er af samme Meening. Jeg holder for, at hun har giort det beste Udslag, i hvad Tvistighed der kan opkomme om denne Sag. (til Corali) Miss! her er en ganske nye Arie.

Corali.

Giv mig den; den har jeg Lyst at synge.

(Ladi Norton tager Harpen og begynder at spille; og Corali synger.)

Aria.

Med Elskovs-Gud, naar man pukker i Kræfter,
Han med Hevn udrustet staaer;
Man vil vel flye, men hans Piil følger efter;
Hiertet fik det dybe Saar.
Hviil ved en Strøm af klare Bække,
Sligt ingen Liise skaffe kan.
Selv Fugle-Sang er i Stand
Kun din Qval at opvække.
Livet er
Til Besvær;
Man selv sig plager;
Hver Dag vor Qval tiltager.
Men Haabets Gnist kan let antændes
Ved to Hierters søde Baand,
Naar Elskovs-Gud kun for Herre erkiendes,

Føler

Foler man hans hielperige Haand.
Himlen er klar, hver Dag er god,
Naar Vellyst danner vore Lænker;
Ved Bækkes Suſen man da tænker
Paa Verdens Stoi med roligt Mod,
Og Elſkov langt fra os al Modgang flytter.
Hvad er vel at onſke meer?
Man i Vellyſten ſeer
Det Baand, ſom knytter.

Syngemeſteren.

Man finder ikke mange ſaadanne Stemmer.

Nelſon. (til Syngemeſteren)

Nei; jeg troer, jeg har hørt de allerbeſte. (for ſig ſelv) Ak! Corali! Du overgaaer dem alle ved de ypperligſte Naturens Gaver. (Ladi Norton ſtoder til Nelſon, ſom viſer paa Corali, og ſiger med en Slags Fortrydenhed) Mon ikke diſſe Anſigts-Træk, denne yndige Skabning var nok til at forføre Hierter og fortrylle Sandſerne, uden endnu at foie ſaa mange Egenſkaber dertil? (Han reiſer ſig med Heftighed) Nu hvilken indtagende og færdig Stemme!

Corali.

Nelſon! jeg troer De er misforneiet?

Nelson.

Jeg? nei.

Corali.

Jeg kan jo tydelig merke det.

Nelson.

Nei, Corali! Jeg mener hvad jeg siger. (for sig selv) Er jeg misfornøiet med nogen, saa er det med mig selv.

Syngemesteren.

Denne Musik var dog af det Slags, som burde behage.

Nelson.

Upaatvivlelig; men det kan være nok for denne Gang. (Syngemesteren tager Afskeed og gaaer.)

Ottende Scene.

Corali, Ladi Norton, Nelson.

Nelson. (til Corali)

De har alt giort saa stor Fremgang i Deres Sang, at De ikke behøver videre Underviisning.

Corali.

Jeg er bange for, at denne Berømmelse gaaer ei fra Hiertet.

Ladi.

Ladi.

Jo vist, Corali! De synger allerede som en Mesterinde. Bliv kun ved at øve Dem, og lad mig sørge for Resten. Vi skal forneie os med Musiken paa vor egen Haand, medens min Broder maae forlade os.

Corali.

Hvorledes?

Nelson.

Ja, jeg reiser bort, jeg maae reise = = = og det = = = langt bort herfra.

Corali.

Men Deres Søster og jeg følger med.

Nelson.

Nei Corali! I maae begge blive tilbage.

Corali.

Nei det kan aldrig gaae an, at forlade saa en elsket Søster. Er der da ei Følelse tilbage i Deres Hierte af den broderlige Ømhed og Kierlighed?

Ladi.

Jeg er nødsaget til at blive her tilbage for vigtige Forretningers Skyld. Men jeg maae gaae, for at giøre de fornødne Anstalter til min Broders Afreise, paa det han endnu i Dag kan begive sig paa Veien.

(Hun gaaer)

Niende Scene.

Corali, Nelson.

Corali.

Ja lad kun Deres Søster blive tilbage længe nok, naar hun saa lyster; vi to kan gierne reise tilsammen alene.

Nelson.

Det skulde give en smuk Opsigt!

Corali.

Saa hader De mig da, Nelson?

Nelson.

Nei Corali! det er langt fra; det forsikrer jeg helligen.

Corali.

Ja, hvis saa er, saa synes mig, at det Forslag, som jeg gier, bør staae Dem an. Kort og got, naar De reiser, reiser jeg med; vil De blive her, saa bliver jeg med.

Nelson.

Der ligger mig noget paa Tungen, som vil forskrække min Corali, om jeg skulde sige det ... Nei, det er best at tie dermed. . . . jeg kan ikke faae Ordet frem.

Corali.

Tal kun uden Forbeholdenhed.

Nelson.

Nelson.

Det har jeg ikke Mod nok til.

Corali.

Nelson! . . .

Nelson.

End om jeg bekiendte reent ud, at Corali alene er Aarsag til min Bortreise.

Corali.

Den Kiærlighed, jeg bær for Dem, er altsaa en Forbrydelse i Deres Øine?

Nelson.

Jeg har ingen Meie spart, for at udfinde alle Midler, til at forfremme Deres sande Lykke; al min Omhue har været anvendt derpaa; og dersom Corali ikke har Godhed for mig, saa vilde jeg kalde hende utaknemmelig.

Corali.

Nu vel! det kalder jeg at tale med Skiensomhed.

Nelson.

Men denne fælles Tilbøielighed, der nu forekommer os saa smigrende, saa behagelig, kunde med Tiden volde os den bitterste Fortrydelse. Jeg bør aldrig give mit Minde dertil. En anden, end jeg, har Rettighed til at paastaae. . . . . .

Corali.

Nei, nu forstaaer jeg Dem ei længer.

Nelson.

Nelson.

Den agtbare Ven, som har saa got et Hierte, som er begavet med saa mange gode Egenskaber, han, som Corali bør elske ligesaa høit, som jeg agter ham, bør han ikke giøre sig fast Regning paa min Redelighed? Da Blandford betroede Dem til mit Opsyn, var han da ikke elsket?

Corali.

Han er mig ogsaa kiær endnu.

Nelson.

Blandford, som har befriet Dem fra den grædseligste Skiebne, han, hvis Omhue De har været anbetroet fra de spæde Aar, han bør giøre sig Regning paa Deres Kierlighed.

Corali.

Han skal altid agtes og æres af mig, som min anden Fader. Enhver Velgierning, han har beviist mig, staaer dybt indgravet i mit følende Hierte.

Nelson.

Velan da, saa vid at han venter, naar han kommer tilbage, at Corali, til Belønning for alle hans Velgierninger, føler for ham noget stærkere og mere smigrende, end det blotte Venskab og Erkiendtlighed. Han har Ret til at haabe, at Corali tager mod hans Haand som hans Ægtefælle.

Corali.

Corali.

Nei, Nelson! det skeer i al Evighed aldrig. Corali besidder ikke et Hierte, som skikker sig for Blandford.

Nelson.

Imidlertid maae det dog saa være.

Corali.

Nei, det er umueligt, det skal Blandford selv være enig med mig om. De Lærdomme, som han har givet mig, forglemmer jeg aldrig; de svæve mig stedse i Erindringen: En Pige, som har sin egen Ære kier, bør give sig efter sit Hiertes Valg; hør kun hvad Blandford har sagt mig mere end eengang:

Aria.

Naar man Haand uden Hierte bort-
skienker,
Føles Ulykken ei saa svær,
For man tilbage i Tiderne tænker
Paa den, som var blant alle os
kiær.
Man da først føler sin Plage;
Man vil flye; kun spildt Umage.
Overalt, og hvor man er
Elskov er der,

Som

Som siger: Her
Er den, Du burde tage.
Man sig vil forsvare,
Ja man staaer imod.
Naar Hiertet er først i Fare,
Er Følgen kun sielden god.
Naar man Haand uden Hierte bort-
skienker,
Føles Ulykken strax ei svær.

Nelson.

De vil altsaa, at jeg skal forraade min Ven, der i største Sikkerhed bygger paa mit givne Løvte? Jeg skulde ikke bryde mig om at kuldkaste Skik og Orden, Ære og de helligste Selskabs-Pligter!

Aria.

Nei, evig skulde jeg det fortryde,
Jeg skulde hade mig,
Og selv foragte mig,
Og ængstes selv for mig,
Og flye for mig,
Selv sige mig:
Uden Agt, vil Elskov lidt betyde.

Naar

Naar jeg fik den mindste Blund,
Og Sovnen stod i mit Øie,
Naar Naturen maae forfoie
Sig til Hvile-Stund,
Maatte Anger forfølge mig
Med det fæle Skrig:
Troløse! jeg dig vækker,
Din Ven jo her
Bedragen er.
En trolos Sovnen selv forskrækker.

Corali.

Men alle disse Bebreidelser kan man være frie for, naar Blandford selv giver sit Minde til vort Ægteskab. Jeg skal strax løbe hen og skrive ham et Brev til, som skal have Fynd og Klem; og derudi lade ham vide, at det er paa høi Tid, at han kommer hiem.

Nelson.

Nei, skal han have Oplysning derom, saa bør det skee fra min Haand.

Tiende Scene.

Corali, Ladi Norton, Nelson, Betty.

Betty, (overleverende Nelson et Brev.)

Her var nylig een, som leverede mig dette Brev til Herren. (Hun gaaer.)

Ladi, (som kommer i det samme.)

Der skal Du see, at Du faaer Efterretninger fra Blandford.

Corali, (med Hefrighed.)

Aa! lad os skynde os at aabne det; lad os see, om ikke hans Reise er falden saa lykkelig ud, som mit Hierte har ønsket.

Nelson.

Ypperligt. Denne Utaalmodighed staaer mig an. Nu elsker jeg endnu Corali høiere.

Corali.

Jeg synes at den er gandske naturlig. Blandford er ædelmodig, veltænkende, dydig; jeg skylder ham alting; jeg vil føle Dødens Angest, om jeg hørte, at ham var vederfaret den allermindste Vanheld.

Nelson, (efter at have læst Brevet.)

Blandford er her med det første.

Corali, (forvirret.)

Med det første?

Nelson.

Nelson.

Ja, og kanskee inden en Times Tid.

Corali.

Det forneier mig inderlig.

Nelson, (forvirret.)

Og jeg, jeg er hiertelig glad derover.

(Han læser Brevet.)

"Maaskee kommer jeg, min beste Ven!
"endnu før dette mit Brev indløber; og
"skal paa eengang see igien de Personer,
"som jeg elsker over alle Ting i Verden.
"Jeg skal imodtage af din Haand den elsk-
"værdige Corali, denne kostbare Skat, som
"mit følende Hierte anbetroede min trofaste
"Ven til Forvaring. Med den inderligste
"Glæde gaaer jeg det Øieblik i Møde, som
"skal legge en fast Grundvold til min Lykke.
"Jeg er overbeviist om, at din Søster,
"som veed saa vel at anvende den kostbare
"Tid, af Venskab for mig har dannet min
"unge Myndlings Hierte, og beriget hendes
"naturlige Vittighed med de nyttigste Un-
"derviisninger. Jeg skal da faae at see
"Corali beriget med Fuldkommenheder, der
"svare til hendes Deilighed, og min Lykke
"skal ikke længere bestaae i den blotte Fore-
"stilling. Hvor vil jeg ikke blive forneiet!

"Jeg vil regne det for een af Eders største "Velgierninger, at jeg kommer i Besiddelse "af saa fuldkommen et Fruentimmer. „

Blandford.

Nelson.

De seer Corali, at Blandford kommer og gier Paastand paa den Rettighed, han har til Deres Hierte.

Ladi.

Ja, De maae uden videre Betænkning antage ham som Deres Mand.

Corali.

Og jeg for min Part, jeg har sat mig for, uden videre Betænkning, at sige ham reent ud, at det er mig umueligt.

Nelson.

Men hvordan? . . . .

Corali.

Jeg ledes aldrig uden af den blotte bare Sandhed, og har i denne Sag ingen bedre at raadføre mig med.

Nelson.

Min Søster! jeg vil ufortovet reise herfra.

Ladi.

Men kan det vel bestaae med Høflighed og Anstændighed, at reise herfra, naar man i Øieblikket er Blandford forventende? . . . . .

Nelson.

Nelson.

Det er mig umueligt at udstaae hans Nærværelse. Men Du, min Søster! skiul for ham, det beste Du kan, min Svaghed, og opfind al muelig Undskyldning for min Bortreise. (til Corali.) Kiære Corali! tie stille med alting, til jeg kommer tilbage; thi . . . det vil komme paa Dem allene an . . . om . . . jeg skal leve eller døe. (til Ladi) Min kiære Søster! jeg forlader mig paa din Forsigtighed.

Ladi.

Reis kun; jeg seer ikke, Du kan giøre bedre.

Terzet
af
Corali, Ladi Norton og Nelson.

Nelson.
Fra Reisen mig forlede?
Nei Hinder maae ei skee.

Corali.
Det vil vi faae at see;
Nei det skal aldrig skee.

Ladi.

Vognen er alt tilrede;
Reis, lad ei Svaghed see.

Nelson, (for sig selv.)
Hun Modet mig betager;
Hvor tungt gaaer jeg dertil!

Corali.
Nei det skal aldrig skee.
Jeg dig saa høit behager;
Du mig forlade vil!

Ladi.

Det beste er, du Afsked tager.

Nelson, (for sig selv.)
Hvor tungt gaaer jeg der-til!

Corali.
Jeg Dig saa høit behager.

Ladi.

Reis kun, reis kun, min Broder!

Corali, (til Ladi.)

Nei, hor Veninde!
Jeg Had deri vil finde,
Om han forlader mig.

Ladi, (til Nelson.)

Reis kun, og hor ei hende an.

Nelson.

Mig intet hindre kan.

Corali.
Og du vil ham forlede?
Nei det skal aldrig skee.

Ladi.
Vognen er alt tilrede;
Reis, lad ei Hinder skee.

Corali.
Du den i Angest fører,
Hvis Hierte Dig tilhører;
Kan det med Ret bestaae?

Nelson.
Du mig i Angest fører.
Skiønt Hiertet dig tilhører,
Jeg dig forlade maae.

Ladi.

Det beste er du Afsked tager.

Corali.

Corali.	Nelson.
Og Du vil ham forlede?	Fra Reisen mig forlede?
Nei det skal aldrig skee.	Nei Hinder ei maae skee.

Ladi.

Reis, lad ei Hinder skee.

Corali, (til Nelson.)

Dit Had jeg troer at finde,
Om Du forlader mig.

Nelson.

Mit Had Du ei skal finde,
Skiont jeg forlader Dig.

Ladi.

Din Ven dog ei bør finde
Dig i saa skiendig Svig.

Corali, (til Ladi Norton.)

Nei hør Veninde!
Jeg Had deri vil finde,
(til Nelson.)
Om Du forlader mig.

Nelson.

Min Ven dog ei bør finde
Mig i saa skiendig Svig.

Corali.
Jeg Had deri vil finde,
Om Du forlader mig.

Ladi.
Hans Ven dog ei bør finde
Ham i saa skiendig Svig.

Ladi.

Vær selv din egen Dommer;
Ærens Lov byder dig.

Nelson.

Jeg til mig selv nu alt kommer;
Ærens Lov styrer mig.

Corali, (for sig selv.)

Nu hvilket Søsters Hierte!
(til Nelson.
Eet var det jeg begierte,
Og det du nægter mig.

Ladi.
Æren byder dig,
Din Ven dig ei bør finde
I en saa skiendig Svig.

Nelson.
Ja Æren byder mig.

Nelson.

Jeg er til Reisen rede,
Mig Hinder ei maae skee.

Ladi.

Vognen er alt tilrede;
Reis, lad ei Svaghed see.

Corali.

Corali.

Det vil vi faae at see;
Nei det skal aldrig skee.
Jeg dig saa høit behager,
Og Du mig forlade vil!

Ladi, (til Nelson.)

Det beste er, Du Afsked tager.

Nelson, (for sig selv.)

Hun Modet mig betager = = =
Hvor tungt gaaer jeg dertil!

Ladi.

Alt færdigt er.

Corali.

Bliv her = = = =
Af min Arm han slider sig!

Nelson.

Jeg er til Reisen rede;
Man maae ei hindre mig.

(Han gaaer hastig.)

Corali.	Ladi.
Hvor gaaer det mig ei nær!	Brug dog Fornuften her,
Jeg fast fortvivlet er.	Tag Mod, og sindig vær = =
Ja = = = han ei elsker mig.	Kom dog, og følg med mig.

(De gaae ud, hver til sin Side.)

Ende paa Første Handling.

Anden

Anden Handling.

Første Scene.

Corali, (allene, klæd i en indianſk Dragt; dog har hun endnu Diamantes Brenringe i Ørene, og et med Ædelſtene rigelig beſat Halsſmykke; paa hendes Bryſt hænger en ſort Silkeſnor, hvori er hæftet et lidet Hierte af Krystal.)

Aria.

Nelſon gik; han fra mig rives;
Jeg og keed af Stedet er.
Mig ei Ret i noget gives;
Hvad har jeg at giøre her?
Jeg var ham kiær, han maae undvige;
Jeg den Sag begriber ei.
Da jeg elſker ham tillige,
Vil jeg ogſaa gaae min Vei.
Men = = = men = = =
Søſteren = = = ?
Hun, hvad hun vil, maae giøre, ſige;

Jeg

Jeg svare vil som saa:
Naar Broderen maae undvige,
Jeg min Vei vil ogsaa gaae.

Anden Scene.

Corali, Betty.

Corali.

Betty! kom hid og hielp mig at snøre denne Dragt; Saa, skynd Jer.

Betty.

Jeg troer Miss har faaet noget at ærgre sig over.

Corali.

Ja, det var en Under om . . . .

Betty.

Ja, seer jeg ret, saa er De ganske vred; da er dette ogsaa den første Gang. . . . .

Corali.

Har du en Smule Kiærlighed tilovers for Corali, saa gior hvad jeg siger dig, uden Indvendinger. (giver hende endeel Penge.) Tag imod denne Forærring.

Betty.

Betty, (tager Pengene.)

Man maae vel giøre hvad De behager.

(Hun hielper Corali tilrette med at klæde sig.)

Corali, (rivende Smykket af sin Hals.)

Al denne Stads maae gives Afsked; den passer sig ikke paa min nærværende Forfatning. (hun tager Brenringene af sine Ørne.) Bort med denne Forsængelighed; den er nu i mine Øine som slet intet.

Betty.

Men værdiges dog at forklare mig denne Hemmelighed.

Corali.

Et Skib gaaer i denne Aften til Kysten af Madras . . . . Kom, lad mig omfavne dig; ja i Morgen . . . desværre! . . . . seer du ei mere Corali.

Betty.

Men hvad tager De Dem for, Miss!

Corali.

Evig at forlade disse afskyelige Egne, hvor det er en Forbrydelse . . . at elske . . . og at være oprigtig. For alting lad dig ikke mærke for nogen med det allerringeste. Lad mig nu være allene. Farvel Betty!

Betty, (for sig selv i det hun gaaer.)

Det stakkels Barn! . . . Men min Pligt udfor-

udfordrer at jeg bør advare Ladi Norton om alt dette; jeg vover alt for meget ved at fortie det.

(hun gaaer.)

Tredie Scene.

Corali, (allene.)

Ingen Ting vil jeg bringe hiem med mig, uden allene dette lidet Krystal-Hierte. Nelson gav mig det; Nu hvilken kiær, men tillige uhældig Forærring! (hun kysser Krystal-Hiertet.) Ja, jeg agter dig høiere end al Verdens Rigdom. Nu maae jeg forlade dette Huus. (hun kaster sig i en Stoel.) Det er sandt, jeg overgiver mig herefter til Nød og Elendighed .... Men saa faaer jeg dog det Sted at see igien, hvor min Fader boede. (hun reiser sig igien.) Og jeg skal glemme ... Men kan jeg vel og glemme Nelson?

Romance.

1. Vers.

Mit Onde sig forøger;
Ja Du, min Siel, dig stedse søger.
For Dig jeg ikkun lever,
Den Lov er fast for mig.
Da jeg i Lykken svæver,

Du

Du vil et Hierte plage,
Som Dig elsker alle Dage.
Men mon jeg mig bedrage?
Mon Du er redelig,
Og tænke vil paa mig?

2. Vers.

I Skov og eensom Hytte
Min Graad vil ikke meget nytte.
Jeg vil min Smerte bære,
Og sukke, langt fra Dig.
Ja, hvor jeg end skal være,
Jeg i mit Bryst min Plage
Skal ernære alle Dage = = =
Tør jeg for Dig mig klage?
Er jeg saa lykkelig,
Du tænke vil paa mig.

3. Vers.

Den Vellyst dig at høre,
For den jeg skulde lukke Øre?
Folte mit omme Hierte,
Søg Skylden kun hos Dig;

Kun

Kun du mig saadant lærte = = =
Du let stod til at foies.
Med dit Billede jeg noies.
Men Du, som ei kan boies,
Vil Du bequemme Dig
At tænke lidt paa mig.

4. Vers.

Her glad jeg torde sige:
Jeg var din allerbeste Pige;
Her med en frygtsom Stemme
Jeg Lovtet gav til Dig;
Her lod Du dig bequemme
Til selv mig at opdrage;
Aldrig jeg skal saadant glemme.
Men kan det Dig ei nage
Saa at unddrage Dig,
Du tænker knap paa mig.

5. Vers.

Ak! at Dig Elskov lærte
Hvad Tab Du giorde i mit Hierte,
Som Dig var overgivet,

Som

Som blev forsmaaet af Dig.
Gid da engang i Livet
Din Elskov blev oplivet! = = =
Men hvad ønsker jeg i blinde?
Jag evig af dit Minde
Erindringen af mig
Og at jeg elskte Dig.

(Hun vil gaae.)

Fierde Scene.

Corali, Ladi Norton.

Ladi.

Hvorhen saa hastig, Miss! og det i en saa besynderlig Dragt?

Corali.

Jeg reiser hen, hvor jeg kom fra.

Ladi.

Hvorledes?

Corali.

Ja vist, jeg reiser min Vei.

Ladi.

Men giør mig dog Rede for et saa sælsomt Foretagende.

Corali.

Corali.

Kan De ikke finde Dem derudi? Det var endelig saa nødvendigt, synes Dem, at Nelson maatte reise; og nu da jeg vil reise, vil man giøre Indvendinger derimod. Ikke skulde jeg troe, at jeg laae Dem mere om Hiertet, end Deres kiødelige Broder? jeg, som i ingen Maade kommer Dem noget ved.

Ladi.

Nelson veed hvor høit jeg agter hans Kierlighed for mig.

Corali, (med Utaalmodighed.)

Men hvorfor lod De ham reise? Jeg for min Part, jeg giorde alt hvad jeg kunde, for at holde ham tilbage. Nei, see engang! lader det ikke smukt, at jeg elsker Deres Broder mere end De?

Ladi.

Jeg har opført mig som jeg burde i slige Omstændigheder.

Corali.

Nu! hvilke Sæder! hvilket fordærvet Land! Jeg troer, Naturen er blant dette Folk det eneste, som man ei kiender til.

Ladi.

Hvad jeg giorde, var allene for at tiene Dem begge.

Corali.

Ja, for at giøre os Fortred, vil De sige. Og = = = jeg kunde hade Dem = = = det kunde jeg = = = om jeg ellers var i Stand til at hade nogen.

Ladi, (tager Corali ved Haanden med en kiærlig Mine.)

Du skulde være istand til at hade mig? Du?

Corali, (kastende sig i hendes Arme.)

Tilgiv mig, jeg er uden for mig selv, nei aldrig = = = aldrig = = = men dette giør jeg ingen Hemmelighed af, at jeg vil forlade dette stygge Land, hvor det ansees for en Misgierning at elske. Jeg reiser min Vei, det kan jeg lade Dem vide.

Ladi.

Vlid dog = = =

Corali.

Nei jeg er døv mod alle Raad.

Ladi.

Nu vel da, reis; det Forsæt holder jeg af. Nelson er paa Veien at komme hiem igien.

Corali, (uden for sig selv af Glæde.)

Nelson?

Ladi.

Ja han er her i dette Øieblik. Det var just den Tidende jeg vilde fortælle Dem.

Corali.

Corali.

Han kommer tilbage? Nei, saa bliver jeg hvor jeg er. O! sede Øieblik!

Ladi.

Men jeg er bange for, det ikke vil blive alt for glædeligt.

Corali.

Hvorfor ikke det? Jeg falder i den yderste Forundring. De sætter en alvorlig Mine op, naar Deres Broder indfinder sig. Nei see paa mig; see hvor glad jeg er; jeg er hundrede gange saa forneiet, som hans Søster er, over hans Tilbagekomst. Jeg maa sige, Miladi! at jeg endnu ikke ret kiender Dem.

Ladi.

Lad Deres heftige Glæde ei faae for stærk Overhaand. Vid, at Nelson kommer hid i Selskab med Blandford.

Corali.

Men jeg har aldrig lært at skiule, hvad mit Hierte tænker.

Ladi.

Om ikke for andet, saa dæmp dog Deres Følelser, for ikke at giøre Nelson alt for stor Skam. En heftig Sorg har betaget hans Hierte. Han er bleven gammel for Tiden af lutter Bekymringer, og jeg begynder at blive bange for de allerslemmeste Følger

af denne hans Tilstand. Gior dog lidt Vold paa Dem selv, dersom De ellers har hans Liv kiært.

Corali.

Der seer jeg ham igien. Nu! hvilken Lykke!

Femte Scene.

Blandford, Nelson, Corali, Ladi Norton.

Qvartet.

Corali og Blandford.

Lykken mig beskiermer,
Mit Ønskes Maal sig nærmer.

Ladi og Nelson.

Lykken os haver foiet,
Vor Ven indfinder sig.

Corali og Blandford.

Hvor min Siel er fornøiet!
Nu intet feiler mig.

Corali.

Hvad mon ham drevet har?
Det knap at haabe var.

Ladi.

Ladi.

Det dog at haabe var.

Corali.

Det knap at haabe var.

Ladi Norton, Nelson og Blandford.

Det dog at haabe var.

Corali.

Jeg var et Nov for Plager.

Blandford.

Hvor min Siel Vellyst smager!

Corali.

Men nu min Graad aftager.

Alle Fire.

Hvor min Siel Vellyst smager!

Corali.

Lykken her mig beskiermer,
Mit Ønskes Maal sig nærmer.

Blandford, (for sig selv.)

Hvor hun er deilig bleven! = = =
Min Sorg er nu fordreven;
Hvad Lyst for mig!

Ladi Norton og Nelson, (til Corali.)

Gior ham nu lykkelig!
Hvilket udvalgt og velsamlet Par!

Corali, (for sig selv.)

Hvor skal jeg berge mig?
Mit Hierte røber sig.
En anden alt mit Hierte har.

Lady Norton og Nelson.
Giør ham kun lykkelig!
Hvilket udvalgt og velsamlet Par!

Blandford.
Giør mig nu lykkelig!
I os to er et velsamlet Par.

Corali, (til Nelson.)

Kiære Ven! sig ham alt, og vær oprigtig.

Nelson, (til Corali.)

Nei, nei, nei,
Glem dog ei
Hvad Du er Din Ære pligtig.
(til Blandford.)
Corali staaer nu der;
Nu Dit Ønske opfyldt er.

Corali, (til Nelson.)

Det beste var,
Det er ei Skam,
At sige ham,
At Du mit Hierte har.

Nelson.
Hans Ret er ældst, han første Løvte har.

Blandford.
Ja hendes Hierte for mig dannet var.

Bland-

Blandford.

Jeg min Skat finder her;
Nu mit Ønske opfyldt er.
(til Corali.)
Troskab nu mig tilsiig,
Saa gior Du mig lykkelig.

Ladi.

Troskab ham nu tilsiig!
Dig og ham gior lykkelig.

Corali	Ladi Norton, Nelson og Blandford.
Lykken mig beskierme! Mit Ønskes Maal sig nærme!	Lykken mig beskiermer; Mit Ønskes Maal sig nærmer.

Ladi Norton, og Nelson.

Lykken os haver foiet.
Vor Ven indfinder sig.

Corali og Blandford.

Hvor min Siel er fornoiet!
Nu intet feiler mig.

Corali.

Hvad mon ham drevet har?
Det knap at haabe var.

Ladi.

Det dog at haabe var.

Corali. | Ladi Norton, Nelson, og Blandford.

Det knap at haabe var. | Det dög at haabe var.

Corali.

Jeg var et Rov for Plager.

Blandford.

Hvor min Siel Vellyst smager!

Corali.

Men nu min Graad aftager.

Alle Fire.

Hvor min Siel Vellyst smager!

Blandford.

Jeg mødte Nelson paa Veien til hans Land-Gods. Men da han langt fra fik Øine paa mig, satte han alle sine andre Forretninger til Side, og lod sig overtale at følge med mig.

Nelson.

Mig allerbeste Ven! intet kunde ligge mig mere om Hiertet, end at see Dig sund og frisk komme tilbage, og hundrede gange at omfavne Dig.

Blandford.

Saa, Nelson! kom og opfyld min Siels utaalmodige Længsel; udi dette Øieblik forfriske igien vore Hierter de gamle usvigelige Venskabs Rettigheder.

Ladi.

Ladi.

Ja min Herres Tilbagekomst var nu ogsaa heel fornøden.

Blandford.

Jeg er Dem uendelig forbunden for denne Omhyggelighed. Jeg er vis paa Søsteren har den samme ædle Tænkemaade, i Henseende til mig, som Broderen.

Corali.

Ja vi havde alle lige stor Længsel, til at see Dem igien.

Blandford.

Men hvad bliver jeg vaer? Corali fremstiller sig for mig i denne besynderlige Dragt! ja, uden al Tvivl skeer det, for at overrumple mig med et behageligt Syn? Altsaa, min stakkels lille gode Pige! forneier Du dig over min Nærværelse?

Corali.

Visseligen. Naar jeg seer Dem, forestiller jeg mig at see en Fader, som jeg elsker og ærer.

Blandford.

Men, min kiære Nelson! hvad fattes Dig? Jeg synes Du er ikke den samme, som da jeg sidst forlod dig. Du saae den gang saa frisk ud som Sundheden selv; har Du havt nogen Sygdom, som har svækket din Helsen?

Nelson, (bedrøver.)

O! nei, jeg befinder mig temmelig vel.

Ladi.

Men jeg er meget uroelig over hans Tilstand.

Corali.

Jeg er ikke mindre.

Blandford.

Jeg veed ikke, om jeg seer ret; men mig synes, at jeg finder jer alle i en anden Forfatning, end tilforn.

Nelson.

Hvordan? os?

Blandford.

Ja vist. I forekomme mig alle tre, at have paataget Eder et tvungent Væsen. Her maae være indtruffet i Huset en vigtig Sorg, som man seger at holde skiult for mig.

Ladi.

Hvad kan nu vel feile os mere?

Nelson.

Det er alt nok, at vi see Blandford hiemkommen.

Blandford.

Forlader mig, mine kiære Venner! I ere intet mindre end fornøiede, hvori det og stikker. Men da jeg nu er kommen tilbage, skal Glæden snart igien indfinde sig. (til Nelson.) Kom min

beste

beste Ven! skienk mig din Fortroelighed; den Begiering lader jeg mig ei afslaae.

Corali.

Ligger der Dem nogen Bekymring paa Hiertet, da veed De jo, at De i Blandford har en paalidelig og ædelmodig Ven. Siig ham alting reent ud, da han forlanger det.

Blandford.

Jeg seer, det er Corali om at giere, at see min Lykke fuldkommen.

Nelson.

For da at tale reent, maae jeg tilstaae, at min Sundhed aftager Dag fra Dag; jeg har ikke mere Lyst til at være i Forretninger; og jeg har fattet det Forsæt, at leve for mig selv, og at undrage mig fra den store Verden.

Blandford.

Staaer du dig maaskee ikke godt ved Hoffet? Nei det kan jeg dog ikke troe; Regieringen veed alt for vel at sætte Priis paa Folk af Fortienester; og seent eller tidlig vil du erfare Prøver deraf.

Nelson.

Det er hverken af Grillenfængerie eller Had til Mennesker at jeg har besluttet at forlade den Post, med hvilken jeg er beklædt. Men den idelige Sværm, som følger med at leve i de store Stæder . . . . Nei, Verden staaer mig ikke mere an . . . Man nyder

nyder bedre sin Frihed paa Landet, man kan der leve uden Opsigt.

Corali.

Det er vel betænkt. Vi kan alle giøre Selskab og flytte ud paa Landet.

Blandford.

Jeg har ingen Lyst at leve paa noget andet Sted, end der, hvor Du opholder Dig.

Ladi.

Min Broder! at kunne fremme dit vel, deraf giøre vi os alle en ubrødelig Lov.

Blandford.

Nelson! Du bører mig til; mit Hierte fordrer igien sin gamle Rettighed. Aldrig faaer Du Tilladelse til at leve andensteds, end hos mig. Corali er jeg forvisset paa, elsker mig; jeg foreenes med hende ved det helligste Baand; og Du skal blive lykkelig ved at see min Elskov kronet. Du skal fare fort med at være Hendes Hovmester, endogsaa efter at hun er bleven min Kone.

Nelson.

Nei vist ikke; stoel paa ingen, uden paa dig selv.

Blandford.

Aria.

Klogt gior den, som sit Liv bestemmer
For sin Kiæreste og for sin Ven.

Lykkens

Lykkens Skiode-Barn Verden glemmer,
Og er glemt af den igien. :,:
Verlig Ven og yndig Mage
Er Lykken, som jeg ønsker mig;
Og Avind fra mig ei skal tage
Alt det godt, min Siel skaber sig.

Nelson.

Ja dette er just Afbildningen paa den sande Lykke. Naar man har en Siel, som føler, bestaaer alle Ønsker i at kunne leve just paa denne Maade, og ingen anden.

Blandford.

Du kan jo ogsaa søge dig en kiøn Kone ud.

Nelson.

Nei, nei; jeg vil nok sætte det op endnu en Tid.

Blandford.

Derudi gior Du ilde; troe mig paa mine Ord, Nelson! En smuk Kone kan udrette forunderlige Ting, og er en tilforladelig Lægedom mod al Hiertesorg; blot et muntert Øiekast af hende kan bringe Lyst og Glæde i Huset; et venligt Smiil kan giøre os lykkelige, naar vi selv kun vide at skiønne derpaa.

Ladi.

Jeg kiender min Broder; det er just hans Tænkemaade.

Nelson.

Nelson, (sagte.)

Min Søster! = = = =

Blandford.

Skulde jeg have troffet det? har en Skienhed bemestret sig hans Hierte? Corali veed vist, hvem det er; sig mig det, min Pige! fortroe mig denne Hemmelighed.

Corali, (i Forlægenhed med sig selv, ved det at hun faaer en alvorlig Mine af Nelson.)

Nei, jeg tør ikke; jeg bør tie dermed.

Blandford.

Man bør vide at kunne tie, naar man vil leve blant Folk; jeg holder af, at De fortier det, som han maaskee har betroet Dem som en Hemmelighed; jeg er ikke mere nysgierrig efter at faae det at vide. Ingen Lov er mig helligere end den, at min Ven ikke maae paalægge sig Tvang for min Skyld; hans Hierte maae aabne sig for mig af egen Drift; jeg skulde bebreide mig det selv, om jeg ved Kunstgreb søgde at komme efter det, som jeg ikke bør vide.

Nelson.

Min Ven!

Ladi, (til Blandford.)

De seer, hvor han er i Forlegenhed med sig selv.

Blandford.

Blandford.

Hans Tilbageholdenhed gior mig forundret, men forterner mig ikke. Men Corali holder vist intet skiult for mig, det er jeg vis paa; jeg kiender hende alt for vel; og jeg tør forsikre, at der er ingen Hemmelighed i hendes Hierte, som hun dølger for mig.

Corali.

Jeg gior Vold paa mig selv, naar jeg tier dermed.

Blandford.

Altsaa samtykker da min Corali i at modtage min Haand? Jeg vil selv strax gaae hen og bringe Notarius med mig.

Nelson.

Men kunde man ikke sende en Betient = =

Blandford.

Jeg troer, jeg skal selv giøre Veien kortest. Her handles om intet mindre, end om at blive lykkelig for min Livstid; her er ingen Tid at spilde; jeg er ikke sparsom paa mine Trin, naar jeg har noget godt i Vente; og jeg har befundet at man matter sig mere ud ved at længes, end ved at være i Bevægelse. (Han gaaer, men kommer tilbage.) Jeg vender om igien; jeg glemte den fornemste og vigtigste Post; jeg maae lægge for Dagen min sande Tænkemaade. Dersom min Corali, det jeg ikke tvivler

tvivler paa, er føielig, from, ærbar og dydig, dersom hun finder sig lykkelig ved vore Hierters Forening, da skal hun ikke giøre et Skridt uden at finde, Forlystelser gaae hende i Møde; og intet skal være mig saa angelegen som at stræbe paa at giøre hende lykkelig. Er hun Elsker af Pragt og vil vise sig i den store Verden, og giøre Opsigt; ja endog i saa Fald forsikrer jeg med Haand og Mund, at hun skal føies i alt hvad hendes Hierte ønsker sig.

(Han gaaer.)

Siette Scene.

Corali, Ladi Norton, Nelson.

Nelson.

I Sandhed, det vilde være den uforsvarligste Sag af Verden, at føre denne brave Mand bag Lyset.

Ladi.

Saamen, det er ikke den første gang saadan Vanheld træffer ind for Folk af hans Tænkemaade; jeg troer det er en Skiebne som overhænger det slags Mennesker.

Corali.

Det er dog Nelsons Forsæt, saa vidt jeg kan begribe.

Nelson.

Nelson.

Hvordan? mit Forsæt? Troer De mig umenneskelig nok til at handle saaledes?

Corali.

Gaae ind i Dem selv, randsag Deres Hierte, som jeg har randsaget mit; naar De tilstedder, at Blandford faaer mig til Egte, bedrager De ham dog virkelig.

Nelson.

I dette Tilfælde er det en Pligt.

Corali.

Nei det er et Bedragerie. (med en ærgerlig Tone) I det mindste giør Miladi alt sit dertil.

Ladi.

Kunde De være i Stand til at begaae Utroskab mod Blandford?

Corali.

Nei i Evighed aldrig. Men jeg bedrog ham dog alligevel.

Nelson.

Hvordant skal jeg forstaae det?

Corali.

Naar jeg skal være hans Kone, maae jeg jo sværge paa, at jeg tager ham med min gode Villie.

Ladi.

Ja hvad saa?

Corali.

Hvor sagde jeg ikke da en grov Usandhed!

Ladi.

Men Velanstændigheden * * *

Corali.

En herlig Sag, Miladi! jeg skulde give Sandheden til Priis; det kalder jeg en smuk Velanstændighed!

Nelsoki.

Er det da bedre at overtræde Taknemmeligheds Lov? Naar alt kommer til alt, er det dog Blandford alene, som har at befale over Dem.

Ladi.

Da Deres Fader forlod Verden, overgav ham Blandford alle de Rettigheder, som han selv havde, over Deres Person.

Corali.

Saa meget desto bedre; altsaa kan han ikke blive min Mand.

Nelson.

Men hvorfor ikke?

Corali.

Har man nogen Tid hørt, at en Fader tog sin Datter til Ægte? Havde min Fader levet, han, som var vor hele Families Stytte, da havde han vist, istedet for at paalegge mig Tvang, spurgt mit Hiertes Tilbøielighed til Raads; han havde

vist

vist sagt til den Elsker, som mit Valg var falden paa: Min Datter elsker dig, bliv min Svigerson, og derved skal tre Personer paa eengang blive lykkelige. Saaledes bør ogsaa Blandford opføre sig.

Ladi.

Men De elsker jo dog Blandford.

Corali.

Ja, men som man elsker en Fader. De elskede vel og Deres Fader? ikke?

Ladi.

Der er ingen Tvivl paa.

Corali.

De elskede vel ogsaa Deres Ægtemand, da han levede?

Ladi.

Ja, aldrig kunde nogen elske sin Mand høiere.

Corali.

Men havde De samme Kiærlighed til Deres Fader, som til Deres Mand?

Ladi.

Nei, for at sige som det var; det var dog med en Slags Forskiel.

Corali.

Nu vel da; sæt sig nu selv i mit Sted. Vær oprigtig, og slut deraf, at den naturlige Tilbøielighed, som er en saa viis Læremester, indgi-

ver os ikke for slet intet saadanne adskilte Slags Følelser.

Nelson.

Jeg kunde endda være mere at undskylde, dersom jeg var vild fremmed for Blandford; saa kunde jeg endda forene mig med Dem, uden at have saa meget at bebreide mig selv, og giøre mig selv foragtelig i den hele ærbare Verdens Øine. Men, min allerbeste Ven! = = = = retfærdige Forsyn! jeg skielver alene ved Tanken. Hvordan? at besvige en Ven for det, som han under de helligste Pligter har anbetroet mig! = = = Nei, den Forgribelse er afskyelig = = = Dersom jeg havde begaaet saadant. = = = Om alene slig forskriftk Tanke opkom hos mig = = = skulde jeg selv forkorte mine Dage og ikke see Dagens Lys længere. Ja, jeg skulde giøre det, Corali! og jeg er i Stand til at sætte mit blodige Forsæt i Værk. Corali! Corali! skielv for den Tilstand, som jeg er sat udi.

Ladi. (til Corali)

Betragt dog den Bekymstelse, som De har bragt min Broder udi.

Corali.

Er det min Skyld? min? at han behager mig?

Nelson.

Nelson. (for sig selv)

Nei, Skylden er alene min; og jeg bør selv undgielde derfor. Faren hænger mig over Hovedet; den maae forekommes ved et hastigt og sikkert Middel. (Høit, med en tvungen Koldsindighed.) Jeg behøver at være et Øieblik alene.

Corali.

Min Siæl føler Dødens Angest ved denne Koldsindighed.

Nelson.

Beviis mig dog den Følelighed at gaae herfra.

Ladi.

Min Broder! = = =

Nelson.

Og Du ogsaa min Søster! = = = (han kaster sig i en Lænestoel.) Tag Corali bort fra mine Øine, og for alting, hav nøie Opsigt med hende.

Ladi. (til Corali)

Kom og følg med mig; lader os tage os vare for at opirre den Smerte, som han føler. Maaskee det er en Overgang, og inden faa Øieblik hans qvælende Hierte kommer til sig selv igien; dog er det nok best, at vi stedse have ham i Øinene.

(De lade begge som de gik ud, men komme igien tilbage inderst paa Skuepladsen, og see nøie paa, hvad Nelson tager sig for.)

Nelson. (holder Hovedet ned imellem sine Hænder; men kommer sig efterhaanden igien)

Nu strømmer Bedrøvelsen ind i min Siæl paa alle Kanter. Jeg synes den hele Natur bliver fæl for mine forvirrede Sandser. Alting sortner for mine Øine. Denne Strid maae have en Ende = = = (han reiser sig, og gaaer hen imod sit Skriverpult.)

Corali.

Ak! Nelson!

Ladi.

Min Broder!

Corali.

Retfærdige Himmel! hvad har De i Sinde?

Nelson.

At vise Corali sin Pligt, ved at opfylde min egen.

Corali.

Troer Du vel, Nelson! at jeg er mindre uforsagt end Du.

Ladi.

See her en Søster for dine Fødder.

Corali.

Og her seer du dit Offer.

Nelson. (i det han reiser dem op)

Lær af mig, Corali! at Livet og Æren staae i den nøieste Forening hos Folk, som tænke høit.

Livet

Livet bør være os forhadt, naar Æren ikke kan frelses.

Ladi.

Den Dom er affagt efter Ærens Lov; den bør altfaa være vor Rettesnor.

Corali.

Nu vel da! giv Dem tilfreds; Blandford skal blive min Mand.

Nelson.

Forsikre mig det med den helligste Eed.

Corali.

Ja vist. Jeg opsiger al Fordring paa Nelsons Hierte.

Nelson.

Nu Corali! Jeg fik paa eengang igien et nyt Liv. Jeg synes alt, at mit Siesyn tilfredsstilles, og jeg finder Verden for mig oplivet med en nye Glands. Nu feler jeg i mit Hierte en virkelig Prove paa, at endog Dagens Lys er mere angenemt og mere smigrende for en ærlig Mand, end for en uredelig, hvordan end Lykken beskierer det for ham.

Ladi.

Du forbliver da altfaa en usvigelig Ven? (til Corali) De og Blandford, Nelson og jeg, vi skal herefter udgiøre eet Hierte i fire Personer. Enigheds-Lov skal indbyrdes bestyre os, og vi skal

smage den sande Lykke her i Livet, uden Blanding af Fortred, og uden mindste Kiv og Trætte.

Terzet
af
Corali, Ladi Norton og Nelson.

Opfyld vor Siæl du Venskabs-Aand!
Graahaars Vinter Du Trost kan give;
Ved Dig man rækker Noden Haand;
Du Heltenes Mod kan oplive;
Du lutrer Medynk fra Foragt;
Du væbner os mod Vanhelds Magt.
Ulykken er kun halv saa svær,
Naar trofast Ven vor Bistand er.
Deel Lykkens Gunst glad med din Ven,
Du dobbelt sod da smager den.

Syvende og sidste Scene.

Blandford med en Notarius.
Corali, Ladi Norton, Nelson.

Blandford. (til Corali)

Contrakten er stilet til al muelig Fordeel for Dem, Corali! jeg er uden for mig selv af Glæde. De skal have en uindskrænket Frihed over alle mine Midler;

Midler; jeg faaer langt vigtigere Fordele ved Dem, da jeg herefter skylder Dem min timelige Lykke.

Corali.

Deres Gavmildhed mod mig synes at stride mod Billighed; har De da ei Slægt og Venner, som bør vente at arve Dem?

Blandford.

Dersom jeg var kommen sovende til min Formue, dersom jeg havde selv arvet Midler efter mine Forfædre, saa havde min Slægt en Slags Ret efter min Død dertil; jeg begik da ved min nærværende Opførsel en Slags Ubillighed, ved at trække Pengene ud af Familien, som havde forhvervet dem. Men alt hvad jeg eier, har jeg erhvervet mig ved en Snees Aars Slæb og Umage; jeg har lagt mig noget til Beste, men ikke en Skilling paa en Maade, som jo anstaaer en ærlig Mand. Jeg har været Husholder derover, for at Venner af mig skal nyde godt deraf. Men i hvis Hænder faldt min Formue, naar jeg var død? En heel Hob Sødskende-Børn og Side-Slægt, hvis umættelige Begierlighed alt forud har giort Regning derpaa, og som, alene bekymrede om at kunne forede alt, hvad de kan komme over, i en nedrig Dorkeshed, neppe veed om jeg er til i Verden, eller spørge efter mig, uden for at spørge den glædelige Tidende, at jeg ikke mere er til. (til Notarius) Saa min

Herre! læs nu op det Dokument, som skal være en Afmindelse paa mit Hiertes Tænkemaade.

Corali. (sagte til Nelson)

Saa Nelson! her er da det Øiblik, som gior os begge ulykkelige.

Nelson. (sagte)

I denne slibrige Omstændighed maae Venskab understøtte os.

Blandford.

Læs, min Herre! læs . . . men spring Titlerne forbi. Dette utidige Vindmagerie af forfængelige Ærenavne anseer en veltænkende Engelskmand for blotte Ord uden Betydning.

Notarius.

Hem, hem, hem! . . . her ere Hovedposterne: (han læser) „Og Blandford vedgaaer, og „vitterlig gior, ligesom han herved vedgaaer og „vitterlig gior, at have ved hans Egteskabs„Forening faaet med Corali et Landgods, be„liggende nær ved Dublin, som er af tusende „Pund Sterlings aarlig Indkomst.“

Corali.

Bliver jeg stævnet for en Ret om denne Sag, vil jeg sige reent ud, at denne hele Artikel er et Bedragerie.

Notarius.

Det er et Bedragerie, som er hævdet ved Brug. (han læser) „Og dersom benævnte . . . .

„dersom

„dersom benævnte Blandford skulde dø
„uden Livs-Arvinger, da skal den halve
„Deel af den Formue, som han efterlader
„sig, høre hans Kone til; og den anden
„halve Deel skal med en ugienkaldelig Ret
„tilhøre den lykkelige Mand, som paata-
„ger sig at troste Enken."

Ladi.

Denne Artikel er i det mindste ikke opsat af en mistænkelig Mand.

Blandford.

Den er opsat efter Billighed; jeg holder for, man kan ikke handle fornuftigere. Jeg nærer mig ikke med den dumme og forfængelige Grille, at min efterladte Enke, i hendes beste Aar, skal slide sin Tid hen i en fortrædelig Sørgedragt og være troe mod min Skygge. Nelson! Du kiender Hendes fortræffelige Egenskaber; thi Hun har saa længe været i Dit Huus, og under Din Opsigt; vær Du i mit Sted, naar jeg maae forlade Verden; det er egentlig Dig, som jeg har sigtet paa i denne Artikel.

Nelson.

Jeg troer ikke, at jeg eet Øieblik kan overleve Dig.

Blandford.

Jeg veed, at Du vil sørge over mig; jeg tvivler ei derpaa. Men hør engang, min beste Ven!

I

I den Haandterina, som jeg fører, bliver man sielden gammel; og hvor vil ikke den Tanke være mig sød og smigrende, at min udvalgte Corali, der er ligesaa dydig, som hun er deilig, skal efter min Død have min allerbeste Ven at takke for al Hendes Lykke.

Corali.

Hvad Fornøielse finder De i, at see mig svømme i Graad?

Blandford.

Jeg kan ikke tvinge mig selv fra at føle en inderlig Glæde ved disse Taarer; De beviser tydelig hvor høit jeg er elsket af Dem.

Corali.

Det er ikke mere end min Skyldighed.

Blandford.

Jeg er henrykt. Hvilken Lykke kan staae i Ligning med min! Saa kom nu da Corali! hvis Ungdom forherliger Dyden, tegn hendes Navn under denne betydelige Akt, for at give den den Gyldighed og Kraft, som Lovene udkræve.

Corali. (tager Pennen)

Giv mig den hid . . . De skal blive forneiet.

Ladi. (sagte til Nelson)

See! hvor Hun skifter Farve! . . . .

Nelson. (sagte)

Jeg zittrer.

Corali. (faldende tilbage i en Lænestoel)

Jeg døer. = = = = Blandford.

Blandford.

Retfærdige Himmel! hvilke Øieblik! . . . Men hvordan? Ladi Norton græder! . . . . Nelson staaer uden Sands og Mæle! . . . Ak! hvor nær havde jeg ikke her forløbet mig?

Ladi.

Der har vi det, som jeg altid har været bange for.

Blandford.

Nelson! jeg seer Fortvivlelsen afmalet i dit Aasyn . . . . Du svarer mig ikke; Din Forvirring forklarer mig hvad jeg bør vide. Men du stræber paa en uhældig Maade at forstille Dig. Er Du da ikke overbeviist om, at jeg er Din sande Ven? Hvorledes? Er Du ikke min halve Siæl? Kom min beste Ven, kom hid til mig; mit Hierte og mine Arme ere aabnede, for at imodtage Dig.

Nelson.

Dit ømme Venskab giør mig forvirret. Ak! Blandford! Du har ikke mere en Ven i mig.

Blandford.

Hvorfor ikke? Nelson! Jeg seer alting med Venskabs Øine; jeg tilgiver Dig. Meener Du, at jeg ikke kan læse i det Inderste af Din Siæl, hvad som der gaaer for sig. Dette unge Pigebarn har ikke kunnet nyde Din Omgang uden at fatte Kiærlighed for Dig; jeg mærker nok, at Du paa det strængeste har forbudet Hende at tale, og har giort Hende til et græsseligt Offer af et utidigt Løvte; men her seer Du, at Naturen

turen, som Du vilde paalægge Tvang, har sat sig i Besiddelse af sine Rettigheder, og venter alene at faae Bekræftelse paa dem af min Haand.

Nelson.

Med Suk og Skamfuldhed maae jeg tilstaae min uforsonlige Forbrydelse; uden at ville det, har jeg været Aarsag i din Ulykke; jeg har lagt Grunden til et elskværdigt Fruentimmers stedsevarende Vanhæld. Men jeg giør Dig her den helligste Ed ved Troe og Love, ved Venskab, ved Æren, at . . . . .

Blandford.

Sværg ikke Nelson! En saadan Ed fornærmer os begge; det er kun en Udvei for utaknemmelige Folk. Saadant maae ikke heres imellem to ærlige Venner, som bør deele Skiebne med hverandre. Skulde jeg vel have Hierte til at indslutte Dig i mine Arme, om jeg kunde have Dig mistænkt for, med frit Forsæt at have handlet uredelig? Min elskelige Corali! luk igien Dinene op; aldrig har jeg i Verden tragtet efter andet, end at see Dig retskaffen lykkelig; og mindst kunde jeg være Din Tyran og Forfølger.

Corali. (som kommer sig igien)

Blandford! Blandford! uden at kunne klage over for stor Strænghed, bør jeg vente mig af Dem de forskrækkeligste Bebreidelser.

Blandford.

Nei, jeg er heller bange for, at jeg har alt for mange at giere mig selv, da jeg stod paa det nær-

meste

meste Trin, til at skille to elskende Hierter for evig fra hinanden. Nei, jeg vil ikke have Venner, som skal bære Afskye for mig.

Corali. (reisende sig)

Men hvordan kan vi vente Forladelse?

Blandford.

Contrakten er opsat; man behøver alene, at forandre Navnet; men jeg lader mig ikke sige imod; enhver Post derudi maae blive uforandret.

Nelson.

Og dette, endskiønt vi ikke tør see op, for Skiændsel og Forvirrelse over det vi har giort. . . . .

Blandford.

Det er alt glemt; og meener jeg, at mine Handlinger udvise det; men giør mig ikke nedslagen, ved at forskyde det jeg har tiltænkt Eder.

Ladi.

Det er ved saadanne Handlinger en høi Siæl udmærker sig. Men Blandford! hvis heleOpførsel er saa ædelmodig, troe mig, at Deres Exempel kan vel blive anført og berømmet, men sielden efterfulgt.

Blandford.

Herefter ville vi fire kun udgiøre eenFamilie. Nelson ægter Corali, og jeg antager hende som min retmæssige Datter.

Corali.

Det kalder man at være fuldkommen ædelmodig.

Blandford.

Nu, da jeg giver min egenTilbøielighed tilPriis,

bør

bør mit Exempel lære, at man kan anbetroe alt, hvad man vil, i sin Vens Hænder, undtagen sin Kiæreste.

Qvartet
af
Corali, Ladi Norton, Nelson og Blandford.

Alle Fire.

Lad os leve med hverandre!
Intet vort Venskab forandre!
Hver Dag i Glæde skal gaae,
Lykken her sit Hiem skal faae.

Blandford.

For Ungdom er sandeste Lykke i Kiærlighed.

Ladi Norton.

De Gamle faae ædelste Smykke af Agtbarhed.

Corali og Nelson. (til Blandford)

Fra nu af Du aldrig skal anke paa mig,
At jeg dølger en Tanke for Dig.

Blandford.

En Ven er som en trofast Broder.

Ladi Norton.

En Søster som en kiærlig Moder.

Alle Fire.

Lad os leve med hverandre;
Intet vort Venskab forandre!
Hver Dag i Glæde skal gaae!
Lykken her sit Hiem skal faae.

Ende.

Rosen-Bruden i Salenci.

Et

Syngespil i tre Acter.

Oversat af det Franske

til

Hr. Gretrys Musique

af

Charlotta Dorothea Biehl.

Personerne.

Herremanden.

Cecile, Rosen-Bruden.

Colin, hendes Elsker.

Herpin, hendes Fader.

Fogden, forelsket i Cecile.

Nina.

Lucile.

Jean Gaud.

Sergeantere.

Bønder, Bønderkarle, Koner og Piger.

Rosen-Bruden.

Første Act.

(Skuepladsen forestiller en aaben Plads i en Bondeby besat med Træer. Rosen-Brudens Huus vender ud til Pladsen og er behængt med Blomster-Greene og grønne Blade, over hvilke der hænger et stort hvidt vayende Flag. Disse Prydelser maae være saaledes anbragte at man kan komme ud af Huuset, men ikke gaae ind i det, uden at see dem.)

Første Scene.

Cecile. (som sidder og knipler.)

Hvor skion en Dag det ikke bliver!
Fryd og Lykke den os spaaer:
Rosen den mig giver;
Jeg mit Ønske naaer.
Det skionne Flag; de Blomster-Greene,
Som indtage her min Siæl,
Sig til Pandt og Tegn foreene
Paa min Hæder, paa mit Hæld.

Og begge deeles, hvilken Lyst!
Med dem, som elskes i mit Bryst.
I Morges end har
Colin og min Faer
Med den kiære Blomst mig smykket
Og henrykket
Kaldte Begge mig forud:
Den skionne Rosen-Brud!
Colin! Min Fader kommer dog ud!
Kommer! Og lader mit Hæld
Giore Eders Vel.

Anden Scene.

Cecile. Colin, (som maae komme ind ved Slutningen af Arien uden at hun bliver det vaer.)

Cecile.

Men nei! den slemme Colin bliver borte.

Colin. (tager hende ved Haanden.)

Der er han.

Cecile.

Cecile.

Hvad! er Du der, min beste Ven! men mig synes at Du kommer sildigere i Aften end Du pleier.

Colin.

Da holder jeg mig dog ikke længe op underveis, naar jeg vil herhid til Dig. (han væger paa Krandsen.) O de liflige Blomster! hvilket deiligt grønt! O hvad jeg har det hærlige Flag kiært. Det er et sødt Malerie, min Cecile! det er Dyden, der hyldes.

Cecile.

Denne Skat, Colin! opnaaes ved femten Aars Ustraffelighed, men troe mig, at jeg er langt stærkere berettiget til Ømheds Belønningen.

Colin.

Det er jo et og det samme; thi at udøve det Gode uden Forfængelighed, og at elske oprigtig er at fortiene Rosen dobbelt.

Cecile.

Veed Du hvad, Colin! for lidt siden kom Fogden ind til min Fader.

Colin.

Jeg mødte ham strax herved, og han var endnu meere surseende, but og barsk end som ellers. Men hvad vilde han?

Cecile.

Det veed jeg ikke; thi han talede meget sagte, gjorde mange Ophævelser med Armene og holdt Øinene paa mig — —

Colin.

Veed Du vel, at det er heele Byen over, at denne misundelige Knark vil begiære Dig til Ægte? Han elsker Dig.

Cecile.

Han skulde elske mig? Hvordan kan man føle Kiærlighed paa hans Alder?

Tredie Scene.

De forrige, Fogden. (uden at de see ham.)

Cecile. (som bliver ved i sin Tale.)

Eller kan man holde af nogen med sligt et Ansigt? Sja! hvor er han ikke styg, naar han vil gjøre sig lækker!

(Colin gaaer bort fra Cecile med et nedslaget Væsen, hvorved Fogden kommer til at tale med sig selv.)

Fogden.

Det er sikkert mig, der maae holde for her; men Hille Skam nu har jeg dem i Fælden.

(han viser sin Forbittrelse i det han gaaer.)

Fierde Scene.

Cecile, Colin.

Cecile.

Gaaer Du fra mig, Colin!

Colin. (med Ømhed.)

Ak Cecile!

Cecile. (gaaer efter ham.)

Hvad fattes Dig?

Colin.

Hvad svarede din Fader?

Cecile.

Han bad mig gandske venlig at gaae lidt ud; og strax efter saae jeg ude fra Laden, at Fogden gik meget arrig bort. (fornoiet.) Men kom, dersom Du vedste det jeg veed. —

Colin.

Hvad for noget? Hvad for noget?

Cecile.

Jeg haaber, at min Fader —

Colin.

Hvad han?

Cecile.

Han talede, før om Dig?

Colin.

Nu da, hvad sagde han om mig? Siig mig det dog!

Cecile.

Han sagde til mig: Min Datter jeg var ret tilfreds, at Colin hørte til Huuset med.

Colin.

O skiønt! Men saa burde Du klappet ham og ret kiælet for ham. Men blev det derved? Hvad videre?

Cecile.

Taarene strømmede ned af mine Kinder.

Colin.

Du græd!

Cecile.

Ja Colin! Jeg fandt en stor Sødhed deri. Min Fader kom selv grædende hen til mig — og kyste mig.

Colin.

Kom! jeg vil fatte godt Haab; hans Hierte er ædelt; jeg troer at han har bestemt din Haand til mig.

Cecile.

Ja; han har lovet at giøre mig lykkelig; og det maae vi lide paa, Colin.

Min gandske Siæl indtager
Nu Haabets Liflighed.

Colin.

Mit Hierte forud smager
Lykſalighed og Fred.
Mig kan din Fader give
Det Beſte Jorden har.

Cecile.

Skal jeg saa kiær dig blive
Som ham min Moder var?

Colin.

Jeg af ham ſelv tor vente
Det Vidnesbyrd at faae:
Mit Hierte heftig brændte
Dog elſkte det ey saa.

Begge.

Du / Jeg } af ham ſelv { vil / tor } vente
Det Vidnesbyrd at faae.
Mit Hierte heftig brændte
Dog elſkte det ey saa.

Colin.

Hvad bør for slig en Gave,
Han sig ey Omhue spaae?

Cecile.

Hans Vel skal Fortrin have;
Vort eget overgaae.

Colin.

Hans Møye vil jeg lindre,
Fornye hans Ungdoms Vaar.

Cecile.

Vor Pleye ham skal hindre
At føle Alders Aar.

Begge.

Min gandske Siæl indtager
Nu Haabets Liflighed.
Mit Hierte forud smager
Lykksalighed og Fred.

Femte Scene.

De forrige, Fogden, Nina, Lucile.

(Fogden faaer Nina og Lucile ind med sig; de blive staaende bag i Skuepladsen, og han sidder dem saa sagte paa Armen for at vise dem Colin og Cicile, hvorpaa han tager Skriver-Tøi og Papiir op af Lommen.)

Fogden. (til Nina og Lucile.)

Nu maae I give Agt paa alt hvad de tager sig fore, og jeg skriver det op smaat og stort.

Cecile. (sukkende medens Nina og Lucile nærme sig for at høre til.)

Nu maae vi skilles ad.

Fogden. (skrivende og meget emphatisk.)

Her maae anmærkes, at hun sukkede ved det.

Colin.

Saa hastig?

Cecile.

Saa snart det dages, vil vi mødes igien.

Fogden. (skrivende.)

En Stevne-Sætning i Dagningen. Gesvindt maae det føres til Protocolls.

Cecile.

Veed Du vel, min Colin, at min stakkels Fader faaer i Morgen alt for meget at bestille for en Mand af hans Alder, ved at pynte Hytten op

til

til at tage mod Herren i den! Du kunde nok komme hid og hielpe os.

Colin.

Heller end gierne. Den gode gamle Mand maae ikke forstyrres i sin søde Søvn; vi vil mage det saa at alting staaer kandt og klart førend han vaagner. (han nærmer sig kiærlig til Cicile.) Imidlertid burde Du dog vel give mig et Kys til Afskeed.

(de kysses.)

Nina. (kommer løbende.)

Eet Kys!

Lucile. (ligesaa.)

Eet Kys!

Fogden.

For en Ulykke! Det saae jeg alt for vel.

Colin.

Har Du da slet intet meere at sige mig?

Cecile.

Læg din Haand paa mit Hierte og lad det tale for mig.

(Colin gior saa imedens Fogden og de to unge Piger nærme sig.)

Nina. (leende til Lucile.)

Hvad hun er kiælen.

Fogden.

Det troer jeg.

Colin.

Colin.

O Cecile! hvor slaaer det ikke heftig.

Cecile. (i det hun gaaer ind af sin Dør.)

Naar jeg seer Dig, slaaer det af Glæde, og af Bedrøvelse, naar jeg forlader Dig.

Siette Scene.

Fogden, Nina, Lucile.

Fogden.

Jeg troer I kunde det forstaae?

Nina, Lucile.

Vi ellers maatte døve være.

Fogden.

I det med begge Øyne saae?

Nina, Lucile.

Jo men; de kunde os det lære.

Fogden.

Got i en Hast det indført staaer.

Nina.

Hvor net hun Mandfolk kysse kan!

Fogden.

Fogden.

Det indfort ſtaaer. Det indfort ſtaaer.

Lucile.

Hun os at lære er i Stand.

Fogden.

Arme Foged! hvad har du i Sinde?
Tage Hævn for jeg Gunſt ey kan vinde,
Det er jo alle Gamles Kaar.

Nina, Lucile.

Den Roſen-Brud kan dydig hedde!
Hun os at lære er i Stand,
Hvor net hun Mandfolk kyſſe kan.

Fogden.

Det Kys opliver al min Vrede.
Her ſkrives maae. Her ſkrives maae.

Nina.

Den Liſtige! Hvad Spil hun driver.

Lucile.

Paa hendes Bryſt hans Haand jo laae!

Fogden.

Nye Glands det hendes Skionhed giver.

Nina, Lucile.

Hvad hun er ſindig!

Fogden.

Hvad hun er yndig!

Lucile.

Vær ſnart lad hende Roſen faae.

Fogden.

Min bittre Harm dog lydes maae.

Alle 3.

Paa hendes Bryſt hans Haand jo laae.
Vær ſnart lad hende Roſen faae!
Min bittre Harm adlydes maae.

Fogden.

I Morgen har hun ey Roſen meere,
Saa ſkal jeg ſtaae paa eders Ret.

Nina.

Ja men; det kan ſaa galt' ey være!

Lucile.

Saa vil de ſig paatage det?

Begge.

Begge.

Jeg til Rosen og haver Ret.

Fogden. (til Nina.)

Stoel kun paa mig. (til Lucile.) Jeg skal det mage, (sagte.)

Men piines jeg; kan ey behage,
Da skal de alle fole det.

Nine, Lucile.

Saa har i Morgen hver sin Ret.

Alle 3.

Saa har i Morgen hver sin Ret,
Da skal de alle fole det.

Lucile. (sagte og meget glad.)

Jeg faaer Rosen.

Nina. (sagte.)

Jeg faaer Rosen; det ter jeg slaae vædde om:

Fogden. (emphatisk i det han folder Papiret sammen.)

Mit Indlæg er færdigt; nu kommer det alene an paa at faae Tingen giort bekiendt i heele Byen.

Nina.

Nina. (lidet forundret.)

Skal man fortælle det.

Fogden.

Tilforladelig.

Lucile.

Men Herr Foged! er det ikke at være meget Ondskabsfuld?

Fogden.

Himlen paalægger eder det, og god Orden og Skik udkræver det, den, som dølger det Onde, giør sig deelagtig i det.

Lucile.

Ja; det er en anden Sag.

Nina. (ivrig.)

Saa skal vi visselig nok fortælle det.

Fogden.

Underretter alle de unge Karle og Piger derom, men i sær Pigerne, paa det Tildragelsen dessnarere kan blive baaren Huus fra Huus, og for at være desvissere paa Virkningen, saa beed dem, som I betroer det til, at holde det hos sig selv.

Nina.

Meget vel.

Fogden.

Og saa fremt Cecile skulde komme hid igien, saa lad mig det paa Øieblikket vide.

Nina.

Det kan De forlade dem paa.

Fogden.

I Morgen skal I faae Rosen; men derimod stoler jeg ogsaa paa eders Omhue. (sagte) Jeg kan sikkert stole paa dem, siden det er dem ligesaa meget derom at giøre, som mig. Det er en smal Sag at faae Piger til at vidne falsk, i sær naar det angaaer en Medbeilerske.

Syvende Scene.

Nina, Lucile.

Nina.

Laan Lucile mig dit Øre!
Tael oprigtig nu med mig.

Lucile.

Lettelig lar det sig giøre.

Nina.

Nina.

Maaskee ei saa lettelig.
Fogden sig nu Møie giver.
At vi kan vort Ønske naae.

Lucile.

Men een Rosen-Brud kun bliver.

Nina.

Og vi begge det attraae.

Lucile.

Vel een maae lade Haabet fare.

Nina.

Vi noiere os maae forklare,

Lucile.

Jeg veed, hvad han mig sagde til.

Nina.

Til mig han Prisen give vil.

Begge.

Det er mig, Prisen giemmes til.

Lucile.

Til Krandsens Hæld og Hæder
Min Ret den største er.

Nina.

Men med Forlov jeg beder
Hvorved tilhør den eder?
Ei ja! maaskee det er
For I har Lucas kiær.
Nei; troe kun mig Lucile
Jeg til at foredrages.
Tør trodse paa min Rettighed.

Lucile.

Ja af din Dyd den tages.
Og Sylvanders Kiærlighed.

Begge.

Ak! kun for et Kys Cecile!
Som Dig din Elsker rovede,
Du mod al Ret og Billighed
Dig Rosen maae frataget see.

Nina.

Du har vel givet Hundrede.

Lucile.

Og Du vel meer end Tusende.

Begge.

Begge.

Ak kun for et Kys Cecile!
Som Dig din Elsker rovede;
Du mod al Ret og Billighed
Dig Rosen maae frataget see.

Lucile.

Der kommer nogen. Det er Cecile.

Nina.

Saa kom gesvindt, gesvindt og lad os vare Fogden ad.

Ottende Scene.

De forrige, Cecile.

Cecile. (kalder meget fornøiet.)
Nina! Lucile!

Lucile. (spodsk.)
Ei! see god Aften.

Cecile.
Flyer De for mig Lucile?

Nina. (som fører Lucile bort med sig.)

Vi ønske den dydige Cecile Rosen af vort gandske Hierte!

Niende Scene.

Cecile. (allene.)

Hvilken græsselig forandring! Hvor kommer denne Koldsindighed fra? Ak skulde Avind have taget Opholds Sted i vore roelige Marker? Himmel! vedste jeg, at min Lykke kunde et eneste Øieblik krænke mine Selskabs Søstre, saa vilde min Hæders Krands bedrøve mit Hierte.

(Imedens følgende Arie synaes staaer Maanen op og sees paa Skueplatsen.)

Naar Nattergalens glade Stemme
Vaaren hilser første Gang;
De andre rundten om fornemme
Glæde ved dens søde Sang
De paa tætte Grene trygge
Sees til Fryd og Sang bereed
Og i grønne Blades Skygge
Blande Sang med Kiærlighed.

Ak!

Ak! kom uskyldige Hyrdinder!
Kom efterligner Fuglene!
Hos dem Lykkalighed I finder
Vær i Sang, i Fryd som de,
Vær som de bestandige.
Om ved en Hyrdes Kiærlighed
I kunde føle Nidkiærhed,
Lad dog ei Avind giennemtrænge,
Lad i vor Skov i vore Enge
Dens Plager være fremmede.

Tiende Scene.

Cecile, Fogden.

Cecile.

Hvilken deilig Aften!

Fogden. (sagte.)

Der er hun, det var skiønt! Nu vil jeg beskrive hende min brændende Kiærlighed, i Maanskin seer jeg sikkert mindre gammel ud end ellers.

Cecile.

Min Fader sover saa sødt og det glæder mig ind i Sielen! Ei see god Aften Herr Foged!

Fogden.

Finder man Dem saa allene her?

Cecile. (som vil gaae.)

Det var kun for et Øieblik, jeg maae strax hiem igien.

Fogden. (holder hende meget venlig tilbage.)

Hun er ligesaa deilig om Aftenen som om Morgenen — paa min Ære min Smukke! vil det ikke see ilde ud i Morgen for den stakkels Rose, naar den lignes ved Rosen-Brudens Farve.

Cecile.

Jeg troer at alle disse Complimenter ere meget ypperlige, men jeg forstaaer mig slet ikke paa dem.

Fogden. (tvinger sig og vil klappe Cecile.)

Enten bedrager dette Ansigt skammeligen eller ogsaa Hiertet maae være meget ømt.

Cecile. (triner tilbage.)

De behøver ikke at være mig saa nær. Men siden jeg er meget frygtsom, saa Farvel.

Fogden.

Fogden. (sagte.)

Jeg maae twinge mig, endskiønt jeg næsten briſter af Harme (meget veelig.) Cecile jeg troer, at De er meget vaersom og dydig; thi Deilighedeu er meget ubetydelig; og jeg har derfor ſtor Lyſt til at ægte Dem endnu i Dag.

Cecile. (leer.)

O det veed jeg; Colin fortalte mig det.

Fogden. (hæftig.)

Hvordan! hvoraf vedſte han det?

Cecile.

Paf! Det taler heele Byen om; og det giver Dem nok at lee ad; men dog maae jeg tilſtaae Dem, at jeg leer allermeeſt derad.

Fogden. (ſagte.)

Hvert Ord er en nye Forhaanelſe. (høyt.) Vil jeg giøre Alvor deraf, ſaa er Deres Fader villig til at forcene os.

Cecile. (Forſkrækket og vil løbe ind.)

Ak! jeg maae ind og kaſte mig for hans Fødder.

Fogden.

Bie kun! bie kun! det er ikke nødvendigt. Jeg vil have Deres Haand af dem ſelv — Lad

min inderlige Kiærlighed røre Dem, og sig: at De holder ret meget af mig.

Cecile.

Jeg?

Fogden.

At jeg er Deres Hiertes Afgud.

Cecile.

Det er mig reent umueligt.

Fogden.

Hvorfor det Lille?

Cecile.

Fordi der er ikke det ringeste om.

Fogden.

Dersom De vidste hvad en Mand paa min Alder er værd.

Cecile.

Det kommer an paa Smag og Behag og reent udsagt, saa staaer De mig slet ikke an.

Fogden.

Til hvilken Værdighed hæves De ikke med eet. Overvei kun, at De ved at tage mig til Mand bliver Fogdens Kone! At alle Folk i Egnen maae

gisre

giere Heytiid af Dem og de komme til at kalde Dem Madame.

Cecile.

Det er alt for hærligt for mig. Jeg betakker mig.

Fogden. (opbragt.)

De trodser mig — Nu vel lille Uerkiendtlige! saa falder det Dem til at skiælve. En foragtet Kiærlighed er lig Katten, der trædes paa Halen. Ingen meere Skaansel; ingen Medynk!

Cecile.

Hvad vil den hæftige Vrede sige? og om jeg maae spørge —

Fogden.

Hold Munden! ikke et Ord meere; Jeg skal berette vore Eldste, hvilket smukt Valg de ikke har giort. Ja Du troede dig alt for vis paa Byttet, men Colins Kiærlighed skal giøre en Streg i Regningen, og han skal selv forviises. Jeg har Tinget her og Vidner der nere. (sagte.) Og for en Ulykke! havde jeg ingen, saa skulde jeg skaffe mig dem.

Ja! ja! kan jeg Dig ei behage,
Saa skiælv for det her viises Dig.

Cecile.

Cecile.

O Himmel hvad ubillig Vrede!
Ak hvad skal dog alt dette hede;
Hvad har Papiret vel i sig!

Fogden.

Skiælv for Hævnen jeg kan tage
For min Harm, min Kiærlighed,
Og for det jeg med Dig veed.
Her tegnet staaer paa hver en Side
Opskrevne og anmærkede
Hver Sammenkomst, samt Kyssene.

Cecile.

Hver Sammenkomst, samt Kyssene.
Ak! hvilken Spot maae jeg ey lide!
Colin, saae du sligt skulde skee?

Fogden. (spodsk.)

Mon Du end Hiertet banke finder?
Dog nei; Colin er ikke her.

Cecile.

O hvor af Skræk mit Hierte bæver!
Hvad mon dog vel hans Tanke er.

Fogden. (spodsk)

Dog nei; Colin er ikke her!
For ham kun denne Barm sig hæver;
Om den for mig har Følelser,
Da er det Fryd, naar jeg forsvinder,
Og Kummer, naar jeg hos Dig er.
Sergeanter kom her maae ei skaanes!
De Hæders Tegn til Jorden riv.

Ellevte Scene.

Fogden, Cecile, Sergeanterne, Bønder, Bønder-Koner, Karle og Piger.

(Naar Fogden kalder paa Sergeanterne komme de ind omringende af en stor Mængde Mennesker; tre unge Piger skille sig fra de andre og gaae hen at raadslaae ved en Coulisse. Den mistrøstige Cecile sætter sig imod sin Dør og giør ved bevægelige og fortvivlende Lader Sergeanterne Modstand, som drives af Fogden til at berøve Ceciles Huus de Prydelser, det er udziiret med.)

Mænd, og Koner.

Hvad har hun giort, saa at forhaanes?
Hun er saa deilig, saa beskeeden,
Lad hendes Taare hæmme Vreden,

Af

Af den Jammer hende riv!
Hendes Smerte Lindring giv.

Cecile.

Ak! hvilken Spot, hvor jeg forhaanes!
Ak sønderriver for min Barm!

Pigerne.

Hun sandtes i en Ungkarls Arm!

Cecile.

Ak Kraften svinder!
Jeg Hielp ei finder.

Pigerne.

Hun, som blev roest for alle Dyder,
I Morgen dog ei Rosen faaer.

Mænd, og Koner.

Hendes Syn Medlidenhed indskyder
Over hendes grumme Kaar.

Fogden.

Kom hid! adlyder,
Naar jeg det byder;
Vil I Exempel see,
Da kan det skee.

(han river Krandsen af.)

Cecile.

Cecile.

Ak.

(Hun gaaer ind.)

Sergeanterne.

Vi adlyder
Naar De det byder.

Alle.

Pigerne. Men ak! til Krandsen at beroves,
Mon hendes Feil i Forhold staaer?

Mænd og Koner. Det er en Skam slig Vold her oves,
O hvilket grusomt, grusomt Kaar
Har hun fortient saa grumt et Kaar.

Fogden. Her kun Retfærdighed udoves;
Hun har fortient alt hvad hun faaer

Sergeanterne. Kom! her maae Lydighed udoves
For Fode strax alting nedslaaer.

Anden Act.

Første Scene.

Cecile, Colin.

(De komme ind hver fra sin Side med fortvivlende og vrede Lader og løbe strax hinanden i Møde. Der hænger hist og her nogle Stumper af Blomster-Krandsene, Fogden lod rive af. Skuepladsen bliver alt efter Haanden lysere; og viser Dagens Tiltagelse. Forend Retournellen til Duetten begynder høres der et Torden-Slag langt borte; og et under Retournellen.)

Cecile.

Ak Colin! Hvad er min Brøde?

Colin.

Her sees Fogden tydelig.

Cecile.

Elskov Lasters Navn han giver.

Colin.

Dommer andre efter sig.

Cecile.

Dyden vores Ild opliver.

Colin.

Kiærlighed en Last ey bliver.

Begge.

Begge.

Cecile. Kom da Gud for Kiærlighed
Bring os Hiælp og Glæde ned!

Colin. Din Forhaabning til ham sæt,
Amor os forskaffer Ret.
Troe han er til Hielp bereed.
Giver Hiertet Roe og Fred,
Vaager til vor Sikkerhed.

Cecile.

Ak! der er min Fader!

Colin.

Ney! min beste Pige!
Han end Hvile faaer

Cecile.

Jeg min Tilstand hader!
Frygte for en Fader
Hvilket grusomt Kaar!

Colin.

Kom min elskte Pige!
Lad al Frygt bortviige
Du fortiente bedre Kaar

Og om een af os skal bode,
Gid da Slaget ramme mig.

Cecile.

Nei om een af os skal bode
Da gid Slaget skaane Dig!

Begge.

Cecile. Thi, hvis Elskov er en Brode,
Er min Skyld umaadelig.

Colin. Kun Utroskab er en Brode,
Fleer har Elskov ey hos sig.

Colin.

Kom, kom, man har sagt mig det altsammen.

Cecile.

Hvad skal vi gribe til, Colin? Hvor skal jeg skiule mig, hvorledes skal jeg undgaae min Faders Hie? Kan Du forestille Dig al hans Brede; han vil beskylde mig for hans Vanare.

Colin.

Ak, jeg frygter meget for hans Forbittrelse.

Cecile.

Og jeg frygter meest for hans Smerte.

Colin.

Colin.

Kom! Vi skal snart faae Hævn. —

(Det tordner langt borte.)

Cecile.

Hvad vil Du giøre?

Colin.

Jeg vil løbe hen og kaste mig for Herrens Fødder; jeg vil afbilde ham vores grædselige Uhæld, jeg vil sige ham hvor inderlig jeg elsker Dig; jeg vil fortælle ham Fogdens skammelige Forbrydelser; jeg flyver afsted — Herren er ikke meget langt her fra Byen.

(det tordner.)

Cecile. (uroelig.)

Det er ikke ret Dag endnu og der trækker et meget haardt Uveir op. Lad det først gaae over.

Colin.

Hvad gior Uveiret mig.

Cecile.

Hør engang min Ven! — Du kommer saa til Dags ikke igiennem Mollen. Himlen synes at staae Fogden bi, desværre! alle Folk sove endnu og den fastlænkede Baad —

Colin.

Trænger jeg til Baad i Dag?

Om end Uveiret truer,
Kom, jeg tør trodse det.
Jeg ei for Skibbrud gruer
Naar Dig skal skaffes Ret.
Din Graad Du hæmme!
Din Hævn at fremme
Min Pligt jo er.
Men Din Faders omme Hierte,
Vrede, Harm og bittre Smerte
Det er sande Engstelser;
Thi lad af mig at beklage!
Det er at fornærme mig;
Kun een Frygt min Siæl kan smage:
Leve og ey hævne dig.

Farvel!

Cecile.

Du forlader mig!

Colin.

Ja.

Cecile.

Jeg, jeg skulde sætte Dig i Fare!

Colin.

Men, min Cecile! det maae være.

Cecile.

Cecile.

Maae det være; og hvorfor?

Colin.

Hvorfor? for at skaffe Dig Rosen.

Cecile.

Nei; paa den Maade skiotter jeg ikke om den.

Colin.

Frygt kun ikke for mig. (Ceciles Fader hoster inde i Huuset.) Men hvad er det?

Cecile.

Himmel! det er min Fader.

Colin. (undflyer.)

Farvel, tænk paa Colin!

(der høres et stærkt Tordenslag.)

Cecile. (grædende.)

Min Angest fordobbles ved hvert et Tordenslag! (hun seer med Fortvivlelse paa Huuset.) Hvilket græseligt Syn for en Fader, dersom hans Die falder derhen! i det samme Øieblik han bliver denne Forhaanelse vaer, gaaer der et Sværd igiennem mit Bryst.

Anden Scene.

Cecile, Herpin.

(I denne Scene bliver det kiendeligt lyst. Herpin har stedse Ryggen til sit Huus, og kan følgeligen ikke see at Flagget er borte, som giver Anledning til et meget rørende Theater-Spill.)

Cecile. (meget uroelig.)

Det er ham.

Herpin.

Hvad hun er aarvaagen! Men Forneielse vaagner ogsaa tidlig! Det er smukt min Datter at være flittig; men gaaer det for vidt, saa er det skadeligt; thi Kroppen maae engang hvile. Jeg bliver gammel og min Fod svag; skaan din Helbred til at giøre Herpins Lykke.

Alderens Besværligheder
Af Dig jeg lindret faaer.
Din rene Dyd, din Hæder
Mig dem af Minde slaaer.
Snart Soelens Straaler,
Som Fryd udmaaler,
For mig ey meere lyse vil;
Du din Faders Øye

Træt

Træt af Verdens Moye
Skal lukke til.
Du græder! Ak mig siig,
Mit Barn, hvad fattes Dig?
Kom, nyd Morgenstundens Glæde!
See med freidigt Haab fremtræde
Den Dag, der giør Dig lykkelig.

(han klapper Cecile.)

Himlen har været mig meget god! — En allerkiæreste Datter, baade yndig og dydig. O hvilken sød Forening! Hvilken herlig Belønning for den Omhue jeg har baaren for Dig. De sexten Aar ere nu snart opnaaede, det farlige Øieblik til at føle Elskovs heele Magt nærmer sig — Du elsker — og det er et redeligt Hierte, som Du har givet dit reene Hierte til. Ja min Datter. Til en Høitids-Gave af min Haand vil jeg i Morgen give Dig din Elsker til Mand. Colin er en Agerdyrker, og nu er jeg selv een med, endskiønt jeg var fød til bedre Vilkaar! Colin, siger jeg, er en Agerdyrker, men han elsker Dig mit Barn, og det er ikke udvortes Glimmer, der giør lykkelig.

Cecile.

Nei, den er det mindste; og hvad skiætter jeg vel om Rigdom.

Herpin.

Colin vil blive meget glad — Hem! — tilstaae mig dog det!

Cecile.

Jeg troer det kiære Fader!

Herpin. (smilende.)

Men Hilleskam, mit Barn! Jeg troer ogsaa at han har meget god Feie dertil; hvor maae ikke hans Hierte have hoppet af Glæde, da han har seet dette Hæders Flag vaie over din Dør. (Herpin giør en Bevægelse som om han vilde vende sig mod Huuset.)

Cecile. (holder ham og skriger i Fortvivlelse.)

Min Fader. Ak min Fader.

Herpin.

Men hvad er alt dette for en Hemmelighed. Cecile? Hvad fattes Dig?

(det tordner.)

Cecile.

Retfærdige Himmel!

Herpin.

Du har Bekymringer, som Du skiuler for din Fader? Du fortiener dem altsaa? — svar mig herpaa. (Han merker, at hun seer uroelig hen til Huuset og vender sig hurtig om.) Hvad seer Du idelig efter. (Han bliver de afrevne Krandse vaer, og staaer nogen Tiid gandske forbauset.)

Siig

Siig Ulykkelige!
Siig hvad Du forbrød!

Cecile.

Jeg intet veed at sige!
Jeg mig ei forbrød.

Herpin.

Du skulde Rosen-Bruden være,
Og giør din gamle Faer Vanære,
Fra Hæder ned til Skam, desver'!
Et Skridt kun er.

Cecile.

Min Fader vil Du mig ei høre,
Lad dog dit omme Hierte røre.

Herpin.

Du i din Faders Øie drager
Siæle-Harm og Bitterhed. (Det tordner.)
Hører Du hvor Tordnen knager
Ak! Du drager Kilen ned.

Cecile.

Ak! hvor dog Uveiret brager,
Er Colin i Sikkerhed?

Chor. (som ikke sees.)

O Gud! hvor Stormen brager,
Den Arme frels, som Bølgen tager.

(Cecile vil løbe ud.)

Herpin.

Grumme Barn! hvor vil Du hen?

Chor.

Han omkommer; undergaaer.

Cecile.

Colin — O! Gud — mit Mod — forgaaer.

Chor.

Seer, han kommer op igien,
Iler alle til ham hen!

Herpin.

Hører Du, hvor Tordnen knager;
Himlen, Himlen er os vred.

Begge.

Cecile. { Lad Himmel mig din Vrede bære!
Udøs den eene over mig.

Herpin. { Du din Fader gior Vanære,
Da han Glæde spaaede sig.

(Cecile kaster sig for sin Faders Fødder.)

Herpin.

Herpin.

Ak jeg har levet for længe! — reis Dig.
(Han fører hende ind i Huuset.)

Tredie Scene.

Fogden. (kommer meget iilfærdig.)

Der har Skiæbnen havt sit Spil. — Hvem Pokker kunde formode sligt. — Jeg er endnu gandske forbauset derover! — Himlen har staaet mig meere end vel bi; stakkels Colin! Jeg havde mindst tænkt, at jeg var saa medlidende! stakkels Colin. — Men end du stakkels Foged, troer du nu, at alle dine Lidelser ere endte; o nei! du er ikke endnu den gamle Herpins Svigerson, nei, nei, du er ikke endnu hans Datters Mand. (Han trækker sig i Brene.) O det gamle Tosse-Hoved! Den graahærdede Nar! Jeg er overseet af en ond Aand, der gior mig vexelviis grusom og vanvittig; Men den verste Aand til at være besat af, er dog Elskov — (han gaaer hen til Herpins Dør.) Lad os banke paa. — Luk op, luk op — det er mig, min gode Herpin.

Fierde

Fierde Scene.

Fogden, Herpin.

Herpin. (meget alvorlig, bliver staaende i Døren.)

Ei, ei! I er meget tidlig paa færde! Det kan aldrig slaae Feil, at I jo har onde Tidender at bringe os.

Fogden.

Hvordan! Hvad vil I sige dermed.

Herpin.

Det er jo gandske forstaaeligt, at hvis ikke saa var, saa laae i endnu og sov.

Fogden.

Jeg havde et par Ord at sige Eder.

Herpin. (vil gaae ind.)

Min Datter har sagt mig det altsammen; lad os have Fred, siger jeg, lad os have Fred.

Fogden.

Hør dog Herpin, hør dog et eneste Ord.

Herpin. (som kommer ind paa Skuepladsen.)

Nu, sig frem da.

Fogden.

Du holder jo meget af din Datter?

Herpin.

Herpin. (hæftig.)

Ja, ja; jeg elsker hende; og til Trods for Dig er hun endnu en Hæder for sine Frænder.

Fogden.

Men hør mig dog! ved en Fogeds Ære —

Herpin. (falder ham i Ordene og peeger til Krandse-Stumperne.)

Og til Trods for denne skammelige Fornærmelse, er hun endnu en Hæder for Salenci med. Hun elsker, det er sandt, men er det skammeligt at elske?

Fogden.

Ak! Du veed det mindste endnu. Hør mig, min Ven!

Herpin.

Jeg din Ven! Du kiender mit Hierte meget slet.

Fogden.

Der er ingen Skade skeedt endnu; jeg er rig, og dersom Du vil samtykke det, saa ægter jeg din Datter og giver hende Rosen.

Herpin.

Hvad bryder jeg mig nu om Rosen? Og hvad Værdie, Grusomme! kan være i denne

Blomst,

Blomst, saa snart den uddeeles af Dig? Herrens Haand har i lang Tiid giort den værdig til at kappes om; thi det var Dydens Belønning. Men Du giver Rosen. — O saa er den falmet, og Cecile skiotter sikkert ikke om den.

Fogden.

Holder Du det da, for en Ære for mig at blive din Sviger-Søn.

Herpin.

Du blive Ceciles Mand! Nei, slaae det kun reent af dine Tanker. Ved at vanære mig i Salencis Øine, skiønt ikke i mine egne, thi det er umueligt, kan Du tvinge mig til at forlade Landsbyen og min fordum roelige Hytte; at blive Huusvild og elendig, at begiere Almisse, efter at have givet den. (med Ømhed.) Men saa vilde Byrden være alt for tung for min Cecile til at bære den allene med sin Fader; jeg vil i det mindste forsøde Skiæbnens Bitterhed ved at lade hende beholde sin Elsker; thi Kiærlighed trøster over alle Besværligheder, og jeg giver den fattige, men redelige og fra Samvittigheds Nag befriede Colin Fortrinet.

Fogden.

Ak, min kiære Herpin, Du gior Dig et falsk Haab! Den stakkels Colin er død.

Herpin.

Herpin.

Retfærdige Himmel!

Fogden.

I det stærke Uveir —

Herpin.

Han er død, siger Du?

Fogden.

Jeg siger Tingen som den er; han er druknet ved at vilde gaae over Aaen. Hans Klæder ere hiemme i mit Huus, hvor de, som fandt dem ved Strand-Bredden, har bragt dem hen.

Herpin.

Drag Grumme! dette Billede
Fra min Cecilies vaade Øie;
Kan hendes Død Dig ei forsøie,
Lad hende ingen Tiid det see.
Colin er død! ak min Cecile!

Fogden.

Din Kummer deeler jeg med Dig,
Men tænk nu paa at tage mig.

Herpin.

Colin er død! O min Cecile!
Der er ei Lykke meer for Dig.

Begge.

Begge.

Fogden. Jeg lover daglig Fryd og Glæde
Til Din Cecile og til Dig.

Herpin. Nei, der er meer ei Fryd og Glæde
For min Cecile eller mig.

(Cecile kommer ind.)

Herpin.

Vor Lod Cecile er at græde.

Begge.

Fogden. Mig ror det Stød,
Colin er død.

Herpin. O grumme Stød!
Colin er død.

(Cecile siger: Hvad siger de Colin er død. Hun segner.)

Fogden. (til Cecile.)

Giv Dig tilfreds, lad Sorgen vige!

Herpin.

Hvad vil Du her, min arme Pige!

Cecile. (med en svag Røst.)

Colin er død! Colin er død!

Begge.

Begge.

Fogden. Mit Hierte føler hendes Nod!
Herpin. O Himmel vil Du og min Død!

Femte Scene.

Herpin, Fogden, Cecile.

Cecile. (kommer løbende og kaster sig med et smerteligt Skrig i sin Faders Arme.)
Han er død!

Herpin.
Mit Barn!

Cecile.
O min Fader, han er død!

Herpin. (bær hende ind og støder Fogden med Magt tilbage, der vil hielpe Cecile.)
Lad os være med Fred.

Fogden. (følger efter dem.)
Jeg vil —

Herpin.
Frygt for min Vrede.

Siette Scene.

Fogden. (allene.)

Den gode Mand har Ild endnu, endskiønt han er gammel; og er tillige saa overhaands dydig, at han er uudstaaelig og keedsom.

Syvende Scene.

Fogden, Jean Gaud, (med en Stok i Haanden og sin Over-Troye paa Armen.)

Jean Gaud, (løber efter Fogden, der vil gaae.)

Heida! I gode Karl der! sig mig, sig mig snart, hvor jeg skal finde —

Fogden. (forundret og stolt.)

Og hvem?

Jean Gaud.

Den gode ærlige Herpin.

Fogden.

Til hvad Ende?

Jean Gaud.

For at tale med ham.

Fogden.

Fogden.

Tale med ham?

Jean Gaud.

Ja og det strax.

Fogden.

Fra hvem.

Jean Gaud.

Fra Colin.

Fogden. (springer forskrækket tilbage.)

Er Du en Hexemester, Diævel, eller Gienganger?

Jean Gaud.

Jeg er hverken Hexemester eller Diævel.

Fogden.

Er det gandske sikkert?

Jean Gaud.

For en Ulykke! der er ikke mindste Tvivl om; Jeg er Jean Gaud, Melleren i den næste Bonde-Bye. Men gesvindt, stig frem hvor Huusset er; Det er en skienne Hemmelighed at holde saa tæt med.

Fogden. (forlegen)

Herpin er i Forretning.

Jean Gaud.

Nu, nu, dette er ogsaa en Forretning og oven i Kiøbet god. Den vil bringe ham til at lee, men den, som Latteren vil forgaae derved, er den Hund, den Foged! O gid jeg havde ham her —

Fogden. (sagte.)

Nu er jeg ret vel faren!

Jean Gaud.

Paf. Colin har sagt mig heele Klatten.

Fogden.

Her engang min Ven! — (sagte.) dersom jeg kunde faae nogen Oplysning af ham. (høyt.) Kiender Du Herpin ret nøie?

Jean Gaud.

Hvorledes skulde jeg det? Men hvorfor spørger I derom?

Fogden.

Fordi jeg kan merke det ret got.

Jean Gaud.

Hvor paa det.

Fogden.

Derpaa at det er mig selv.

Jean

Jean Gaud. (glad og med en tosset Latter.)

Det faldt mig strax ind, og deraf seer I hvad jeg kan høre.

Fogden. (hurtig.)

Det er sandt, at Du er stærk i at kiende Folk efter Beskrivelse. Men hvad giør Colin?

Jean Gaud.

O det er en giæv Knøs!

Fogden.

Ja, ja, men til Tingen.

Jean Gaud.

Jeg troede, jeg var Haandfast; jeg kan bære mine fire Skippund, som om det var ingen Ting, og uden engang at puste! lige fra den store Slette til vort Huus.

Fogden.

Det vil jeg gierne troe; men Colin? —

Jean Gaud.

O det kommer af en gandske anden Tone, i Ligning med ham er jeg kun et Barn. O dersom vi to havde Fogden hver ved sit Øre; han skulde faae dem gandske artig rystede.

(Fogden gaaer med Forskrækkelse alt længere og længere fra Jean Gaud, der idelig nærmer sig ham med et fortroeligt Væsen.)

Mit Fartoi let og lille
Mig og mit Garn udbar;
Vandet klart og stille
Mit Anslag gunstigt var.
Med et man her en Brusen,
Den Modigste gior ræd;
Ved Vindens fæle Susen
Gaaer alting op og ned.
Læk mit Fartoi bliver,
Synker under mig;
Nu Stranbreden giver
Gienlyd af mit Skrig;
Colin mig efterfolger,
Han deele vil mit Kaar,
Til Trods for Storm og Bølger
Han mig paa Landet faaer.

Fogden.

Er det umueligt! Colin er ikke død?

Jean Gaud.

Nei Marremen er han ikke; men det er endnu ikke alt.

Fogden.

Hvordan det?

Jean

Jean Gaud.

Eders Datter. — O hvad han er naragtig forgabet i hende! jeg veed heel vel, at hun er nydelig; thi heele Verden siger det.

Fogden.

Men kan det saae Ende engang?

Jean Gaud. (giver ham et dygtig Slag paa Skulderne.)

Nu, nu Faerlille ærgre eder ikke; Eders Foged — den Hund —

Fogden.

Hvad han?

Jean Gaud.

Han kan giøre det saa broget som han vil, saa er og bliver dog Cecile til Trods for hans Næse Rosen-Bruden; thi Herren kommer her selv; det er en god Stræg den.

Fogden. (uden for sig selv.)

Herren kommer! — Nu har jeg alt nok; skynd Dig nu kun at komme bort. Gaae!

Jean Gaud.

Jeg har gandske gode Stunder.

Fogden.

Gaae hiem igien til din Landsbye.

Jean Gaud.

Hvorfor det? jeg vil være med til Bryllup-pet.

Fogden. (støder paa ham til at gaae.)

Det bliver ikke i Dag; derfor kan Du gaae din Vei; dersom Fogden kom og overrumplede Dig hos mig, saa —

Jean Gaud.

For en Ufærd! Jeg er slet ikke bange for ham.

Fogden. (som idelig støder ham ud.)

Gaae dog din Vei.

Jean Gaud. (vender sig meget trodsig om.)

Nu vil jeg blive.

Fogden. (støder ham med Magt ud.)

Gaae dog! gaae dog, du bandsatte Slad-derhank. (I det han gaaer tvert over Skuepladsen for at gaae ud af den anden Side.) De kommer Herre, men De skal komme for sildig.

Tredie Act.

(Skuepladsen forestiller et behageligt Landskab; allerinderst sees en Aae og paa hin Side af den en Hoben Bønder, som arbeide paa at forbedre Skaden, Uveiret har giort, og at binde deres Baade fast; bag ved dem sees endeel Klipper; og paa venstre Side af Skuepladsen for ved Aaen, seer man en liden Høi.)

Første Scene.

Fogden, og endeel Bønder.

(Fogden er i hæftig Bevægelse: han skynder paa Bønderne af Livs Kræfter; nogle af dem ere belæssede med grønne Greene og andre forskiællige Ting, der ere nødvendige til Rosen-Festens Forberedelse. Fogden støder og slaaer dem; han er halv rasende, hvorved han giør nogle af dem bange, men nogle sætte Skræk i ham.)

Fogden.

Jeg vil nu Befalning give:
Rosen strax skal uddeelt blive;
Thi maae J nu eder skynde;
Rosen-Festen skal begynde.

1ste Bonde.

Hvem vil J Krandsen give?

2den Bonde.

Maae hun ei nævnet blive?

3die Bonde.

Hvad skal den Tummel til!

Fogden.

Saa flux! I maae nu eder skynde:
Rosen Festen skal begynde,
Dersom I kun ile vil.

Bønderne.

Vi af gandske Magt os skynde,
Rosen-Festen at begynde,
Vi nu gierne ile vil.

Fogden.

Værer snart! jeg byder her.
Sæt Himlen hist og Tronen der,
At eder det fra Haanden gaaer;
Lige got hvordan det staaer,
Naar kun Tid vi vundet faaer.

Bønderne.

Det let at sige er;
Men vild for en Ufærd!

At mellem sagt og giort
Er Springet meget stort.

Fogden.

Elendige Cecile!
Lykkalige Colin!
Forbandede Herpin!
Ak jeg ingen Roe kan smage,
Og langt for mig Hævn kan tage,
End som jeg min Kiærlighed
Af min Barm at rydde veed.

Fogden og Bønderne.

Værer snart ꝛc.

Det let at ꝛc.

Fogden.

Ney, ingen Ynk kun Harm og Vrede,
Man slige Menneſker bør tee.
Jeg længselfuld kan hedde
Jeg eene ønskede,
At Festen alt var rede,
Jeg for min Fod dem fik at see.

Tys

Tys! Jeg alt for mit Øre
Festens skiønne Marchs kan høre
La, da ra da ra ta la ra.
Jeg for min Fod dem alt kan see.

Bønderne.

En hærlig Fest blev det at see.

Fogden.

Nu er det jo strax klart? Saa frisk, mine Børn, imidlertid jeg gaaer hen og driver paa at faae Naboerne hid.

(Han gaaer, og saa snart Bønderne seer det, forlade de Arbeidet.)

Anden Scene.

Cecile.

(Hun kommer meget bængstet og uroelig ind; Haaret hænger ned paa Ryggen udslaget og vildt, og hun kaster sig hen paa en Græs-Bænk.)

Alting er tabt,
Rosen og min elskte Mage!
Jeg alt har tabt
Ved dig min Elskede!

Min

Min Fader sidder grædende;
Jeg volder ene al hans Plage.
Ak han tilgive mig sin Vee!
Ak jeg har tabt
Rosen og min elskte Mage!
Jeg alt har tabt
Ved Dig min Elskede!
For mig er Verden ode,
Kan ei min Qval forsøde,
I Smerten, mig omgiver!
Jeg af Dagens Lys er kied,
Ja hader indtil Kiærlighed.
Den allene Aarsag bliver
I min grumme Siæle Vee.
O Gud! ved disse Breder,
Som mine Taare væder,
Colin sat Livet til;
Colin ved disse Breder
Jeg nu din Skiæbne deele vil.

(Hun gaaer i Hast op paa Høien, og vil kaste sig ned i Aaen i samme Øieblik, som Colin sees paa Spidsen af den bagerste Klippe.)

Tredie

Tredie Scene.

Cecile, Colin.

Colin. (oppe paa Klippen, der bliver Ceciles Forehavende vaer.)

Cecile! O Himmel!

Cecile. (hun besvimer.)

Det et Colin — jeg døer.

Colin.

Ak Cecile! — hun segner! — hun døer! — Og ingen kan hielpe hende — Ak Cecile! høer mig — høer mig — snart — snart skal Du see mig for dine Fødder!

(Imedens han siger dette, springer han ned af Klippen, sætter sig i en Baad og kommer over Aaen, saa at han ved Duettens Begyndelse ligger for Ceciles Fødder.)

Colin.

Du her Din omme Elsker kiende,
Der kommer Dig at give Trost.

Cecile.

Ak er det Dig! al Sorg har Ende;
Ut hemmes Smerten ved din Nost.

Begge.

Begge.

Hvem er større Lykke givet!
Vi har for hinanden Livet!

Cecile.

Colin! Jeg vilde døe for Dig!

Colin.

Hvordan, Du vilde døe for mig!

Cecile.

Ja, Du som jeg tilbeder,
Jeg vilde døe for Dig.

Colin.

Hvad, Du mit Hæld min Hæder!
Du vilde døe for mig.

Begge.

Ak just, den som {Jeg / Dig} tilbeder,
Stedse leve vil for {mig. / Dig.}

Colin.

Colin.

Ak Cecile!

Cecile.

O du Slemme! hvilken græsselig Engstelse! — jeg græder endnu.

Colin.

O Himmel!

Cecile.

Nu, nu giv Dig tilfreds; det er ikke meere af Kummer; men fortæl mig dog hvordan til er gaaet.

Colin.

Men foreſtil Dig engang, hvor ſtor min Lykke er; Jeg har bragt Herren hid med mig.

Cecile. (meget glad.)

Herren!

Colin.

Ja, for at give Dig Roſen, er han ene og allene kommen hid, han vil indfinde ſig her paa Stedet.

Cecile.

Cecile.

O Himmel!

Colin.

Dersom Du vedste hvor ædelmodig han er!

Cecile.

Den fromme Herre!

Colin.

Forhen, da jeg ganske aandesles kom løbende for at fortælle ham min Kummer, Fogdens Forbrydelser og Din og min Ulykke, saa kan Du aldrig troe hvor stor Deel han tog i min sørgelige Beretning; Taarene stod ham i Øinene og —

Cecile.

Ei ja! det havde jeg aldrig tænkt, at en stor Herre kunde være saa ømhiertet.

Colin.

Det kan aldrig slaae feil, at Herren jo selv maae elske.

Nu Stormen er over,
Luftens Liflighed,
Blide Dage lover.

Cecile.

Vi efter Stormen smage
Haab om blide Dage;
Vort omme Bryst
Skal bringe Lyst.

Begge.

Vort omme Bryst
Skal bringe Lyst.

Colin.

Den kielne Turtel-Due,
Naar Hogen følger den,
Med hastig Fart sees ile
Til elsket Mage hen,
Antændt af Ømheds Lue.

Cecile.

Ak! saa forjager al sin Harm
Den kiærlige Cecile!
Den kiærlige Cecile
Strax føler Roe og Hvile
Ved din Barm.

Begge.

Vi efter Stormen smage
Haab om blide Dage;
Vort omme Bryst
Skal bringe Lyst

Cecile.

Men Colin! Herren kommer ikke, hvad kan vel holde ham op.

Colin. (seer sig rundten om.)

Han kommer ganske vist hid at see Dig og anordne Festen.

Cecile.

Cecile.

Min kiære Colin! efter at jeg har seet Dig igien, saa er min Lyst til Rosen kommen tilbage.

(Der høres en Symphonie, der forkynder Indbyggernes Ankomst og Festens Begyndelse.)

Colin.

Den skal snart smykke Dit hoved.

Cecile.

Hvad hører jeg!

Colin.

Retfærdige Himmel!

Cecile.

Man kommer hid Colin! alting beredes til Festen.

Fierde Scene.

Cecile, Colin, Fogden.

(Unge Bonder-Karle bære grønne Greene til at danne en Himmel, under hvilken Rosen-Bruden skal krones. De unge Piger har hver en med Blomster omvunden Bue i Haanden; de komme ind i Hobetal fra den høire Side af Skuepladsen, tillige med de øvrige Folk af Bonde Byen. De tre Gamle, der ere Dommere, følges ad. Fogden gaaer bag ved Anette. Nina, og Lucile, der ere pyntede som de Rosen-Bruden skal udvælges iblandt; for ved dem gaaer en Drabant, der bær et stort vaiende Flag.)

Cecile. (fortvivlet.)

Det er skeet; jeg har mistet Rosen.

Fogden.

Ja, ja I skal miste den.

Femte Scene.

De forrige, Herremanden.

(Han kommer ind af den sidste Coulisse paa den venstre Side og har Herpin ved Haanden, og et talrigt Følge efter sig, som danne en halv Kreds paa den venstre Side af Skuepladsen, som Bønder-Folkene paa den høire Side.)

Herren.

I tager Feil, min gode Foged!

Nina, Lucile, Anette, Fogden.

Hvad Skræk betager!
Det Herren er.
Han selv er her!
Det Herren er.

Cecile, Colin, Herpin, Bonder-Folkene.

Hvad Fryd vi smager!
Det Herren er.

Han

Han selv er her,
Hvad Held det er.

Fogden. (til Nina.)

Alt hvad I saae, nu stig!

Nina.

Nu Herren selv er her,
Jeg alt for bange er
Og har for kiær Cecile;
Tael derfor du Lucile.

Fogden. (til Lucile.)

Tael eller frygt for mig!

Lucile.

Nu Herren selv er her,
Jeg alt for bange er
Og har for kiær Cecile.

Alle.

Hvad Skræk ꝛc.
Hvad Fryd ꝛc.

Cecile, Colin. (for Herrens Fødder.)

Ak Herre!

Fogden. (dumdristig.)

Herre! —

Herren.

Reiser Eder, mine Børn, jeg befaler det. (Han tager Cicile ved Haanden.) Man berøver hende Rosen, men jeg giver hende den.

De Gamle. (med Hæftighed.)

Tillad Herre! —

Herren.

Jeg ærer eders Love, ærværdige Fædre! og jeg er ikke kommen her for at giøre Indbrud i eders Rettigheder. Jeg veed, at naar I har givet Rosen, saa maae eders Valg stadfæstes af mig; men da jeg vil, at Cecile skal have Eder selv at takke for den, saa dømmer jeg ikke, men taler alene i hendes Sag.

(Under følgende Aria og Chor anbringe de unge Bønder-Karle deres grønne Greene, som om de havde dannet Himlen og Tronen, man ved Enden af Choret bliver vaer. De unge Piger nærme sig derpaa til dem, lader en Ung-Karl holde ved den anden Ende af den Blomster-Bue, de har i Haanden, og danne derved en Buegang, som løber op til Løv-Tronen; naar Herren har givet Rosen-Bruden Haanden, saa fører han hende igiennem denne Buegang hen under Løv-Himmelen til at krones; det heele Optog skeer efter en March, Orchestret spiller.)

Herren.

Herren.

Hvad mon man vel med hende veed?
Man elske kan og dydig være;
Er hendes Feil ei Kiærlighed?
Med den man her bor overbære.

Chor.

Hvad mon man vel med hende veed?
Man elske kan og dydig være;
Er hendes Feil ei Kiærlighed?
Med den man her bor overbære.

Herren.

Forglem I ere Aldrende!
Erindrer Eders unge Dage,
Da vil en sød Beklemmelse
Af hvert et Øie Taarer drage
Ved Mindet af den Elskede.

Chor.

Ja nu en sød Beklemmelse
Af hvert Øie Taarer drager
Ved Mindet af den Elskede.

Herpin.

Blandt os enhver
Har havt Sin kiær;
Lad end den Lyst
Boe i vort Bryst.

Den gamle Mand,
Som føle kan,
Stedse dobbelt agtbar er.

Herren.

Eders Forladelse, Foged! beroer paa at tilstaae Sandheden; jeg veed den, vogt Eder derfor meget meie for at fornærme den. (Fogden tager sit Papiir frem; Herren gaaer hen til ham og siger det følgende med saa haard en Stemme, at Fogden bliver bange, folder Papirene sammen og putter dem i Lommen.) Skam Eder ved Misbrugen I gior af Eders Myndighed; skam Eder ved at volde en Fader saa stor en Kummer og at drage Taarer af en Piges Øine, der er ligesaa dydig som deilig. Fragaae Beskyldningerne I giorde imod hende; tilstaae Eders skammelige Anlæg og underfundige Sammenrottelse; eller frygt for Virkningen af min Vrede.

Fogden. (forvirret.)

Jeg tilstaaer det Herre! men — troe mig

Herren.

Tie stille!

Cecile, Colin.

O Herre vær saa naadig og tilgiv ham sin Forbrydelse!

Herpin.

Herpin.

Lad i saa sød et Øieblik ingen være ulykkelig.

Herren.

Jeg bevilger Eders Bøn! min Hævn ska! ikke gaae videre end her til Stedet; (til Fogden som vil gaae bort for at skiule sin Skamfuldhed.) bliv! — den Uskyldiges Lykkalighed er de Ondes Straf. I skal derfor være Vidne her til hendes. — Lad Festen begynde.

Herpin.

Ak hvad det er en sød Fornøielse at giøre lykkelig!

Herren.

Herpin, lad da denne Fornøielse være fælles for os! til en Belønning for hendes Dyd faaer hun Rosen; men den bør have noget mere i Følge med sig. Jeg vil lægge Medgiften til.

Herpin. (legger Colins Haand i hendes.)

Og jeg en Mand.

(Naar Herren har ført Rosen-Bruden igiennem Buegangen, og sat sig hos hende paa Tronen; saa trækker Figuranterne, som udgiorde Buegangen

gangen, sig Par for Par vexelviis til høire og venstre Side. De satte deres Blomster-Buer fast inderst paa Skuepladsen i en halv Runding, saa at alt det Bageste forestiller lutter Blomster-Portaler med Lov-Tronen og Himmelen i midten.)

Herren.

Kom, synger, dandser, elsker med,
Smukke Piger, raske Drenge!
Det sødeste er Kiærlighed,
Dens Ophold er i vore Enge;
Der kun eet Vel, eet Onde er:
At elske, ingen have kiær.

(Omqvædet igientages som et Chor.)

Nina.

Paa det, som Herren anført har,
Jeg selv til et Exempel bliver;
Jeg egensindig, vranten var,
Nu Kiærlighed alt sligt fordriver
Der kun eet Vel ꝛc.

Lucile.

At Herrens Tale Sandhed var,
Jeg og Beviis hos mig kan tage;
Af Stolthed jeg mig smykket har,
Nu den, jeg elsker, at behage.
Der kun eet Vel ꝛc.

Herpin.

Herpin.

Naar flygtige Forlyſtelſer
Af tunge Dages Komme hindres,
Da bor os Elſkov være kiær
For Smerten, ſom af den forlindres.
Der kun eet Vel ꝛc.

Cecile.

Mig giver Hiertet at forſtaae
At Ømhed Dydens Moder bliver.

Colin.

Hvor er en Dyd vel at opnaae,
Som Haab at tækkes ikke giver!

Begge.

Det kun eet Vel, eet Onde er:
At elſke, ingen have kiær.

Chor.

Høitidelig den Dag ſkal blive,
Paa hvilken Hymen, Kierlighed
Foreenede ſig Moie give
For Elſkendes Lyksalighed.

Cecile. (til ſin Fader.)

Hvor ſtor er ikke vores Hæld.
Fælleds det for Dig ſkal være.

Colin.

Colin. (til Herpin.)

At bære Omhue for Dit Vel
Vi jo To for een nu ere.

Cecile.

Dig Byrden meest at lætte,
Deri skal al vor Striid bestaae.

Colin.

Og denne søde Trætte
Skal aldrig Ende faae.

Begge.

Amor foer den Sag,
Jeg vundet faaer i Dag;
Thi Rosen-Festen her
Og Elskovs-Festen er.

Chor.

Thi Rosen-Festen her
Og Elskovs-Festen er.

Ende.

Lucile

eller

den forbyttede Datter.

Et Syngestykke

i een Handling;

Musiken af Andre Gretri;

Til samme Musik af det Franske oversat

ved

Niels Krog Bredal.

Bønderfolkene har alt begyndt at danse fra i Morges tidlig af.

Lucile.

Jeg spaaer mig alt Godt af denne almindelige Glæde; — — Men min Foster-Fader, Lucas, den ærlige Bondemand, som jeg skylder saa meget, kommer han ikke med til Brølluppet?

Lisette.

Jo vist; man har alt i Gaar ladet gaae Bud efter ham.

Lucile.

Men tænker Du, at han bequemmer sig til at komme?

Lisette.

Det troer jeg fuldt og fast; uagtet han nylig er bleven Enkemand, vil han dog vist danse paa Frøkenens Brøllup.

Lucile.

I det mindste haaber jeg, at han af Hjertet tager Deel i min Lykke.

Aria.

Aria.

Hvilken Lyst, naar man sige kan
Til den Mage,
Man skal tage:
Bliv Elsker! til en elsket Mand.
Ingen Tvang
Gior Tiden lang,
Naar fælleds Elskov Seier vinder,
Og fælleds Lyst
Evig Knuden binder.
Hver Pligt da bliver Lyst
For det forelskte Bryst.
Vi da leve frie for Plage,
Ei Mistanke Adgang skal faae;
Ingen skal klage,
Ingen bedrage,
Hver Dag i Fryd skal gaae.
Den Vei, vi træde,
Elskov med Glæde
Og Roser skal besaae.
Hvilken Lyst, naar man sige kan
Til den Mage,
Man skal tage:

Bliv Elsker! til en elsket Mand.
Ingen Tvang
Gior Tiden lang,
Naar fælleds Elskov Seier vinder
Og fælleds Lyst
Evig Knuden binder.
Hver Pligt da bliver Lyst
For det forelskte Bryst.

Anden Scene.

Dorval, (den yngre.) Lucile, Lisette.

Dorval.

Nu, min Lucile! Aldrig har De i mine Dage forekommet mig saa deilig.

Lucile.

Maaskee bliver man deilig, naar alting gaaer efter vore Ønsker.

Dorval.

De skal da altsaa blive min. Ak! det er dog vel ikke en Drøm? Jeg tør neppe troe min Lykke.

Lu-

Lucile.

Var det en Drøm, vilde den have sine Angenemheder.

Dorval.

Men den vilde være mig alt for grueſom.

Lucile.

Sæt Deres Sind i Roelighed.

Dorval, (for sig selv.)

— Min overmaade store Lykke; den Sødhed, den Sinds-Roelighed, som den er ledsaget af, synes mig saa ubegribelig, at da jeg vaagnede i Morges, bar jeg Tvivl om dens Virkelighed.

Aria.

Jeg fortrollet Øiet aabent fik;
Søde Øieblik!
Der i min Siel noget for sig gik —
Jeg Forsmag paa den Vellyst fik,
Hvormed ei Nag og Anger sig kan mænge.
Alt hvad jeg saae,
Det syntes naae
Nye Glands ved den, min Haand skal faae.

Med Blomster i de grønne Enge
Vi snart hverandre smykke maae.
Den smukke Dag, som nu frembry-
der,
Er Pandt paa vor Lykſalighed;
Heele Naturen Lykke byder
For den, ſom ret at elſke veed.
Jeg fortrollet Øiet aabent ſik;
Søde Øieblik!
Der i min Siel noget for ſig gik —
Jeg Forſmag paa den Vellyſt ſik,
Hvormed ei Nag og Anger ſig kan mænge.
Alt hvad jeg ſaae,
Det ſyntes naae
Nye Glands ved den, min Haand ſkal faae.

Lucile.

(ſom i en ſkiødesløs Stilling legger ſin Haand over Stolen, ſom hun ſidder paa, og imidlertid ſeer kiælent til Dorval.)

Dorval!

Dorval.

(kyſſende hendes Haand.)

Ja, kiæreſte Lucile! Hvor føler ikke den gunſtige Skiebne alle vore Ønſker! Er vel nogens Lykſalighed meere fuldkommen, end min?

Lu-

Lucile.

Siig vores. — — — —

Dorval, (heftig.)

Nu vel da, virkelig vores. Herefter skal jeg ingen anden Lykke have, end den jeg deeler med Dem. Hidindtil har intet giort Skaar i den, ikke den ringeste Tvivl, eller Skin af Modgang. Vi saae hverandre, vi elskede hverandre, og vi bleve Brud og Brudgom; see der er vor heele Historie.

Lucile.

Ja vist: Alting er gaaet efter Ønske; vor Lykke staaer nu i vore egne Hænder.

Dorval, (til Lisette.)

Min kiære Lisette! Gior sig Umage for at pynte hende til denne Høitidelighed. See her: Denne Haarlok maae lidt høiere i Veiret, ligesaa denne Blomst. Hun maae see ud som hun var pyntet af Gratierne.

Lisette.

Maaskee saaledes?

Dorval.

Uforlignelig. — — See her feiler endnu noget — — Ja nu er det uforbedreligt.

Lucile.

Har De seet min Fader i Dag?

Dorval.

Forlad mig; jeg har ikke tænkt uden paa Dem.

Lucile, (med Venlighed.)

De er dog vel ham den første Høflighed skyldig.

Dorval.

Han er god, han vil vist undskylde mig; det haaber jeg.

Lucile.

Men jeg! Jeg sidder her ordentlig og lærer Dem, hvordan De skal føre Dem op! Mærker De ikke jeg skiender? Skulde man ikke snart troe, at jeg alt var Deres Kone?

Dorval.

De besidder de fulde Rettigheder over mig, som Kone. Kiærlighed har prændet den ind i min Siel,

Siel, og Ægteskabet kan i saa Fald intet legge til.

Lucile.

Men om jeg misbruger disse Rettigheder?

Dorval.

De, Lucile!

Lucile.

Jeg skulde falde paa at troe det.

Dorval.

Misbrug dem kun.

Lucile.

Man har ofte afmalet mig Ægtestanden som en farlig Klippe; jeg derimod anseer den for en sikker Havn, hvor man betrygges for alle Stormvinde. Jeg gifter mig med min Ven, og jeg gier Regning paa hans Troeskab. Jo nærmere det Øieblik er, som skal evig forbinde os, jo meere angenemt forekommer det mig. Min Siel veed af ingen Uroelighed, og mit Hierte er frie for Angest.

Dorval.

Ja min uforanderlige Kiærlighed kan De giøre vis Regning paa. Min fornemste Lov skal

være

være at behage dem. Hustrue, Veninde, Kiæreste, kort: Lucile skal være alting for mig.

Tredie Scene.

De Forrige. Timante.

Timante, (i Sloprok.)

God Morgen, mine Børn!

Lucile, (reisende sig.)

O! min Fader!

Timante.

Bliv Du kun siddende; de Forretninger ved et Natbord ere alt for vigtige til at de bør forstyrres.

Dorval.

Forlad mig; det havde været min Pligt —

Timante.

Hvorledes?

Lucile.

At gjøre min Fader først Opvartning. —

Ti-

Timante.

Det var kun unyttig Tids-Spilde. Meener Du vel jeg skulde tage mig det nær, at han elsker Dig høiere end mig?

Lucile.

Nei, ikke just saa, min Fader! — — Men — —

Timante, (til Dorval.)

Hun skiemter, min Søn! Men veed Du hvad? Jeg havde just giort det samme, naar jeg havde været i dit Sted. Jeg begierer ikke større Beviis paa din Kiærlighed for mig, end det, at Du elsker min Datter. Men ere I nu ret lykkelige? mine Børn!

Lucile og Dorval.

Ja vist ere vi.

Timante.

Nu saa er alting vel — — Jeg siger det samme.

(til Dorval.)

Hvordan befinder Du Dig? — — Ret vel — — ikke saa?

Dorval.

Ja overmaade vel.

Ti-

Timante.

I Dag maae alting gaae fuldt op; her maae leves høit; enhver har sin Rolle, og denne skal være min. Jeg vil ikke see et surt Ansigt den Dag, som min Lucile holder sin Brollups-Fest. Vil Kiedsomhed giøre os Besøg fra Staden, saa vil vi strax jage den derhen igien.

Aria.

Jeg vil, saavidt som det kan skee,
Kun glade Aasyn om mig see.
Det Guld er tabt, som man nedgraver;
For Udgifts Skyld jeg Penge haver.
Jeg vil, saavidt som det kan skee,
Kun glade Aasyn om mig see.
Man samler her,
Man gnier der;
Men overflodigt;
Det jeg har nodigt,
Kun lidet er:
Et roeligt Sted til Søvn at tage,
Veldækket Bord, anstændig Dragt,
Viin, som nogle Aar har lagt,
Og kun een Flaske deraf hvert Maaltid smage.

Deri

Deri bestaaer
Hvad jeg attraaer.
Jeg har min Deel,
Naar jeg har spiist og sovet vel.
Hvad nytter mig
Al Verdens Penge?
Dog — Jeg ei søger længe
For jeg finder dem som trænge
Og vil skiule sig.
Jeg jo en Ven kan giøre mig
Af een, som er ulykkelig.
Jeg vil, saa vidt som det kan skee,
Kun glade Aasyn om mig see.

Dorval.

Det er ogsaa det rette Middel til at leve selv lykkelig.

Timante.

Jeg for min Part kiender intet andet. Jeg har nu den Orm, at jeg vil enhver skal elske mig; for at opnaae det, vilde jeg give bort alt Perus Guld. Men Du maae skynde Dig lidt, min Datter! Og Du, Lisette! troer Du Bruden vil falde i Øinene?

Li-

Lisette.

Jeg tager Brudgommen til Dommer; lad ham sige sin Meening.

Timante, (til Dorval.)

Veed Du om Din Fader er opstaaet?

Dorval.

Nei jeg veed vist ikke.

Timante.

De gode Adelsmænd tage deres Magelighed i Agt i Freds-Tider; jeg for min Deel fortænker dem saa men ikke derfor; thi jeg finder intet billigere, end at man paa sin gamle Alder nyder magelige Dage, naar man har henslidt sin Ungdom i Krigens Besværligheder. Jeg ærer i mit Hierte den graahærdede Helt, som hviler sig ud paa sine Laurbær-Krandse. —— Men der er han —— Han seer jo ud som Sundheden selv.

Fierde Scene.

De Forrige. Den gamle Dorval.

Timante.

See! God Morgen.

Den gamle Dorval, (i Sloprok.)

God Morgen, min Ven!

Timante.

Hvorledes staaer det sig?

Den gamle Dorval.

Aa! Jeg har sovet vel. Søvnen er saa angenem, naar Sielen er frie for Bekymringer. Men mine Børn! Ere I nu eenige om alting? Kan I nu forlade jer, den eene paa den anden? — — Ja, min Ven! nu er det deres Tid; vi har havt vores.

Timante.

Og vi misunde dem det ikke.

Den gamle Dorval.

Men Lucile skinner jo som Solen.

Timante.

Finder De hende elskværdig?

Den gamle Dorval, (til Lucile.)

Om Forladelse; jeg bruger alt en Faders Frieheder.

Timante.

Det er som det skal være. Naar man er hos sine Børn, maae man ikke legge alting paa Vægtskaalen. Her have vi at befale. Min Datter! Jeg bliver ved den gode gammeldags Skik — — Jeg veed meget vel, at man nu omstunder anseer de gamle Forældre med skiæle Øine, og betragter dem som fortredelige Opsynsmænd, der vil skumle over alting; men tag Du Dig vare for at falde til denne unaturlige Mode.

Lucile.

Min Fader! Jeg skal stedse vide hvad Ærbødighed jeg er Dem skyldig.

Timante.

Hvor jeg er, vil jeg være munter, og vil see muntre Folk om mig; jeg faaer et Indfald: for at begynde at bruge vor Frihed, vil vi her i vor gode Magelighed tage vor Froekost; og det her lige ved Natbordet.

(Han ringer med Klokken.)

Thee herind — — Morgenviin — — Lad

os

os være langt over de tvungne Moder, og de Pedanter, som har fundet dem op.

(De sætte sig ved et Bord, hvor Froekosten bliver anrettet.)

Qvartet.

Timante og den gamle Dorval.

à. 2.

Hvor mon man bedre er,
End blant sin Slægt og Venner?

Alle 4.

Hvor mon man bedre er,
En blant sin Slægt og Venner?
For Sind og Sands hver Ting er kiær.

Lucile og den unge Dorval.

à. 2.

I Eenlighed
Og Kiærlighed;
Saa lev'de Fædrene.

Alle 4.

Vi eenige
Og kiærlige
Vil leve, ret som de.

Lucile.

Det Hustrue-Navn — —

Den unge Dorval.

Det Navn af Mand.

Den gamle Dorval.

Af Fader — —

Den unge Dorval.

Af Søn — —

Lucile.

Og af Datter — —

Alle 4.

Hvor indtagende!

Lucile og den unge Dorval.

à. 2.

I Eenighed

Og Kiærlighed;

Saa lev'de Fædrene.

Alle 4.

Ja eenige

Og kiærlige

Vi leve, ret som de.

Den gamle Dorval.

Hør min Søn! — —

Timante.

Hør, kiære Datter! — —

Den gamle Dorval.

Hør, mit Barn!

Timante.

Hør, fæst Lid til mig.

Den gamle Dorval.

Derpaa du kan forlade dig.

Timante og den gamle Dorval.

à. 2.

Man Lykken ei langt borte søge tør;
Man i sin Barm den finde bør.

Lucile og den unge Dorval.

Jeg ham skal giøre lykkelig,
Saavidt det staaer til mig.

Stod det til mig,
Saa var hun lykkelig.

Den gamle Dorval.

Mod din Hustrue vær beleven.

Timante.

Viis dig artig, vær ei træven
Mod en Mand, som elsker dig.

Den gamle Dorval.

Hvad du siger, meen oprigtig.

Timante.

Du ham Lydighed er pligtig;
Elsk ham, og vær sielig.

Alle 4.

Hvor mon man bedre er,
End blant sin Slægt og Venner?
For Sind og Sands hver Ting er kiær.
I Eenighed
Og Kiærlighed;
Saa lev'de Fædrene;
Vi leve skal som de.

Den gamle Dorval.

Gior Godt med Val — —

Timante.

Vær sparsom, sindig.

Den

Den gamle Dorval.

Hold Ord, som Mand

Timante.

Vær ei letsindig.

Den gamle Dorval.

Foi hendes Lyst — —

Timante.

Udforsk hans Smag.

Den gamle Dorval og Timante.

à. 2.

Foi hendes Lyst, udforsk hans Smag;
Smaa Villigheder er en Sag,
Som finder ofte størst Behag.

Lucile.

Han paa mig skal aldrig klage.

Den unge Dorval.

Hende jeg kun vil behage.

Lucile og den unge Dorval.

à. 2.

Ved Artighed
Og Tilighed

Fortienes best Gienkiærlighed.

Den gamle Dorval.

Du først og fremst maae Hiertet binde.

Alle 4.

Een Pligt, een Lov bør Hiertet binde.

Den gamle Dorval.

Min Søn: — — Hvad Trost!

Timante.

Min Datter! —— hvad Lyst!

Lucile.

Dorval!

Den unge Dorval.

Min Udvalde
Jeg dig tør kalde.

Alle 4.

Hvor mon man bedre er,
End blant sin Slægt og Venner?
For Sind og Sands hver Ting er kiær.

Lucile og den unge Dorval.

à. 2.

I Eenighed
Og Kiærlighed
Saa lev'de Fædrene.

Alle 4.

Vi eenige
Og kiærlige
Vil leve, ret som de.

Timante, (til sin Datter.)

Nu maae vi vel lade Dig have Roe ved Nathordet, for at legge den sidste Haand paa Stadsen.

Lucile.

Men — — —

Timante.

Hvad skader Dig?

Lucile.

Jeg er saa uroelig; min Fosterfader, den ærlige Lucas, kommer han ikke? Man har dog vel ikke glemt ham?

Timante.

Nei vist ikke; men betænk, det er en lang Vei fra hans Landsbye herhid, allerhelst for en Mand af hans Alder. Den gode Mand kommer i sin Mageligheb — — — Der er han just nu, da vi tale om ham.

Femte Scene.

De Forrige. Lucas.

Timante.

Velkommen, gode ærlige Lucas! Kom og tag Deel i Glæden med os andre.

Lucile.

(kastende sig i hans Arme.)

Min anden Fader!

Lucas, (for sig selv.)

Desværre; jeg kommer ganske modfalden, og jeg bringer ikke andet end et sørgeligt Budskab.

Lucile.

Jeg har med Længsel spurgt efter jer.

Lucas.

Efter mig? min Datter!

Lucile.

Dorval! omfavn denne gode Mand. Han er af Familien.

Lucas.

Jeg mærker, at jeg ikke kan bare mig for Graad.

Den gamle Dorval.
(stirrende paa Lucile.)

Hvilket godt Gemyt! hvilken ædel Siel!

Lucile.

Ja, De seer selv han er bedrøvet; han har mistet sin Kone. Det paaligger os alle at trøste ham.

Lucas.

Min Datter! Kunde vi vel tales ved et Par Ord allene?

Lucile.

Ja vist, saa længe jer selv behager.

Siette Scene.

De forrige. En Tiener.

Tieneren, (til Timante.)

Herre! Her ere Fremmede, som ville aflegge Besøg.

Timante, (til Lucile.)

Gaae Du ned, min Datter! Dorval kan geleide Dig. Jeg skal strax være tilstæde i en anstændigere Dragt.

Lucile, (til Lucas.)

Jeg forlader jer et Øieblik, men vil strax være her igien.

(De gaae alle uden Lucas.)

Syvende Scene.

Lucas, (allene.)

Nu! at forlade dette smukke Sted, og de gode Folk, som boe her; og det for at følge mig i min Elendighed! — — Ja det maae ikke hielpe — — Min allervigtigste Pligt er at være en ærlig Mand; uden det, kan man aldrig være

re tilfreds med sig selv; man føler idelige Bebreidelser, og kan ikke nyde en roelig Blund i sine Øine.

Aria.

Slemme Kone! hvad tog du for?
Vanartig Moder — — hvad prøves ikke
Naar Trang er stor?
Uskyldig Glut! — ak! hvor gaaer det mig nær!
Hun mig saa høit haver kiær,
Og jeg i hendes Bryst skal Dolken stikke!
Slemme Kone! hvad tog du for?
Vanartig Moder! — hvad gior man ikke
Naar Trang er stor?
Hun elsket er — hun det fortiente;
Om kun een Dag jeg vilde vente,
Hun stod som Dorvals Brud.
Min Datter! du knap formoder
At Skylden hos din Moder
Gior al din Brøde ud.
Jeg seer, hvor hun modløs gaaer,
Slet paaklæd, til min Landsbye-Hytte,

En

En grov Haandgierning der at skytte,
Og vogte mine Faar.
Uskyldig Glut! — det gaaer mig nær;
Hun mig saa høit haver kiær,
Og jeg i hendes Bryst skal Dolken stikke!
Slemme Kone! hvad tog du for?
Vanartig Moder! — hvad gior man ikke
Naar Trang er stor?
Foruden mig — sligt ingen veed;
Min Datter giorde Lykke,
Og hendes Siel nød Roelighed. —
Et fælt Skielmstykke,
Som ei gav Lykke!
Nei, det skal aldrig skee;
Vel ingen veed det ringeste;
Det skiules i min Kones Grav.
Men jeg, men jeg — jeg veed deraf. —
Jeg sige vil alt hvad jeg veed,
Min Ærlighed
Forbyder mig at tie dermed.

Ottende Scene.

Lucas. Lucile.

Lucile.

Endelig sik jeg dog listet mig bort; og da jeg intet har at tænke paa, uden min forestaaende Lykke, kommer jeg herhid for at deele den med jer.

Lucas.

Ja her seer man kun lykkelige Folk.

Lucile.

Ja, men I skal være ligesaa.

Aria.

Alt hvad som kan eens Lykke krone,
Foreenet i mit Lod her faldt:
Lykkalig Datter, lykkalig Kone!
Jeg er yndet, jeg er elsket overalt.
Snart skal Elskovs Gud regiere
Eene i mit omme Bryst,
Og den Kiæde, jeg skal bære,
Er ei Frieheds Tab, men Lyst:
Alt hvad som kan eens Lykke krone,
Foreenet i min Lod her faldt;

Lyk-

Lykſalig Datter, lykſalig Kone!
Jeg er yndet, jeg er elſket overalt.

Lucas.

Og jeg, Lucile! Jeg kommer her, for at bedrove Dig.

Lucile.

O! nei, jeg har følt jeres Vanhæld, som det havde været mit eget; men jeg haaber at kunne lindre det.

Lucas.

Mit Blod ſkulde ikke være mig for koſtbart, naar det galdt om at ſee Lucile lykkelig.

Lucile.

Det ſamme var min Pligt — — Men ſiig reent frem, jeg har Formue, i det mindſte kan jeg ſætte jer i den Stand, at I ei ſkal trænge.

Lucas.

Jeg lider ikke Mangel paa noget, desværre! uden paa Sinds-Roelighed! — — Ja Lucile veed — — at jeg har miſtet min Kone.

Lucile.

Ja, og jeg har retſkaffen ſørget derover.

Lu-

Lucas.

Hun havde en Datter — —

Lucile.

Ja vist; det var min Die-Søster. Jeg havde neppe forladt Vuggen, da hun døde.

Lucas.

Saaledes sagde man —— Det er sandt, hendes Moder mistede hende — — Jeg kan ikke meere — — Jeg udstaaer en dødelig Angest.

Lucile.

O! Hvorfor lever hun ikke endnu! Jeg skulde da have betalt hende min Gield, og mit Huus skulde have været hendes; og vel mueligt, vi skulde have holdt vort Brøllup paa een og den samme Dag.

Lucas.

Det kalder jeg at tænke ædelmodigt.

Lucile.

Men I kiender dog mit Hierte.

Lucas.

Det har jeg aldrig havt mistænkt.

Lucile.

Det er efter jeres Exempel, jeg har lært at tænke.

Lucas.

Lucile skal i Dag have Brøllup, Høitideligheden er for Haanden — — og jeg, jeg kommer for at forstyrre den.

Lucile.

I skulde forstyrre den?

Lucas.

Ja jeg selv. O! hvorfor kan jeg ikke tie og forstille mig!

Lucile.

Hvordan! Skulde min Lykke giøre jer ondt, i Steden for jeg meente, I skulde glæde jer over den! Har vel nogen Skumle-Tand udladet sig til Fornærmelse om Dorvals Kiærlighed for mig? Men jeg, jeg kiender hans Hierte, det er mit i alle Maader værdigt.

Lucas.

Aldrig har jeg hørt nogen tale uden godt om ham.

Lucile.

Ja nu vil I smigre for mig.

Lucas.

Nei, paa Troe og Love — — men desværre! — —

Lucile.

Bliv ved.

Lucas.

Min kiære Datter!

Lucile.

Nu vel — —

Lucas.

Alting leer, alting er indtagende i denne prægtige Bolig. En formuende Fader, en elskværdig Brudgom — — hvilken Sammenligning med alt dette og min usle Bonde-Hytte! (med Hæftighed) Dog forlad dig til, min Datter! man kan leve fornøyet hos os, uagtet ingen saa misunder os vor Lykke. Naar man har en god Samvittighed og ikke fornærmer nogen, da kan hverken Formue eller høi Herkomst forskaffe os virkeligere Fornøyelser eller et angenemmere Liv.

Lucile.

O! hvor gierne hører jeg jer ikke tale saaledes! Hvor veed I ikke heel naturlig og følsom at afmale de gode Vilkaar, som følge med jeres Tilstand!

Lucas.

Ja sæt den rette Priis paa den, min Datter; den vil herefter være den, som du skal befinde dig udi. Din Lykke har forandret sit Udseende. — — Din eeneste Vanheld er, at du har faaet Smag paa noget mere glimrende.

Lucile.

Hvad er dette for en mørk Tale! Hvilken Vanhæld! — —

Lucas.

Det er ikke længere Tid til at lade dig være i Vildfarelse.

Lucile.

Hvorledes? — —

Lucas.

Det Barn, som blev hensat til Opdragelse i mit Huus, det var ikke dig — —

Lu-

Lucile.

Hvad er det jeg hører?

Lucas.

Forbyttelsen er skeet ganske mod min Villie og Vidende. Din Moder har paa sit Yderste tilstaaet mig denne hendes grove Forbrydelse — — Hun har bedraget Timante.

Lucile.

(kastende sig i hans Arme.)

O! min Fader!

Lucas.

Jeg veed meget vel at min Omgang mod dig her er haard. Bær kun Had til mig; det maae jeg taale; men jeg har intet sagt, uden hvad jeg burde sige.

Lucile.

Min Fader! — —

Lucas.

Farvel! jeg gaaer

(Han vil gaae.)

Lucile.

Hvordan! Vil I da berøve mig den eeneste Tilflugt, som nu er mig tilovers? — — Ach!

da jeg har fundet igien en Fader, saa forund mig dog i det mindste den Trøst at kunne græde med ham; ikke over den Ydmygelse som overgaaer mig, men desværre! over den Vanære som følger min Moder i hendes Grav. Har hun da reent ud tilstaaet denne Forbrydelse, som saa længe har været skiult?

Lucas.

Nu! hvordan? troer du jeg kunde opdigte saadant?

Lucile.

Nu Dorval! — — det er da ude — — Taagen er forsvunden — —

(til Lucas)

Tilgiv en retskaffen Elskendes Smerte og Fortrydelse — — Nei; aldrig vil jeg blues ved en Fader, som er en ærlig Mand; og den Lyksalighed som Timante kunde forskaffe mig, giør ikke at jeg skulde foragte min nærværende Tilstand; Men Dorval, en Elsker, som elskede mig saa inderlig; O! Himmel! og som jeg aldrig kan aflade at elske!

Lucas.

Min Datter! Lad dine Taarer et frit Løb. Men du, nu veed du din Pligt; og jeg stoler paa at du indseer hvordan, du bør opføre dig.

Lu-

Lucile.

Bliv dog ikke længe fra mig.

Lucas.

Min Datter! jeg vil vente dig.

(Han gaaer.)

Niende Scene.

Lucile. (allene.)

Han vil vente mig — — og jeg vil følge ham.

Aria.

Nær Lykkens Tinding
Jeg nyelig stod saa glad;
Du var min Vinding,
Som mig tilbad.
Drommen ophørte,
Og mig paaførte
Til Livet Had.

Uden at klynke
Jeg til min Afskeed færdig er;
Hvem vil mig ynke?
Jeg seer min Død er nær.

Tiende Scene.

Lucile. Lisette.

Duet.

(Som i følgende Scene bliver en Terzet, naar den unge Dorval kommer til.)

Lisette.

Min Frøken! hvad Plage
Kan hendes Sind saa nage?
I Graad jeg hende seer.

Lucile.

Frøken-Navn jeg ei kan modtage — —
Du har intet Herskab meer.
Ved min Graad mig Lindring skeer.

Lisette.

Liſette.

De, ſom var nyelig for
Alle Hierters Herſkerinde — —

Lucile.

Alt hvad mig ſtaaer i Minde
Min Vanhæld ſtørre gior.

Lucile.

Jeg ſeer med Skræk tilbage
Hvad jeg var, hvad ieg er.

Liſette.

Hvad er det vel for Plage,
Som hende gaaer ſaa nær?

Liſette.

En af de yndigſte
Udſigter loves hende!

Lucile.

Nei, nei, den Drom fik Ende,
Som mig fortrollede.

Liſette.

Jeg anvendte al Umage
Paa hendes Pyndt i Dag.

Lucile.

Jeg Pyndt ei kan fordrage;
Jeg i Graad kun finder Smag.

Lucile.

Denne Tidende berøver
Vist min Elsker al hans Roe.

Liſette.

Mon man Troldoms-Konſt her øver?
Jeg tør knap mit Øie troe.

Ellevte Scene.

De Forrige. Den unge Dorval.

Liſette. (til Dorval.)

Er det Dem, ſom saa haard kan være,
At De har min Froken giort Fortred?

Dorval.

Er Lucile i Uroligheд?
Og jeg ſkal Skylden derfor bære!
(i det ſamme bliver han Lucile vaer)
For den Magt, De har i mit Hierte,
Siig mig min Brode, ſiig min Dom.

Lu-

Lucile.

Ach! Liſette! til Hielp mig kom,
Jeg beder derom;
Lad os ſkiule for ham min Smerte.

Dorval.

Har jeg ængſtet Deres Hierte?

Lucile. (grædende)

Nei, den Qval alt for hæftig kom.
Hvor Bladet blev vendt om!

Liſette.

Min Froken! ſee her,
Paa Knæ han for Dem er.

Dorval.

For Deres Fodder her
En Mand og Elſker er.

Lucile.

Dorval fornedrer ſig — —
Paa Knæ for mig!
Reis Dem igien;
Gaae fra mig hen.

Liſette.

Liſette.

For Deres Fødder her
Deres Mand og Elſker er.
Hvad mon De mere fordre kan
Af trofaſt Elſker, beſte Mand?

Dorval.

De dog ei dølge kan
Noget for en Mand.
See her med Medynk an
En trofaſt Elſker, trofaſt Mand.

Lucile.

Nei, nei, de kiære Navne
Af Elſker, af en kierlig Mand,
Dem maae jeg herefter ſavne;
Jeg dem ei anhøre kan.

Liſette og Dorval:

à. 2.

For nys de kielne Navne
Saa vel min Froken ſtode an.

Lucile.

Endnu de kiære Navne
Mig skulde staae af Hiertet an:
Men — — —

Dorval.

Nu? — — —

Lucile.

Dorval! bliv ikke her.

Dorval.

Jeg da ei elsket er.

Lucile.

De kiender dog mit Hierte.

Dorval.

Men det forkiølnet er.

Lucile.

De Ret har til mit Hierte;
Men Haab ei er
Tilovers her;
Ja jeg bør skye just Dem i sær.

Lucile	Lisette og Dorval.
Nei Haab ei er, Jeg bør nu skye just Dem i sær.	Mon Haab ei er Tilovers her? De bør da skye {ham / mig} i sær.

— Alle 3.

Hvem kan udstaae saadan Smerte,
Naar man har hinanden kiær?
For et omt og følsomt Hierte
Denne Qval for grusom er.

(Lucile gaaer hastig bort.)

Tolvte Scene.

Dorval. Lisette.

Dorval.

Hun undflyer mig! — — men sig mig dog hvad som saa hæftig har ængstet hende? — — Hendes Fader — —

Liſette.

Da hun ſidſt talte med ham, var hun munter og glad.

Dorval.

Forreſten veed jeg ikke hun har talt med nogen, uden med Bonden Lucas.

Liſette.

Ham talte hun for nylig med.

Dorval.

Liſette! lad ham ſtrax komme herhid; jeg maae tale med ham. Gaae hen og kald paa ham.

(Liſette gaaer.)

Trettende Scene.

Dorval, (allene.)

Viſt nok har nogen lagt ondt for mig. Man har nu ſtedſe Misundere i Hobe-Tal, naar man ſkal giftes. Jeg er bange for at Lucas har bragt

bragt hende noget for af mine Misunderes Bagvaskelser; Men jeg vil strax faae den fulde Oplysning.

Fiortende Scene.

Lucas. Dorval.

Dorval.

Hør Lucas! førend I talte med Lucile, var hun glad og fornøyet; hun har ingen anden talt med. Hvad er det for Qval og Beængstelse, I har opfyldt hendes Hierte med?

Lucas.

Min Herre! jeg har handlet efter min Pligt.

Dorval.

I har handlet efter Jeres Pligt, siger I? uden Tvivl; I har hørt Bagvaskelser om mig, I har fæstet Troe til dem, og Lucilie har laant Øre til Jeres Fortælninger.

Lucas.

Lucas.

Nei, paa ærlig Mands Troe og Love. Hvert Menneske her paa Stedet bær Ærbedighed for Dem. Nu! Lucile skulde fæste Liid til Bagvaskelser om Dorval! Jeg tvivler paa, at hun troede hendes egen Fader om han talte ilde om Dem.

Dorval.

Hvad kan da paa en Glædskabs-Dag giøre hende saa beængstet? hvorfor skyer hun mig? hvorfor er hun ikke nu den samme som hun har været mod mig?

Lucas.

Ach! det er kun lidet, at hun ærer Dem; Til hendes Uhæld elsker hun Dem endogsaa.

Dorval.

Til hendes Uhæld! Er det da en Uhæld at hun seer sig være tilbedet?

Lucas.

Jeg indseer meget vel, at hendes Skiæbne fortiente Misundelse.

Dorval.

Og hvem kan giøre Hinder i, at hun ey skal nyde den?

Lucas, (heel bedrøvet.)

Jeg.

Dorval.

I?

Lucas.

Jeg har aldrig forstaaet mig paa at smigre eller at forraade nogen.

Dorval.

Det er jer, som har berøvet mig min Luciles Hierte. Hvad ondt har jeg da giort jer? Umenneskelige! at I søger at bringe mig til Fortvivlelse?

Lucas.

Jeg opofrede gierne mit Liv baade for hende og for Dem.

Dorval.

Saa qvæl mig nu ikke med videre Omsvøb; lad mig faae at viide hvad Hindring der er kom-

men

men for den eneste Lykke, som jeg saa længselfuld tragter efter?

Lucas.

Lucile maae selv sige Dem det.

Dorval,
(med Hæftighed.)

Nei jeg vil vide det af jer selv, jeg vil, jeg maae have Oplysning. Tael, tael! eller frygt for min Vrede.

Femtende Scene.

De Forrige. Lucile. Timante.

Lucile.

Vær dog sindig, Dorval! og bær Ærbødighed for min Fader.

Dorval.

Han? Deres Fader?

Timante.

Ja han er det. Jeg er nær ved at fortvivle.

Dorval.

Hvem?

Timante.

Denne ærlige Mand har beviist hvad han siger; og jeg er underrettet om alle Ting.

Dorval.

Lucas er Luciles Fader?

Lucile.

Lad os spare os selv en unyttig Klage, jeg føler kun een Vandhæld; den er at miste Dem. Nu er det min Pligt at følge med min Fader. Farvel!

Dorval.

De længes da efter at see min Død?

Timante.

Hvorledes min Datter? Du vil forlade os?

Lucile.

Ja, og det strax.

Dorval.

O! Min Herre! for Himlens Skyld, hav Medynk med mig og hold hende fra dette Forsæt.

Lucile.

Lad mig gaae, hvor min Skiebne kalder mig.

Dorval.
(med Hæftighed.)

Nu gielder det just om at min Herre maae erindre sig al den Godhed, De stedse har baaret for hende. De, som saa inderlig har elsket hende!

Timante.

Ja vist. Nu skulde jeg have høstet Frugten af al min Omhyggelighed for hende. Jeg var i mit Hierte vis paa, at hun var min Datter. Men nu kommer Lucas, og med sin Ærlighed gier alt mit Haab til intet.

Lucas.

Jeg venter Forladelse. Hvad jeg har giort har jeg været nødsaget til mod min Villie. Mine Taarer skal være mine Vidner.

Timante.

Men I har dog voldet mig en stor Hierte-Sorg.

Lucas.

Det er sandt, og jeg deeler den med dem.

Timante.

Nu vel da; jeg elsker jer derfor ikke mindre; tvertimod; nu ærer jeg jer dobbelt. Men jeg; skal jeg nu leve min Tid hen i Eensomhed og Bedrøvelse; jeg har Formue, er snart gammel, og skal nu være forladt og Børneløs! Lucas er langt lykkeligere; han finder en Datter igien og giør en god Gierning. Ja, I græde Alle; jeg seer at min Bedrøvelse gaaer Jer til Hierte. Men — — hvorfor skal vi bedrøve os? Hvorfor skal vi skilles ad? Er Skiæbnen ubillig, maae vi giøre alt vores til at forlindre den. Lucile! lad kun Lucas sige hvad han vil; han skal blive forneiet tillige med os andre; allene han maae unde mig Rolighed paa min gamle Alder. Bliv som før min Datter, jeg vil at du stedse skal være det.

Lucas og Lucile.

Men min Herre!

Dor-

Dorval.

Hold kun gode Miner, min Lucile! og lad Deres Herkomst blive en Hemmelighed mellem os. Jeg maae reent ud tilstaae, at det skulde giøre mig ondt, om min Fader fik nys derom.

Lucile.

Jo, han skal vide alting. Jeg skulde være i Stand til at bedrage ham! Nei Dorval! her er ikke at tænke paa at holde noget skiult. Jeg er Datter af en ærlig Bonde, og vil ikke fordølge det. Hans priisværdige Exempel lærer mig, at der ikke bør lægges Skiul paa noget.

Dorval.

Saa skal jeg da være ulykkelig.

Timante.

Jeg skal paatage mig, med al muelig Forsigtighed, at forebringe den gamle Dorval alle Ting. — — — Der kommer han just — — lad det være min Sag paa en lemfældig Maade at tale med ham, saa at hverken hans Høimodighed skal krænkes, eller hans Forbauselse blive for hæftig.

(De gaae alle, uden Timante.)

Sextende Scene.

Den gamle Dorval. Timante.

Dorval.

Hvor ere vore unge Folk?

Timante.

St! — — — De ere i Misforstaaelse tilsammen.

Dorval.

Og det førend de er bleven Mand og Kone! det kalder jeg at begynde betids.

Timante.

Ja De skiemter dermed; men paa den Maade som de begynde at tage afsted, er det en Sag af Alvorlighed.

Dorval.

Smaating; forliebte Folk har tusinde gale Indfald; jeg vædder paa, at det er min Søn, som har Uret.

Timante.

Nei denne Gang er det dog Lucile, som har laant Øret til nogle Betragtninger, som den

ærlige Lucas har giort hende. Han tager alting paa den alvorligste Fod, og han har sat hende nogle Griller i Hovedet.

Dorval.

Hvorover da?

Timante.

Over en Post, som ligger min Herre og Deres Liige meget nær om Hiertet. Hun paastaaer, at De hænger ved den gamle Fordom om Byrd og Herkomst; Hun siger at De, min Herre, ikke noiagtig nok er underrettet om vor Familie og hvilke Forfædre vi stamme ned fra.

Dorval.

Hvilken Grille! og en besynderlig Tid at yttre den paa! Denne Kræsenhed kommer nu ganske ubeleilig. Jeg er ikke befængt med denne sædvanlige Adelens Sygdom; For mig er det den vigtigste Adel at tænke og handle ædelt.

Timante.

(med en frygtsom Glæde.)

Hvordant? ret alvorligt?

Dorval.

Tilforladeligt. Og hvorom alting er, saa er De jo beklæd med et anseeligt Embede, er en

Mand af Betydenhed, og besidder store Indkomster.

Timante.

Sandt nok: En riig Mand kan forblinde heele Verdens Øine med sine Penge; man skulde snart troe, at det var en Sag af stor Vigtighed; men naar man ret undersøger det, er det dog i sig selv saa godt som intet.

Dorval;

Hvordant, min Herre! Er man da ikke andet i Verdens Øine, end det man lader udbasunere om sig selv? uagtet hvem man stammer ned fra?

Timante.

Det bliver snart bekiendt.

Dorval.

Men alting forglemmes med Tiden.

Timante.

Men troe mig: Avind har aarvaagne Øine.

Dorval.

En skikkelig og ærbar Opførsel gior, at man ei spørger om Rigdom hos dem, som besidder ypperlige Ta-

Talenter. Man undersøger ei saa nøie eens Herkomst, uden det skulde være hos dem, der vore op som Svampe paa een Nat, og siden see andre skikkelige Folk over Skuldrene.

Timante.

Lucile er nu saa ærbar i hendes Væsen; hun er saa from, saa eiegod — — —

Dorval.

Ja jeg indestaaer for hende, at hun ikke vil stede nogen for Hovedet med Stolthed eller foragte nogen; og altsaa vil ingen heller opholde sig over hende.

Duet af

Dorval og Timante.

Timante.
(med Frygt og Rørelse.)

Er det ei sandt, at hun behager,
Hierter drager
Og indtager?
Hvem vil betænke sig derpaa,
Slig Brud at faae?

Dor-

Dorval.

Ja hun særdeles mig behager;
Jeg ei skal fra den Sandhed gaae.

Timante.

Hun et saa yndigt Væsen har,
Som enhver indtager,
Som behager,
Og uskyldig Hierter drager ——
Den Sag er klar.

Dorval.

Ja hun til Fordeel mig indtager;
Aldrig der større Sandhed var.

Timante.

Hun et Hierte saa fromt og ærligt har,
At hun for døer, end hun bedrager.

Dorval.

Hvem tænker paa, at hun bedrager?
Hun behager
Og indtager;

Timante.

Den Sag er klar.

Dorval.

Ja hun til Fordeel mig indtager;
Aldrig Tvivl hun om dette bar,
Hun derpaa visse Prover har.

Timante.

Skade — — hendes Herkomst volder —

Dorval.

Jeg over den mig ei opholder.

Timante.

Alting forresten jævnes kan.

Dorval.

Tael ei derom; den staaer mig an.

Timante.

Men dog — —

Dorval.

Hvordan?

Timante.

Hun ynkes bor — —

Dorval.

Jeg paa Oplysning bier — —

Timante. (for sig selv.)

Hvorfor mon jeg ei tier?
Dog — — jeg min Pligt kun gior.

Dorval

Men tael dog reent — — —

Timante.

Det mig i Hiertet skiær.

Dorval.

Tael uden Omsvøb her.

Timante.

Hun ret at ynke er.
Er det ei sandt, at hun behager
Hierter drager,
Og indtager?

Dorval.

Hun særdeles mig behager.

Timante.

Hun saa elskværdigt Væsen har.
Hendes Herkomst vel Skade volder;
Alting gik vel, naar den — — — ei var.

Dorval.

Ja den Sag er jo Soleklar;
Jeg den god og ærlig holder;
Jeg paa den ei at sige har.

Timante.

Troer De da vel, at hendes Fader skulde i den store Verdens Øine glemmes for hendes Skyld?

Dorval.

Hendes Fader glemmes for hendes Skyld? Nei jeg vil haabe, at man aldrig skal glemme ham. De tænker ogsaa alt for ringe om Dem selv.

Timante.

Ja De veed endnu ikke alle Omstændigheder i denne Sag.

Dorval.

Ja, saa sig mig da det øvrige; thi ret nu holder min Taalmodighed det ikke længer ud.

Timante, (skiælvende.)

Men, end om jeg fortalte Dem, at Lucile stammer ned fra ringe og ælendige Folk, og deriblandt Bønder; hvad da?

Dorval, (hidsig.)

Nu hvad saa mere? Bønder; — — — saa meget bedre; Bonde-Standen er lige saa ærlig som den er nyttig.

Timante.
(endnu med frygtsom Glæde.)

O! hvor det er vel tænkt!

Dorval, (hæftig.)

Hvem tør agte Bonde-Standen ringe? Utaknemmelige og dumme Siele allene. Jeg for min Part, jeg bryder mig ikke om hvad den almindelige Hob siger; jeg ærer stedse den ærlige Mand, som med sit Slæb føder og ernærer os alle.

Timante.
(med Fyrighed.)

Altsaa bør De og ære den gode Lucas.

Dorval.

Ja, det forstaaer sig; jeg seer gierne, at man agter ham som en Ven af vort Huus.

Ti-

Timante.
(inderlig fornøiet.)

Ja det fortiener han vist — — han er vist saa ærlig og skikkelig en Mand, som man kan finde — — jeg kiender slige Handlinger af den Mand — — Det er sandt, man har ført ham bag Lyset — — men dersom De veedste, paa hvad Maade — — Han har ogsaa sagt alting reent ud, saasnart som han fik det viide.

Dorval.

Hvad har han da sagt?

Timante.

Han har sagt — — ja derudi stikker just Vanskeligheden. Han er — — —

Dorval.

Bliv ved.

Timante.

Luciles Fader.

Dorval

Lucas?

Timante.

Ja, just ham.

Dorval.

O! Himmel!

Timante.
(for sig selv, modløs.)

See! hvor den Efterretning slog ham!

Dorval.

Men hvordan kan det hænge sammen?

Timante.

Det er skeet ved en uhældig Forbyttelse; Min Datter døde som var til Opdragelse i hans Huus, og man bragte hans Datter i den Dødes Sted.

Dorval.

Og han kunde give sit Minde til? — —

Timante.

Nei, det er skeet uden hans Vidende.

Dorval.

Hvilken særdeles fortredelig Hendelse!

Timante.
(med Uroelighed og Frygt.)

Skal vi da ophæve alle Foranstaltninger til Høitideligheden?

Dorval.
(efter nogen Stiltienhed.)

Nei vist ikke; min Ven Lucas er en skikkelig Mand; og hans Ærlighed gior ham til Adel.

Syt-

Syttende Scene.

Timante, Den gamle Dorval, Den unge Dorval, Lucile, Lucas, Lisette.

Timante.

Kommer mine Børn! her hos os skal Ahner og Herkomst skrives i Glemmebogen.

Den gamle Dorval.

Det er ikke at gifte sig under sin Stand, at indlemme Dyd og Redelighed i sin Familie.

Den unge Dorval.

Min allerkiæreste Fader! — —

Den gamle Dorval.

Vær lykkelig, min Søn!

Lucile.

Min Herre! — —

Timante.

Jeg forbyder dig, herefter at nævne mig andet end din Fader.

Den unge Dorval.

Ja vist; Deres Velgierninger har giort os alle til Deres Børn.

Timante.

Mine Velgierninger ere vederlagte. Og I min kiære Lucas! Jeg haaber at man kan overtale Jer til, at leve her hos os, frie for Arbeide og Moisommelighed paa Jeres gamle Alder.

Lucas.

Min Herre! Jeg kan aldrig glemme hvad jeg er.

Den gamle Dorval

Min Ven! hvor lykkelige ere ikke de Menneſker, ſom beſidde et Hierte, ſom Jeres.

Attende Scene.

De forrige. En Tiener.

Tieneren.

Den heele Landsbye-Ungdom er kommen hid, for at bringe Bruden, efter gammel Skik, Kronen og Blomſter-Krandſe.

Timante.

Lad den ſtore Sahl oplukkes, Kiekken, Kielder og Spiſekammer maae ſtaae aabne for Enhver. Lad den hele Forſamling holde ſig lyſtig; og denne lykkelige Dag maae være en høitidelig Feſt for den hele Bye.

(Bønder og Bønderpiger komme dandſende ind, og overlevere Lucile Brude-Kronen og en Blomſter-Hat.

San-

Sangen efter Stykket.

En Bondepige.

Et lykſaligt Par
Vor Sang iſtemmes ſkal til Ære,
Et lykſaligt Par,
Som Dyd og Elſkov ſamlet har.
Blandt os de ſkal være,
Som Spire, hvis Udſpring fælles var,
Og hvis Greene ernære
Den Egn ſom Stammen bar.
Et lykſaligt Par,
Vor Sang iſtemmes ſkal til Ære,
Et lykſaligt Par,
Som Dyd og Elſkov ſamlet har.

En anden Bondepige.

Nyd Lykſalighed,
Og os ved Eders Gunſt beſkiærme.
Nyd Lykſalighed,
For Avind frie, frie fra Fortred.
Kun blandt Stædernes Sværme
Forandring i Elſkov haver Sted.
Her tør ingen ſig nærme,
Som hader Uſkyldighed.
Nyd Lykſalighed,

Og

Og os ved Eders Gunst beskierme!
Nyd Lyksalighed,
For Avind frie, frie fra Fortred.

To unge Bonde-Piger.

Er man sytten Aar,
——Man er betænkt paa Brollupsdagen;
Jeg i tolvte gaaer;
Den Tid saa langsom Ende faaer.
Nu var det kun Sagen
At haste med disse sytten Aar;
Jeg er hæslig bedragen,
Om det for langt henstaaer.
Er man sytten Aar
Man er betænkt paa Brollupsdagen;
Jeg i tolvte gaaer;
Den Tid saa langsom Ende faaer.

Chor
af alle Personer i Stykket
samt
Bonderfolk af begge Kion.

Hver skal være
Til slig Høitids-Ære,
Liige, frie for Tvang,
Og Venskab trodse Rang.

Fe-

Festen være
Elskovs Gud til Ære;
Fælles Venlighed
Skal danne Lystighed.

Brud og Brudgom.

à. 2.

Faren gik over,
Jeg mig nu lover
For alt Erstatning ved min [Elskers / Elsktes] Bryst.
Hvilken Trost!
Udsigt, som os lover
Fælles Lykke, fælles Lyst.

Chor af Alle.

Hver skal være
Til slig Høytids Ære,
Lige, frie for Tvang,
Og Venskab trodse Rang.
Festen være
Elskovs Gud til Ære;
Fælles Venlighed
Skal danne Lystighed.

Brud og Brudgom.

à. 2.

Elskov selv læger, hvor den saarer;
Baandet derved knyttes stærkere.

Den

Den smilte kun til vore Taarer;
Saadan Smiil er Løn for Elskende.
Aldrig dens Gunst saa kan smage,
Som paa en kort Nød og Fortred.
Er det mueligt, gid dens Gunst tiltage,
Og forøge vor Lykksalighed!

Slutnings-Chor
af Alle.

Hver skal være,
Til slig Høitids Ære,
Lige, frie for Tvang,
Og Venskab trodse Rang.
Festen være
Elskovs Gud til Ære;
Fælles Venlighed
Skal dømme Lystighed.

Ende.

Grovsmeden,

Et

Syngestykke i to Optog,

af Quetant.

Til samme Musik oversat

af

Johan Herman Wessel.

Personerne.

Johan, Smed.

Grete, hans Søster.

Lene, hans Datter, Lucas's Kiæreste.

Lucas, Michels Broderson, en Bondekarl og Lenes Kiæreste.

Stephen, Bastian, } grove Bønder.

Michel, Herregaards Kudsk, forliebt i Grete.

Handlingen skeer i Smedens Værksted; den varer tre Timer, og begynder henimod Kl. 5. en Høst-Aften. Skuepladsen forestiller en Esse, og lidt længere borte paa den anden Side en Kielder med Rækværk om.

Grovsmeden,

et Syngestykke.

Første Optog.

Første Optrin.

Johan. (ved sit Verksted, arbeidende ved sin Esse, slaaer imellem paa Ambolten.)

Aria.

Saasnart jeg seer, det dages,
Begynder jeg min Sang,
Bort Søvn og Elskov jages
Med Hammer og med Tang;
Strax bereed,
Aldrig keed
Ved min Sveed,
Det fornøier.

Jern og Staal,
Helveds Baal,
Hamrens Rap,
Tap, tap, tap,
Hvor det stoier!
Ved en liden Sang
Lettes Bælgens Gang,
Det gior mit Arbeid til Loier.
Hamre skrap,
Tap, tap, tap,
Det fornoier.
Sovnigt Nod
Til sit Brod
Aldrig slap.

Klokken er slagen fem, Natten er forhaanden, jeg skal endnu have bragt min Regning til Herre-Gaarden, og jeg skal klædes (han kalder.) Grete, Lene, Grete. Hvad gielder at de nu ere oppe at kiagles igien.

Andet Optrin.

(Grete kommer hæseblæsende løbende ind med Lene.)

Terzette.

Grete, Lene, Johan.

Grete.

Nei, nei, jeg siger nei!

Lene.

Min Faster!

Grete.

Jeg taaler ei,
Slig en Taabe sig tør tage
Selv Forlov at vælge Mage.

Johan.

Mine Ermer og min Krave,
Er min Søndags Kiol i lave?

Grete.

Johan!

Lene.

Min Fader!

Johan.

Hold Fred.

Grete.	Lene.	Johan.
Jeg vil man skal høre mig.	Jeg vil man skal høre mig.	Her gaaer Sladdren lystelig.

Grete.

Johan!

Lene.

Min Fader!

Johan.

Hold Fred.

I jo seer, jeg haster.

Grete.	Lene.	Johan.
Nu skal jeg fortælle Dig.	Hvor hun er utaalelig.	Her gaaer Sladdren lystelig.

Johan.

Mine Ermer og min Krave,
Er min Søndags Kiol i Lave?

Grete.

Det er Lene.

Lene.

Det er Faster.

Johan.

Mine Ermer,

Grete.

Grete.

Det er Lene!

Lene.

Det er Faster.

Johan.

Og min Krave.

Grete.	Lene.	Johan.
For en Ufærd hør paa mig.	Hvor hun er u-taalelig.	Her gaaer Slad-dren lystelig.

Grete.

Vor Lene,
Den peene
Kokette
Tør sætte
Troe til een
Falsk, gemeen,
Nedrig, fæl,
Sort Siæl.

Johan.

Vel:
Man Grete
Med rette

En Skralde
Kan kalde.
Hendes Skrig
Dover mig,
Og mig or
Hun gior.

Lene.

Hor!
Klogt Faster
Kun haster
At stille
Sin Grille
Paa et Sted,
Hvor hun veed,
Jeg er med.

Johan

Fred! varer stille!

Grete.

Det er Lene.

Lene.

Det er Faster.

Grete.	Lene.	Johan.
Nei, jeg gier ei efter, nei.	Nei, jeg Pladsen viger ei.	Hvilken Støi! hvad Hurlumhei.

Johan.

Fred, for en Ulykke, Fred. Disse Fruentimmer ere saa egensindige som Kariolheste. Saa er det en Knos, som forvolder al denne Allarm.

Grete.

Ja tænk engang, jeres Datter ter vove uden mit og jeres Vidende at legge sig en Kiæreste til, og er forelsket i ham; han heder Lucas, og skal være, som man siger, en Son af en Forpagter, som boer her i Naboelauget. Der har I Forklaringen. Nu bliver det Eders Sag at passe paa; Knosen er listig; betænk det vel, thi jeg svarer ikke for nogen Ting.

Johan.

Hvad Diævelen er det for een, denne Lucas? jeg hører immer tale om ham, og jeg har aldrig seet ham.

Lene.

Ah! min Fader, han er overmaade elskværdig.

Grete.

Himmel og Jord! vil I taale, at en raae Tes paa atten Aar skal have Kiæreste.

Johan.

Det har I jo selv, I, som er Enke og næsten ligesaa gammel som jeg. (til Lene.) Du saae det da gierne, at jeg givtede Dig, Lene.

Lene.

Ja, min Fader; (sagte.) det er Lucas, han vil give mig, for at trodse min Faster.

Grete.

Jeg maae blive gal.

Johan.

Kiender Du Monsieur Michel, Kudsken paa Herregaarden?

Lene.

Ja, min Fader, jeg har seet ham. Det er ham, som i Sommer var Fasters Kiæreste. (sagte.) Det er justement Lucas's Farbroder.

Grete.

Jeg qvæles.

Johan.

Det er ham, jeg vil givte Dig med.

Lene.

Lene.

Med hvem min Fader?

Johan.

For Diævelen, med Monsieur Michel; jeg veed jo det er ikke Latinsk, jeg taler.

Lene.

Ah! hvor jeg tog skammelig feil.

Grete.

Jeg kommer mig igien.

Johan.

Nu da, Du siger intet Lene.

Lene.

Jeg vil ikke mere givte mig.

Johan.

Hvad tænker Du paa, Pige; og nu i Øieblikket staaer Du selv og beder mig om det?

Lene.

Jeg vil ikke givte mig, min Fader? lad os ikke mere tænke paa det.

Johan.

Er Du maaskee bange for at stikke din Faster ud?

Grete.

Grete.

O! det hindrer ikke. Hvad man end siger, saa er jeg ikke saa slem, som man gior mig; jeg afstaaer Dig af et got Hierte min Ret, uden at see paa min egen Fordeel. Jeg havde vel selv Tanke til Monsieur Michel; men siden dette Partie staaer ham bedre an, saa overlader jeg ham gierne. Lad kun Lene tage ham uden Omstændigheder.

Johan.

Jh! nu see! det kalder jeg at tale reent. Endelig fik jeg dem dog stillede tilfreds begge to: nu, Lene, lystig. Grete flye mig Naglen til Kisten, jeg vil ret pynte mig. I kan sige mig til, naar Monsieur Michel er kommen. Det er mig ret kiært at see jer saa gode Venner. Der skal et forslaget Hoved til at stifte Fred i et Huus.

(han gaaer.)

Tredie Optrin.

Grete, Lene.

Lene. (sagte.)

Min Faster er Skyld i al den Ulykke, som hender mig; men jeg skal saae Hævn over hende.

Grete.

Grete.

Hvad mumler I der, lille Nasviis. Jeg troer I er stødt. Det klæder Jer, saa men, ikke ilde. Saa friſk Hovedet i Veiret, Madame Michels.

Lene. (fortrydelig.)

Det Navn skal jeg aldrig bære.

Grete.

Du skal bære det, det skal jeg være Dig god for.

Lene.

Aldrig.

Grete.

I denne Dag.

Lene.

Nei.

Grete.

Jo.

Lene.

Jeg skal aldrig give mit Minde dertil.

Grete.

Du skal give dit Minde — eller ogsaa — reſoneer ikke — for vogt Dig Lene — gier mig ikke vred og vær ikke længer haardnakket.

Arie.

Jeg er venlig, from og stille,
Men jeg have vil min Villie;

Hvo

Hvo mig tor med Modstand drille,
Føle skal, hvis jeg blier vred,
Hvem han har at giøre med.
Jalousie mig ei anfægter,
Naar kun Lucas blier min Mand;
Tosse, dersom han Dig ægter,
Skal han qvæles af min Haand.

Der seer jeg Monsieur Michel, Din tilkommende Mand.

Fierde Optrin.

De forrige, Michel.

Michel.

Jeres Tiener, min gode Grete, altid de samme skielmske Øine og altid dette lystige og muntre Væsen.

Grete.

Og I har altid det samme skiemtsomme Humør, altid tækkelig og artig.

Michel.

Dersom jeg var saa lykkelig, at I kunde lide mig i jeres Tieneste, saa var der ingen, jeg heller kiærte for.

Grete.

Grete.

I er alt for god Kudsk til saa daarligt Kiøretøi.

Michel.

Skielmsmester, altid skal hun fixere Folk.

Grete.

Alvorlig talt, disse Komplimenter passede sig bedre paa min Broderdatter.

Michel.

Lene er alt for smuk til, at hun jo skulle faae en kiennere og artigere Frier.

Lene.

Uden at være forfængelig, Monsieur Michel, saa troer jeg det samme.

Grete.

Hvad siger I, lille Nasviis. Tag ikke ilde op, Monsieur Michel, hun veed ingen Maneer. Gaae og sig til jer Fader, at Monsieur Michel er her.

Lene.

Nu skal jeg gaae. (sagte.) Jeg skal med det samme betiene mig af Leiligheden, og lade Lucas vide alt, hvad der gaaer for sig. Hvor jeg hader den Monsieur Michel; han seer ligesaa ond ud som min Faster.

Grete.

Bliver der noget af?

Femte Optrin.

Michel, Grete.

Michel.

Jeg kan ikke saa let glemme Jer igien, min kiære Grete; i Sandhed, dersom I havde villet —

Grete.

Nu da?

Michel.

Jeg skulde ufortroden giort det Skridt, som man altid gior for tidlig. Kunde I vel faae en meere lystig, from og levende Mand og mindre jaloux. Er der nogen, som ikke gaaer en Kone i Veien, saa er det vist mig. I min Haandtering siger man Kiærlighed Farvel i Dagbrækningen, man passer sin Dont ude og lader Konen raade hiemme.

Grete.

Der er min Broder, tie stille Sladderhank.

Siette Optrin.

De forrige, Johan.

Johan

See, er I her, Monsieur Michel?

Michel.

Michel.

God Dag, Fatter Johan, hvor staaer 'n sig?

Johan.

Som det kan falde sig, snart vel og snart ilde.

Michel.

Jeg kommer for at giøre Afregning med Jer, har I nu skrevet hvert Slags for sig i Orden?

Johan.

Jeg har Ordenen i mit Hoved. I tænker nok, jeg betaler en Fuldmægtig, for at føre mit Regnskab. I tager mig nok an for en Renteneerer; hos dem seer man mangen Dogenikt liggende baglænds op ad en Lehnestoel og vente paa Spisetiden, og sidde og moere sig med dumme Leier, og lade den ene Arm skaffe den øvrige dovne Krop sin Magelighed. Hvad mig angaaer, saa bruger jeg begge mine og det befinder jeg mig bedre ved. Arbeide er en Kiøbmand, som har Sundhed at sælge og den bedrager aldrig sine Kiøbere.

Michel.

I sær naar man fornøier ham saa got som I. Men om vi drak engang herpaa.

Johan.

Jh! gierne. Den Anmærkning var god. Jeg glemte ogsaa det fornemste. Grete, gaae

ned i Kielderen og hent os en Flaske Viin af den beste og skyl os et par Glas.

Michel.

Lad os drikke af den, her staaer.

Johan. (trækker ham hastigen tilbage.)

For alting lad den staae.

Michel.

Er det da Gift?

Johan.

Nei vist ikke, men tag Jer dog vare for at komme til at trænge til den. Det er en Sovedrik, som legger i Øieblikket i Dvale en halv Times Tid, som den stærkeste Forgift; jeg har lavet den for et Menneske, som jeg, med Respekt at sige, skal have den Ære at sætte et Been af paa i morgen tidlig.

Michel.

Saa er det jo noget farligt Toi?

Johan.

Alt det Onde, det kan giere, er at man kommer til at sove en Smule længere, end man ellers havde i Sinde. Vil J smage engang?

Michel.

Nei, jeg takker mangfoldig. Saa J bliver bestandig ved at dokterere?

Johan.

Johan.

Jmmer væk, og bliver J nogen Tid syg, min Ven, saa kom til mig; jeg tør være saa kiæk at paastaae jeg skal skille mig ved Jer saa got som den største Mand i den hele Doktor Grad.

Michel.

Jeg siger mange Tak.

Johan.

Arie.

(Under denne Arie gaaer Fruentimrene ud og ind og bringer Glas og Viin.)

Jo, jeg er perfekt i Medicinen,
Thi Dragt og Stand og Minen
Udgior ei Folkes Værd.
Var J guul
Som den Døde,
Maven huul,
Som hos udfasted' Jode,
Knap kunde gaae,
Paa Foden staae,
For Døden laae,
J skal da see, min kiære,
Hvor jeg Jer skal kurere,

Og frisk og glad Jer faae;
Med Sang jeg Jer fornoier,
Med Viin og Spog og Loier;
Ei nogen Doctor man
Skal finde som Johan.

Her har vi Viin. (til Fruentimrene.) Gaae I kun bort, I andre; man kan ikke have Fruentimmer hos sig, naar man taler om sine Forretninger.

Grete. (sagte til Johan.)
Vil I tale om Giftermaalet?

Johan. (sagte.)
O! kier Jer kun an niks.

Lene. (sagte til Johan.
Min Fader, giv mig ikke til denne stygge Mand.

Johan.
Gaae, gaae, lille Fiante.

Syvende Optrin.

Johan, Michel.

Michel.
Hvad var det, hun sagde?

Johan.

Johan.

Intet, det var kun Visvas, og det har disse bandsatte Fruentimmer altid Hovedet fuldt af. Men lad os komme til vores Regning igien, og sæt Jer der, saa skal jeg sige Jer til Post for Post.

Michel.

Hvordan? I er Dokter og I kan ikke skrive?

Johan.

Jo vist, men jeg kan ikke læse: Er I færdig?

Michel.

Siig til.

Duet.

Michel.

Først siig mig til.

Johan.

Først drikke vi, Singot. (de drikke.)
Got, nu vi skrive vil:
Skoet og beslaaet Fruens Mule,

Michel.

Fruens Mule.

Johan.

Gior for et Aar Dukater ti.

Michel.

Dukater ti?
I skoer mig nok en Smule
Haardt Falill!

Johan.

Det er paa Troe og Love.

Michel.

De Kneb er' alt for grove.

Johan.

Ei skriv kun op.

Michel. (afsides.)

Durkdreone Krop.

Johan.

Yp ingen Kiv.

Michel. (afsides.)

Den Erke-Tyv

Johan.

Kureert og vartet tvende Aar

Michel.

Tvende Aar.

Johan.

Johan.

Hvert Beest, som der paa Stalden staaer.

Michel.

Hvert Beest paa Stalden staaer.

Johan.

Tusind' Ort.

Michel.

Tusind' Ort? mon I Summen ikke rækker
Noget lang.

Johan.

Tusind' Ort. Kom og drik.

Michel. (afsides.)

Den Optrækker!

Johan.

Saa kom, nu Jer Skaal engang.
Meer: for en Staldkarl at kurere

Michel.

At kurere.

Johan.

Som og en broget Hest der nere.

Michel.

En Hest der nere.

Johan.

Anvendt tit Flid og Skrit.

Michel.

Hvor tit?

Johan.

Frit.

Michel.

Nu den Priis jeg approberer.

Johan.

Men for Decoctum og Kliſterer

Michel.

Kliſterer.

Johan.

For Draaber, Plaſter andet meer.

Michel.

Og andet meer.

Johan.

Trehundred' Mark.

Michel.

Diæblen! det en Regning er,
Ingen Apoteker ſætter.

Johan.

Johan.

Men om Regningen vi trætter,
Og drikke vi forgietter.

Michel.	Johan.
Det gaaer ei an i Evighed.	At drikke vi forgietter.

Johan.

Meer: gammel Regning at afgiore,

Michel.

Fi, fi! en Skam at høre

Michel.	Johan.
Det gaaer ei an i Evighed.	Fred!

Vi kan jo altid tales ved.

Johan.

I giør saa meget Væsen her med Jeres Ærlighed, saa man skulde troe, I var Fuldmægtig hos en Prokurator; naar man tiener hos visse Folk, skal man da giøre sig saa mange Scrupler. Det er en reen Sag, at de Store maae lade sig klippe; det er Beviis paa deres Herlighed, og det er at giøre dem Tort, naar man har for megen Samvittighed.

Michel.

Seer I, min Ven, jeg har aldrig været andet end Kudsk; jeg kunde maaskee været ligesaa stor en Skielm som en anden, dersom jeg havde været i den Stand; men de Sporiler, som falde i Stalden, sede ikke nær saa meget som de, der falde i Kiøkkenet og Kiælderen.

Johan.

Det kommer deraf, at de Retter, som der fortæres ere ikke saa velsmagende. Skaal min Ven; jeg har siden noget at foreslaae Jer: jeg troer, I under mig vel.

Michel.

Det maae I ikke tvivle om.

Johan.

Synes I vel, at vores Lene er kiøn?

Michel.

Vist nok.

Johan.

Saa I mener, man kunde frie for hende uden at frygte for Afslag.

Michel.

For Pokker! jeg skulde vel ikke troe, at nogen vil veigre sig for at tage mod det Tilbud.

Johan.

Vel da, Monsieur Michel, saa er Partiet giort. Vil I giøte Jer med hende, saa har jeg

lidt

lidt Skillinger, og naar de komme til, som jeg nu faaer hos Herskabet, saa gier det hende en gandske skikkelig lille Medgivt. — Hvad siger I derom? — Er det et Ord?

Michel.

I er strax færdig at slaae til, kiære Johan.

Johan.

I siger jo, at I synes, min Datter er kiøn?

Michel.

Det er sandt, jeg synes meget got om hende.

Johan.

Nu vel, jeg giver jer hende; hvad er der saa mere at betænke sig paa?

Michel.

Saa min Troe, skal jeg sige Jer min rene Meening, saa har jeg i mit forrige Ægteskab faaet saa vel min Bekomst af de unge, saa jeg næsten har forsvoret at lade mig lystes af dem igien.

Johan.

Lapperie!

Aria.

Michel.

Den gang min salig Mage
Blev nødt herfra at drage,

Mig

Mig Landsbyeklokkens Klage
Den Lærdom foresang:
Ding, di, dong, dang.
Jeg som en Lov den vil antage:
Til Taals du stakkels Mand dig slaae,
Nu er du vel, bliv stedse saa;

Da Sorgen var udraset,
Svor jeg ved Glasset
En hellig Eed,
Troe at blive Eensomhed;
Thi klogt gior Manden,
Som Enkestanden
For nogen anden
At vælge veed.

Johan.

Det Slags Eeder ere ligesaa gode som de, Drankerne giøre, at Fanden maae tage dem, naar de gaae til Kroen igien; de bryde dem allesammen, men see om Fanden har sagt saa meget som Kis til deres Kat engang.

Michel.

Jeg er vel gammel for jer Datter.

Johan.

Johan.

Saa meget bedre, desmere Gavn vil I have af hende. Intet bedre end unge Heste og gammel Kudsk. Det danner den ene, og over den anden. Lene kan alting: Dandse, synge, sladre, sye, strikke; hun har ikke sin lige til at forestaae et Huus.

Ottende Optrin.

De forrige, Lene.

Johan.

Der er hun, kom mit Barn; Du vil have en Mand: See, der er Monsieur Michel, han vil tage Dig til sin Kone; viis Dig nu venlig mod ham. Hun er blye. Frisk, tag da Din tilkommende Mand i Favn; det giver Mod.

Lene.

Min Fader.

Michel. (bukker sig for at omfavne Lene, hun trækker sig tilbage.)

Hvorfor vil I twinge hende?

Johan.

Saa kys hende, din Fiante. Det var ret, nu kan jeg lide Dig, Lene; bliv ved at adlyde mig.

mig. Nu skal jeg op paa Gaarden; om en Time ere vi her igien. Hvor er Grete?

Lene.

Hun er ude.

Johan.

Saa raader Du jo ene for Huset, hav nu vel Øie med alting, tap os noget Viin, og lav os et got Aftens-Maaltid, saa skal jeg ret holde af Dig. Pas vel paa alle Ting, for nu maae Du vænne Dig til Huusholdningen.

Niende Optrin.

Lene. (ene.)

De ere borte, ville nu Lucas komme, jeg har skikket ham Bud; jeg er ene, jeg har saa mange Ting at sige ham. Jeg synes han bier længere i Dag end han pleier.

Arie.

Naar man elsker ret,
Man Længselens Plager
Og Uroe fordrager,
Os Baandet behager,

Vi

Vi sandse kun det.
Mig Lucas tilbeder,
Hvor Sielen det glæder
At vente min Ven;
Men
Mit troefaste Hierte
Dog heller begierte
At see ham igien.

Men der seer jeg ham. Kom dog, jeg dør af Utaalmodighed.

Tiende Optrin.

Lucas, Lene.

Lucas.

Jeg løb ligesaa saare, jeg fik Bud; kunde Du tvivle et Øieblik paa min inderlige Kiærlighed, og paa min Hurtighed i at tiene den; jeg elsker.

Lene.

Jeg har saa meget Nyt at lade Dig vide.

Lucas.

Lucas.

Og jeg har meget at fortælle Dig, som jeg frygter for.

Lene.

Veed Du den Ulykke, som truer os?

Lucas.

Er det sandt, at man vil skille os ad?

Lene.

Ja desværre. Det er min Faster Grete, det slemme Gemyt, som spiller os dette Puds, for selv at faae Dig til Mand. Kunde Du overtale Dig til det?

Lucas.

Hvem? jeg? jeg skal før dee, end høre nogen anden til end min kiære Lene. Men hvad er det for en Mand, man vil give Dig med?

Lene.

Det er Monsieur Michel, Herskabets Kudsk.

Lucas.

Min Farbroder?

Lene.

Ham selv. Hvilken fortrædelig Tilstand ere vi ikke i!

Lucas.

Men det er endnu ikke afgiort; bedrøv Dig ikke. Forlad Dig kun paa mig. Jeg skal aabenbare

benbare ham min Kiærlighed; naar han faaer at vide, at Du elsker mig, saa vil han have Medlidenhed med min Længsel, og forhindre deres Anslag at skille os fra hverandre.

Lene.

Men dersom Du nu ingen Hielp faaer hos ham?

Lucas.

Vi kan forlade os paa ham.

Lene.

Alt dette kan dog ikke sætte mit Sind i Roelighed.

Lucas.

Dine Bekymringer dræbe mig.

Lene.

Og din Sikkerhed betager mig al min Taalmodighed. Her Lucas, dersom Du elskede mig meere, var Du langt fra ikke saa roelig.

Lucas.

Kan Du giøre mig saadan Beskyldning?

Arie.

Lucas.

Du, mit Hiertes Herskerinde,
Ei min Elskov kald i Tvivl.

Man kan al Forsikring finde
For min Troeskab i din Smiil.
Skilt fra Dig, Plager
Mit Hierte nager,
Alt mig mishager,
Alt lærer mig:
Jeg for maae doe,
End savne Dig.
Naar til Fryd
Duens Lyd
I vor Egn
Giver Tegn,
Mig dens Glæde da forkynder,
Den er nær hos, hvad den ynder
Jeg da siger: var jeg nu,
Due, lykkelig som Du!

Lene.

Kunde jeg lade af at elske Dig, naar Du viser saa megen Kiærlighed for mig. Nei det er omsonst, nr man vil forbyde mig det.

Arie.

Arie.

Siger man jeg Dig tilbeder,
Har man störste Ret, min Ven!
Om min Elskov Last end heder,
Jeg dog aldrig nægter den.
Om en anden Dig skal vinde,
Skionhed baner hende Vei;
Men skal den dit Hierte binde,
Som er troest Elskerinde,
Du dit Valg forandrer ei.

Lucas.

Saa lad os da ikke mere trættes; Forlad Dig paa den Fliid, jeg vil anvende for at forskaffe mig den eeneste Lyksalighed — som — jeg tragter — efter.

Lene.

Hvad feiler Dig?

Lucas.

Jeg er törstig. Jeg löb saa stærk for at komme — hvad er der i disse Flasker?

Lene.

Det er Levninger af din Farbroders og min Faders Fesperkost. Denne er brækket an. Der drik dette Glas.

Lucas.

Ingen Viin læsker mig bedre end den, der skienkes af min Lenes Haand; den kan ret muntre mig.

Lene.

Hvordan befinder Du Dig nu?

Lucas.

Ah! det giorde mig ret godt; men det kom mig for, som denne Viin havde saa underlig Smag.

Lene. (Imedens hun taler dette, begynder Dvaledrikken at giøre sin Virkning.)

Det kommer deraf, at Du var saa tørstig. Men lad os nu ikke blive længere hos hverandre; hvem veed, om ikke nogen i det samme kunde komme over os. Jeg var ulykkelig, om nogen kom, og fandt Dig her i Huuset. Min beste Ven, nu maae Du forføie Dig bort igien; bliv ved at elske mig, og forlad Dig paa din Lene og paa den Kiærlighed, jeg har tilsvoret Dig. Erindre Dig mine Raad, tael til din Farbroder og beskriv ham, hvor høit jeg elsker Dig. Siig ham, at Du vil ingen elske uden mig, siig ham, vi elske hinanden lige høit, beed ham krone vore Ønsker. Men hvad fattes Dig? Istedenfor at høre efter, hvad jeg siger, troer jeg, Du staaer og sover.

Lucas.

Lucas.

Ah! Lene.

Lene.

Hvad fattes Dig. Han svingler. Svar mig dog.

Lucas.

Jeg er nær ved at qvæles.

Lene.

Hvor skal jeg faae Hielp? jeg kan ikke længere holde ham.

Arie.

Lucas.

Jeg qvæles, ak!
Mit Syn betages.
Hvad mon jeg drak?
Alt meer jeg plages.
Dog best jeg stræber.
O! grumme Kaar!
Mig Giften dræber.
O! hvilken Nød!
O! Tilstand haard!
O! hvilken Nød!

Snart er jeg død,
Alt Lys forgaaer.

(han sover ind.)

Lene.

Lucas, Lucas; det nytter ikke, at jeg kalder paa ham, han svarer mig ikke — han er død — det er alt for vist; der har vist været Forgift i det, han drak. Hvad skal der blive af mig? Arme Lene! Dersom min Fader nu kommer, jeg hører nogen; Hvor skal jeg skiule mig? Hvor skal jeg hen? Det er to Fremmede, jeg maae fatte Mod. Maaskee de kan hielpe mig ud af denne Forvirring.

Ellevte Optrin.

Lene, Bastian, Stephen, Lucas sovende.

Bastian.

God Dag, mit smukke Barn.

Lene.

Mine Venner, jeg beder, nægter mig ikke jeres Hielp.

Stephen.

Hielp, vel taelt, det er den, vi kommer at bede jer om; jeg heder Stephen.

Lene.

Lene.

Dette unge Menneske besvimede her nylig for mig.

Bastian.

Vort Asen der hiemme ligger paa sit yderste.

Lene. (til Bastian.)

Jeg troer, han er død.

Bastian.

Vort Asen død?

Lene.

Nei, min Ven, jeg taler ikke om jeres Asen.

Bastian.

For Pokker! det taler jeg om.

Stephen.

Jeg vilde spørge mig til Raads hos Smeden.

Lene. (til Bastian.)

Lidt Taalmodighed. (til Stephen.) Hør mig.

Bastian.

Jeg har ingen Stunder.

Lene. (til Bastian.)

Et Øieblik.

Bastian.

Jeg har ingen Tid.

Lene.

Kiære!

Stephen.

Nei, for Diævelen! see hvilken Hoben Historier, førend man kan faae sagt sit Ærinde; det er, som man var i Forstuen hos en Amtsforvalter. Jeg vil have et Raad, jeg betaler got. Lad os kun komme Smeden i Tale.

Lene.

Han er gaaet ud, han kommer strax igien.

Stephen.

Hvorfor siger I det da ikke? Saa kunne vi i den Tid gaae hen og drikke engang. Kom med Bastian.

Lene.

Mine Venner, I seer ud til at være gode medlidende Mænd, kan I vel nægte, hvad jeg beder Eder om?

Stephen.

Hvad beder I da om?

Lene.

At skaffe mig af med dette unge Menneske. Han kom for at søge Raad hos min Fader, han var varm; denne Drik, som han tog for Viin, har bragt ham i den Tilstand, I seer ham i.

Stephen.

Stephen.

Det har intet paa sig, kan skee han er død. Lad os give Tid, jer Fader veed nok et Raad for at skaffe ham til Live igien; han veed dog Raad for alting.

Lene.

Jeg var ulykkelig, om min Fader saae ham her. Jeg maae aabenbare Jer alting, det er min Kiæreste.

Bastian.

For en Ulykke, da handler I ogsaa vel med ham.

Lene.

Hielper mig udaf denne Forvirring, og bærer ham uden for Huuset.

Stephen.

Nei i Pokkers Skind og Been. En herlig Begiæring; Folk vilde sige, vi havde slaaet ham ihiel.

Lene.

Her gaaer ikke mange Folk forbi, vores Huus ligger afsides.

Stephen.

Nei, der er alt for stor Fare ved. Det er sandt, I er et ungt Pigebarn, peen og lekker; men Drolen tage mig, om jeg har Lyst til at miste mit Hoved for Jeres smukke Ansigts Skyld.

Lene.

Hør, her er endnu et Middel, hvorved I intet vover; Skiul ham i vores Kiælder for det første, til det begynder at blive mørkt, saa kan I siden komme igiennem Baglaagen og bære ham bort. Jeg vil give Jer fire Flasker Viin for jer Umag.

Stephen.

Fire Flasker Viin? Bastian, synes Du ikke, at det kan bevæge Dig?

Bastian.

Ja gid jeg faae, dersom ikke de fire Flasker bløder mit Hierte.

Stephen.

Kom, hielp mig at bære ham hen til denne Kiælder. (til Lene.) men ikke mindre end fire Flasker.

Lene.

I skal faae dem, troe mig paa mit Ord. (Bønderne bære ham bort.) Min Forskrækkelse har betaget mig alle Kræfter til at græde. Kunde min Ulykke blive større? Jeg tør ikke lade see ringeste Tegn paa min Sorg og mine Bekymringer. Jeg maae tvinge mine Taare. Jeg er i den grueligste Angest, og jeg tør hverken begræde min Ulykke, eller lade høre et Suk i min Elendighed.

(Bønderne komme tilbage.)

Stephen.

Stephen.

Saa nu er det forbi.

Bastian.

Men naar faaer vi Doctoren i Tale.

Lene.

Der kommer min Faster, hun giver jer Beskeed saa got som min Fader; men sig hende intet om det som er hændet.

Stephen.

Frygt ikkun intet.

Tolvte Optrin.

Grete, de forrige.

Grete.

Hvad vil disse Folk her?

Lene.

De ere komne for at søge Raad hos min Fader, jeg har sagt dem, at de skulde raadsere sig med Jer.

(hun gaaer.)

Grete.

Hvad er der paa Færde?

Trio.

Trio.

Grete, Bastian, Stephen.

Grete.

Hvad vil I her?

Stephen.

Det er —

Bastian.

Er Mester hiemme her?

Grete.

Han ude er.

Bastian.

Det er med Hoviskhed,
vort Asen daarligt er
Det fort til Vandet
Gior ei andet,
End staaer kun og
skryder.

Stephen.

Det er, det er at min
Hoppe hun lammer
Hun har sit Been af
Leed, o! Jammer!

Grete.

Net strax saa kommer han,
I det da sige kan.

Bastian.

Bastian.	Stephen.
Det Vand ei nyder, Det staaer kun og skryder. I, A, I, A.	Det arme Dyret, hvad mon det betyder Humper frem, kli, kli, kla.

Grete.

Hvilken Skrig
I jo dover mig
(hun vrænger efter Bastian.)
I, A, I, A.
(efter Stephen.)
Kli, kli; kla.
I mig mit Hoved bryder
Kom kun ret strax igien.

Bastian. } Vi komme strax igien.
Stephen. }

Alle.

Strax igien.

Ende paa første Optog.

Andet

Andet Optog.

Første Optrin.

Leie. (ene.)

Aria.

Hvad jeg elskte, maae jeg miste,
Intet meere kiært jeg har;
Men hvad Skiæbne skal jeg friste,
Om man Lucas bliver vaer?
Med de Smerter som mig plage
Mon vel nogen Medynk bær?
Hvor skal jeg min Tilflugt tage?
Mon en Ven at finde er
Mon sig nogen vil forbarme,
Og antage sig mig Arme?
Hvor skal jeg min Tilflugt tage?
Mon en Ven at finde er?

Men der seer jeg min Fader, jeg vil stræbe at skiule min Bedrovelse for ham.

(hun gaaer.)

Andet Optrin.

Michel, Johan.

Duo.

Viin for Livets ſtorſte Lyſt jeg kiender;
Ah! paa Slottet gid jeg ſtedſe var!
Lekker Mad og ret udſøgte Venner.
Ah! hvor ſaadant Liv at ønſke var!

Michel.

Hvordan gefalt det Fætter?

Johan.

Vel overmaade Fætter.

Michel.

God Viin og lekre Retter
Er gode Ting, min Ven.

Begge.

Men dog beſt er Skillingen.

Johan.

Hos Jer man Summen ſtrax udreder,
Man Penge faaer med Høflighed hos Eder;
Man andre Steder høflig er,

Men

Men ei betaler Regninger,
Det mange Stores Mode er.

Michel.

Men paa vort Slot min Broder.

Johan.

Der har I andre Moder.

Michel.

Vor Junker I da lide kan?

Johan.

Vor Junker er en kostbar Mand

Begge.

Hans Skaal vi drikke vil.

Michel.

Men nu bor I spendere

Johan.

Top det et Ord skal være

Michel.

Vor Junker I da lide kan?

Johan.

Vor Junker er en kostbar Mand.

Begge.

Hans Skaal vi drikke vil.

Johan.

Johan.

Grete! — See er Du der, Lene. Sig til din Faster at hun giver et Lys og en lille Flaske af den, hun veed nok selv.

Michel.

Og giv hende et Kys fra mig med det samme. Bitter Knøe, Faer Johan, er ikke Moer Grete en nysselig Kiærling; naar jeg tænker paa hende blier jeg ret i got Humør. Jeg kunde faae Lyst til at dandse. Ei frisk lystig!

(han tager Johan i Haand for at dandse med ham.)

Johan.

Jeg troer I har en Snidser, Broer Michel.

Michel.

Jeg? jeg er saa ædrue, som jeg stoed af min Seng.

Johan

Har I glemt, at I er min Svigerfsen? vil I være min Svoger med paa engang? Det gaaer ikke an, min kiære Broer; man maae bruge Fornuften i alle Ting.

Michel.

Rigtig, rigtig.

Johan.

At faae en Snidser af tre Flasker Viin, det er jo en Skam. Der er intet Kudske-Hoved paa jer, det er et Hense-Hoved.

Michel.

Hvad kalder I mig! Du er selv et Hense-Hoved. Forstaaer I mig? I maae vide, at blant alle de Kudske, som sidde paa Bukken! Herskabskudsk, Hyrekudsk, Doctorkudsk, Theaterkudsk, Postkudsk, Vognmandskudsk, er der ikke en eneste, som kan holde mig Stangen.

Arie.

Viin Svobe jeg forstaaer,
Snart jevnt og sagte kiorer,
Snart som i Vand det gaaer,
Snark, som mig Fanden forer.
Jeg forer ved min Arm
Skrak, Bulder, Stoi, Allarm.
Naar jeg forer en Grevinde
Og en Hierte-Herskerinde,
Jeg leerker kun for at minde
Mild som lille Elskovs-Gud.
Kior jeg med en Petitmaitre,

Flyver

Flyver jeg fort som Salpeter,
For jeg sees, i Skræk jeg sætter.
Alle de flye mit Bud.
Naar blant Pøbelen i Hobe
Man mig hører varskoe raabe,
Dover jeg den største Stud.

Giv mig en lille Pige at kiøre for paa det samme, jeg skal føre jer hende over en Vei, hvor der ingen Stene ere.

Johan.

Jeres Svøbe smælder i det mindste got, min gode Mand; men jeg veed ikke om —

Tredie Optrin.

Grete, De forrige.

Grete.

Hvad, vil I have meere endnu? I har drukket hele Dagen, kan I saa ikke lade Jer nøie. Vil I tage Natten med?

Johan.

Nu lille Søster, et Glas Akevit endnu, ogsaa intet meere.

Michel.

Hvor er I ikke nydelig, Grete Möer! jeg har bedet Lene give Jer et Kys fra mig, men jeg mærker, hun har glemt at forrette det, derfor vil jeg giøre det selv.

Grete.

Ih! nei, nei. See engang, hvor han taer affted.

Michel.

Ah! om Forladelse.

Grete.

I kan faae Skade af det.

Michel.

Lad mig det.

Grete.

Vær roelig — men i Sandhed, I er ret uforskammed. Men hvor er I bleven saa lystig? For en Ufærd, I er temmelig munter for en der ikke har sovet meere end en Time.

Michel.

Michel.

For Diævlen, kiære Grete! min Frygtsomhed har hidindtil holdt min Kiærlighed i Trav, Jeres Modstand sætter den i Gallop, og jeg staaer ikke inde for, at den jo kommer til at løbe løbsk.

(han søger stedse at omfavne hende.)

Grete.

Veed I vel, at jeg bliver vred tilsidst?

Johan.

Pas paa Tommen, Monsieur Michel, pas paa Tommen.

Grete.

Jeg har aldrig seet ham saa overgiven.

Johan.

Min kiære Mand, I taer jo asted som en ung Knes, og det paa jer Alder. See hvilken Fandens Fyr! vær dog fornuftig.

Grete. (for sig selv.)

Sandt at sige, saa gider jeg best lidt ham i det Humor. (høit.) Johan, det er silde, lad ham bie og spise hos os.

Johan.

Det er mig rigtig kiært, at I selv bad ham, saa sparte I mig Umagen, og det er mig en Fornøielse. Ja bliv og spiis hos os, Broer Michel, saa vil vi tale om Giftermaalet; Lad os gaae et lidet ned i Haven. Imidlertid, Grete, saa lav alleting til rette. Det er, marre, den første gang, jeg har seet hende saa tienstagtig.

Michel.

Farvel Du smukke Tigerkat.

Grete.

Til vi sees igien, Monsieur Michel.

Johan.

Saa kom da. I er bleven Diævels forliebt af den Viin.

Fierde Optrin.

Grete. (ene.)

Saa min Troe, denne Klauert staaer mig ret vel an. Jeg tænkte, at ingen uden Lucas kunde vere mit Hiertes men see, om ikke Farbroderen,

ren, som har større Alder og mindre Smukhed, stikker ham ud. Jeg undres ikke meere over, at saa mangen en Varulv bliver foretrukket den smukkeste Junker.

Arie.

Har man Lysten saa smager alt;
Naar vi kun kan lide Manden,
Var han Grim, saae ud som Fanden
Og vi ei kan faae en anden,
Det er nok han os gefaldt.
Selv den dummeste blev valgt.
Er vi grimme, er vi smukke,
Elskov taler, alt maae sukke;
Det er nok han os gefaldt,
Har man Lysten, saa smager alt.

Men jeg maae ud, og see, jeg saaer Bordet dækket.

Femte Optrin.

(Lucas, som er opvaagnet, løfter Kielderlemmen sagte op, og føler sig for rundt omkring, altsom han kommer op.)

Lucas.

Accompagneret Recitativ.

Hvor er jeg? sig ingen rører.
I dette mørke Hul, hvem bragte mig vel der?
Det er en Kielder, see her maae Opgang være.
Nu slap jeg op, det Lykke er;
Men jeg slet ingen Dag seer meere.
Hvor gaaer jeg ud? Hvad Raad skal jeg opfinde her?
Det er Nat, alt er i Roe,
Og dersom jeg vil raabe,
Af Folket, Hundene jeg da antastes jo;
Men tier jeg, jeg Redning ei kan haabe,
Jeg bliver i den Mørkheds-Boe;
For af mit Blod jeg lod den sidste Draabe.

Arie.

Arie.

Sogen her forgiæves bliver,
Nattens Mørke mig omgiver,
Jeg forvildes, angest bliver,
Ei et Glimt jeg bliver vaer;
Hvert et Skrit mig Hindring foder,
Panden jeg itu vist stoder;
Hvad mon mig for Uhæld moder,
Hvad mon det for Ende taer?

Siette Optrin.

Lucas, Grete, (med Tallerkener, Servietter, o. s. v.)

Lucas.

Døren aabnes. Ei, det er Grete, jeg er endnu hos Johan.

Grete.

Jeg vil sætte fra mig dette Krammerie. Jeg har endnu god Tid til at faae alting i Stand. Vore Mandfolk ere komne i en heftig Discours,

og ere et godt Stykke fra Huset. Jeg vil imidlertid tappe Viin. (hun bliver Lucas vaer, giver et Skrig, og raaber, i det hun løber.) Hielp, hielp! holdt paa Tyven.

Syvende Optrin.

Lucas. (allene.)

Her er jeg kommen ret an, hun kiendte mig ikke, og til al Ulykke slog hun Døren i Laas, og tog Lyset med sig. Nu veed jeg i det mindste, hvor jeg er. Grete vil sætte det hele Huus i Opror; Johan, som ikke kiender mig, kunde maaskee blive for grov; jeg maae see, jeg finder min Kiælder; her er den. For en Sikkerheds Skyld vil jeg gaae der ned igien, jeg kan maaskee siden finde en anden Leilighed til at slippe herfra. Tys, jeg hører — der kommer nogen, de taler sagte, jeg vil lukke Lemmen til over mig.

Ottende Optrin.

Lene, som leder Stephen.

Lene.

I er en ordholdig Mand, lad os ikke giøre nogen Støi; min Fader spadserer her i Nærværelsen, og min Faster gik ud af denne Side. Lad os skynde os, og vær ikke bange.

Stephen.

Jeg bange? nei I kunde aldrig truffet nogen bedre end mig, for jeg kan rose mig af, at aldrig nogen verdsens Ting har kyset mig endnu. Saadan, som I seer mig her, har jeg været nær ved at blive Soldat engang.

Lene.

Lad os gaae frem. Ah! nu skal jeg da see min Kiæreste for sidste gang.

Lucas. (kommer farendes ud.)

Nei, min allerkiæreste Lene.

Lene. (lader Lyset falde og løber.)

Jeg døer. Det er hans Gienfærd.

Stephen.

Stephen.

Hans Gienfærd? jeg troer —

Lucas.

Lene, Lene! jeg troer, de ere gale.

Stephen. skiælvende.

Hvor er J? ingen svarer, hun lod mig blive her allene; Gienfærdet er kapabel, at splitte mig ad.

Arie.

O! Geist! ih hvem Du er, spar mig
Jeg beer ydmygst, Du ei taer mig.
Ak min Hals jeg beder for.
Som et Espelov jeg bæver.
Jeg doer, hvis han Haanden hæver.
Jeg gaaer, og veed selv ei hvor.
Pardon Herr Geist, De mig giver.
Stiv af Skræk, til Jis jeg bliver.
Ak! spar dog min arme Siæl.
O Vee! O! mig dog ei qvæl.

Niende Optrin.

Johan, (med Lys i Haanden.) Stephen, Lucas.

Johan.

Jeg maae see, hvad det er, som har sat dem disse Griller i Hovedet. Hvem, Diævlen, skulde komme her saa silde paa Aftenen. Jeg troer, de Fruentimre gaae i Drømme. Men hvad det er eller ikke saa vil jeg dog see efter. Skulde det være en Tyv, som havde Lyst at forsege sin Lykke, da skal jeg artig trasiakke ham for hans Umage og i en Hast vise ham Vinterveien.

Stephen.

Jeg er om en Hals.

Johan.

Hvad seer jeg? Det er et Mandfolk. Det var sandt, de sagde mig. Skal jeg gaae, eller skal jeg bie? Her er jeg ret i Knibe. Jeg maae tage Mod til mig. Strak Gevehr, din Skielm.

Stephen.

Kiære, kiære lad mig gaae.

Johan.

Johan.

(afsides.) Han skiælver. Frisk Mod. (høit.) Nei ingen Pardon, hvad har Du her at giøre? (han griber ham i Brystet, og trækker ham frem paa Theatret.)

Trio.

Johan.

Staae, bliv
Din Tyv.

Stephen. (afsides.)
Hvor undvige?

Johan.

Nævn Dig strax, et Svar mig giv.

Johan.	Stephen.
Tillige Mig sige	Naade.
Din Faer, din Moer og heele Slægt	

Johan.

Vaer Dig eller svar mig.

Stephen.

Stephen.

O! jeg beer, min kiære, spar mig
Og mig Naade ikke nægt.

Johan.

Nei, i Naade skal Du hænge
Med din heele Tyve-Slægt.

Stephen.

Hør et Ord: spar mig saa længe.

Lucas.

Det min Skyld allene er.

Johan. (sætter Lyset paa Gulvet.)

O! Himmel hielp! jeg dræbes her,
(afsides.) Det er en Komplot af Tyve.

Stephen.

Ah! jeg doer, jeg Geisten seer
Ah! min Aand jeg maae opgive

Lucas.

Lad mig ei forskrække jer.

Johan.

Johan.

Herrerne mig gunstig blive!

Johan, Stephen.

Livet mig af Naade give

Lucas. (til Johan.)

Eders Gunst min Lykke er.
Lad ei Vreden være Dommer.

Johan.

Jeg forgaaer ifald han kommer.

Lucas. (falder paa Knæ ved Siden af Johan.)

Jeg paa Knæe bønfalder jer.

Johan.

De vist lysker mine Lommer.

Stephen.

Ah! min Herr Geist, Pardon.

Alle.

Pardon, Pardon, Pardon.

Tiende Optrin.

Michel, De forrige.

Michel.

Hvad er der paa Færde, Broer Johan?

Johan.

Kom og skil mig af med disse Stratenrøvere, som ere komne herind for at kapre mine Penge; jeg er næsten død af Angest.

Michel.

Hvem har sagt Jer, at de ere Tyve? For Diævelen, enten maae I være forrykt eller jeg, for denne her er min Broersøn, det veed jeg vist.

(Her kommer Grete og Lene ind.

Lucas.

Ja, det er mig, kiære Farbroder.

Michel.

Hvad Pokker, bestiller Du her, Lucas?

Johan.

Lucas? Det Navn kiender jeg; saa er det jo Jer, som har forhexet vore Fruentimmer?

Lucas.

Jeg elsker ingen uden Lene.

Stephen.

Og jeg kom herhid för at saae Reseften til en Lægedom hos Jer.

Lucas.

Jeg, som tænker aldrig uden paa min Lene, kom her mod Aftenen for at besøge hende; jeg var varm og tørstig, og drak af det Vand, der staaer.

Johan.

Nu seer jeg, hvordan det hænger sammen. Saa min Troe, min gode Ven, saa har J ogsaa sövet ret godt; men lad det ikke skrække Jer, det gier slet ingen videre Skade.

Stephen.

Jeg var kommen för at slæbe Jer ud af Huset, men for Pokker, der er alt for meget Liv i Jer, til at puttes i Jorden nu.

Michel.

Veed J, hvilket der bliver det beste for os, Mester Johan?

Johan.

Hvad da?

Michel.

Michel.

Disse to unge Folk holder af hverandre, see denne arme Dreng havde nær sat Livet til derover; lad os give dem sammen.

Lucas.

Ah! min Farbroder, I bringer mig til Live igien.

Johan. (til Michel.)

Men det var Jer, jeg vilde have til Svigerson.

Michel.

Lad den Fugl flyve.

Johan.

Men min Søster, hvordan meener I, at hun vil slaae sig til Taals?

Michel. (bliver Fruentimrene vaer.)

Der er hun tillige med Lene.

Ellevte Optrin.

Grete, Lene, De forrige.

Grete.

Jeg skal bringe alting i Rigtighed, jeg veed det altsammen. Her er min Broderdatter; siden Lucas ikke er død, saa lad ham faae Løn for sin Kiærlighed og givt hende med den, hun vil have, jeg vil holde mig til Monsieur Michel.

Michel.

Alvorlig lille Grete?

Grete.

Jo, siden jeg nys saae Jer i saa god en Lune, saa fik jeg paa engang Lyst til Jer.

Johan.

Benyt Jer af Tiden, Landsmand; har I Lyst, saa staae til; jeg for min Part giver mit Minde til alting. Kom Lene, giv Din Kiæreste Haanden.

Lene.

Hierteligen gierne; jeg kan ikke sige, hvor jeg er forneiet.

Lucas.

Lucas.

Jeg er det lykkeligſte Menneſke paa Jorden.

Stephen.

Men Reſeſten, jeg ſkulde have?

Johan.

Naar Bryllupet er forbi.

Viiſe.

Kupidos ſtorſte Lyſt er Ild,
Den, Lykken mildt ſkal ſmile til,
Maae fare frem paa Lynilds Vinger;
Hos Riigdoms og hos Elſkovs Gud
Ild meer end Dyden retter ud,
Men Frygt det viſſe Tab os bringer.
Tap, tap, tap, hamre ſkrap,
Tap, tap, tap, det fornoier,
Det gior vores Arbeid til Loier.

Stephen.

Den unge Glut som vælger Mand,
En lystig vælge, om hun kan,
En stadig Elsker flye som Pesten.
Hver Elsker brug den Tid, han fik,
Pas paa det rette Øieblik,
Saa blier den heede liig med Resten

Tap ꝛc.

Lucas.

Hvor sødt, naar Kiærlighed et Par,
Med Elskovs Pile truffet har!
Da begge deele Glæden lige,
Naar han og hun kun er een Siæl,
Da alting gaaer i Huset vel,
Man hør' dem kappes om at sige,

Tap ꝛc.

Lene.

Lene.

Naar efter Smerte følger Lyst,
Lyksaligheden i vort Bryst
Best føles; Sielen synes stige;
Min Elsker, som var tabt, jeg fik,
Han veed, hvor nær hans Tab mig gik,
Mit Hierte frydes ved at sige:

Tap ꝛc.

Grete.

Det er bekiendt for een og hver,
Hvor from og følelig jeg er,
Taalmodig, venlig, god tillige;
Men hvis den Mand, der ægter mig,
Er i sin Pligt forsømmelig,
Jeg ei forglemme skal at sige

Tap ꝛc.

Michel.

Som Kudsk giv Tommen ei for lang,
Med Lærde kior den jevne Gang,
Med Stadens Damer lystig trave,
Med Magistraten Hop i Hop,
Men Sangerinden i Gallop,
Hvad Toiet holde kan, maae have
Tap ꝛc.

Johan.

Jeg er en stakkes fattig Smed,
Som Lykken var saa gunstig ved,
Her at forflytte hid fra Landet;
Af Bondesmed jeg Hofsmed blev,
Men Deres Gunst, som Værket drev,
Udbeder jeg mig frem for andet
Tap ꝛc.

Ende.

Laurette.

Et Syngestykke

i

een Act.

Oversat efter det andet forbedrede Franske Oplag

til Hr. Merauxs Musik

af C. D. Biehl.

Personerne:

Greven af Luzi.
Marquien af Clance, hans Ven.
Laurette, en ung Bondepige.
Bazile, hendes Fader.
Colin, en ung Bondekarl, forelsket i Laurette.
Claudine, en Bondekone, forelsket i Colin.

Laurette,

et Syngestykke i een Act.

(Skuepladsen forestiller Indgangen til en Dyrehauge ved Slottet Luzi; bag i sees Porten til den aaben, og igiennem den nogle Bønderhuuse, hvoriblandt Bazile er. Det sættes forud, at Stedet, hvor der danses, er tæt derved.)

Første Scene.

Greven. Marquien.

Duet.

Greven.

Ak! lad mig dig min Qval unddrage,
Lad mig dig dølge min Fortræd;

Marquien.

Hvorfor vil du din Qval unddrage?
Hvorfor mig dølge din Fortræd?

Greven.

Du ei forlindre kan min Plage,
Ei hæmme min Ureelighed.

Marquien.

Jo! jeg forlindre vil din Plage,
Og hæmme din Uroelighed.

Greven.

En grum og lonlig Smerte
Bemestrer sig mit Bryst.

Marquien.

I dit beklemte Hierte
Lad flyde Venskabs Trøst.

Begge.

Grev. { Nei; mit beklemte Hierte
Kan ikke smage Trøst.

Marq. { Al Sorg og lonlig Smerte
Forjag langt fra dit Bryst.

Marquien.

Hvordan, min kiære Greve! Du har Hemmeligheder, som ikke betroes mig? Du er bedrøvet og tankefuld, Dit Hierte lider, og mit har mistet sin Ret til at troste det. — Du tier, min Ven! — Ha! Kiærlighed er sikkert Aarsagen til denne hastige Forandring, og tager jeg ikke meget

Feil,

Feil, saa veed jeg endog, hvem der er Maalet for den.

Greven.

Hvad er det, Du siger! Jeg skulde være forelsket, og Du underrettet om denne Hemmelighed, og ved hvem da?

Marquien.

Ved Dig selv. Ved at høre den unge Laurette nævne, har Din Bevægelse meere end hundrede Gange robet Dine Følelser. Ja, min Ven! Denne uovervindelige Ligegyldighed, som Du brystede Dig saa meget af, har dog omsider maattet bukke for to smukke Øine, men Du blues ved at tilstaae Dit Nederlag.

Greven.

Jeg skulde blues? Nei, Marquis! derved fornærmede jeg den, som jeg elsker, og en daarlig Kiærlighed skal ikke kunne afbryde mit Hiertes søde Vane til at giemme mine Bekymringer og Fornøielser i min bedste Vens Barm. Ja! Laurette er den, som forurolliger mine Dage, der hidindtil ere bortsvundne i den sødeste Roelighed. Den Tid, jeg understottede denne Bondebyes ulykkalige Beboere, som Haglen havde berøvet Frugten af deres Møie og Arbeide; da mine Velgierninger oplivede deres nedslagne Haab, da var Laurette den Afgud, jeg

ofrede til; jeg søgde allene at tækkes hende og at blive værdig til hendes Agt, og desuagtet paalagde jeg mig den grumme Tvang, at flye for hende. Jeg troede at blive Mester over min Tilbøielighed, men det blev mig en utaalelig Marter, at være skilt fra hende. Tiden og Fraværelsen foregede min Kiærlighed istedet for at svække den; og jeg er kommet tusende Gange mere forelsket tilbage, end jeg forlod hende.

Marquien.

Stakkels Philosoph! Efter at have giort alle Hovedstadens Skionheder saa kiæk en Modstand, saa skal et lille Landsbye-Ansigt forrykke din Hierne! Men til al Lykke kan denne Kiærlighed ikke være andet, end et Indfald, som Tiden og Fraværelsen vil udrydde; thi uagtet din herlige Fortælning, saa veed man dog heel vel, hvorledes det gaaer med de hæftigste Tilbøieligheder, om hvilke der siges, at de skulde vare evig.

En Svaghed er vist Kiærlighed,
Som man maae ikke eftergive;
Fornuftigt Spog med den at drive,
At dyrke den er Daarlighed.

Kom!

Kom! overlad Romanerne
Den Siele-Trængsel,
Det Haab, den Længsel,
Som daglig voxede;
Af saadant vi nu lee.
Elskovs-Baandet, som nu knyttes,
Binder ikke; men det byttes
Efter Tykke og Behag,
Det er, Ven, en herlig Sag!
Hvad er en Trætte lifligen!
Suurt man seer, man sig forliger
For at see suurt paa nye igien.

Greven.

I saa Fald bør Ægtestanden ogsaa afskaffes; thi uden en fuldkommen Kiærlighed —

Marquien.

Men er ikke Ægtestanden nu omstunder det, den bør være? Hos de Store foreener den Velstanden, og hos Almuen, som oftest, Elendigheden. Imidlertid maae jeg tilstaae, at Laurette har draget min Opmærksomhed til sig; Dyden sees i alle hendes Træk, og til Trods for hendes jævne

Dragt, synes hendes heele Anstand at forkynde en Herkomst, der er langt over Hobens.

Greven.
(med Heftighed)

O, det er sikkert, ganske sikkert, min Ven.

Laurette fattig, ringe baaren,
Synes dog udkaaren,
At byde over Hierterne.
Man hende ærer, hun behager;
Ved eet, jeg veed ei hvad, hun Sielen drager,
Og gior os hende lydige.

Recitativ.

Men hvad er hendes Skiebne!
Af Agerdyrkere er hun til Verden bragt.
Tie Hovmod! dig ei mod mig væbne,
Verdens Dom! hav mindre Magt!

Marquien.

Luzi! Luzi! Dersom Du bliver her, saa er det ude med Dig! — Flye — Lad os reise bort i Aften, i dette Øieblik; jo før jo heller! Pligten paalægger Dig det, og jeg kræver Lovet af Dig.

Gre-

Greven.
(sukkende)

Velan! — Jeg lover Dig det! — Der er Laurettes Fader, han kommer herhid, og synes meget tankefuld. Skulde han være ulykkelig! Søg at udforske hans Forfatning; dit Øie er mindre partisk, og seer derfor dybere, end mit. I det mindste vil jeg dog have den Fornøielse, at gjøre vel imod ham, og til den Ende lade eder blive alene.

Marquien.

Det skal blive efterkommet; min kiære Greve! vær derfor roelig. (Greven gaaer) O hvor sødt er det ikke, at gjøre lykkelige! Lad Aarsagen være, hvilken den vil.

Anden Scene.

Marquien. Bazile.

(Bazile kommer meget tankefuld ind, og vil gaae bort idet han bliver Marquien vaer.)

Marquien.

Bliv dog, min gode Bazile! Bliv her! og siig mig, af hvad Aarsag han har forladt de Dansende?

Bazile.

For en Sags Skyld, der er overmaade vigtig for mig, min Herre. Enhver fornuftig Fader bør være betænkt paa at forsørge sine Børn! Jeg er altsaa sindet at gifte min Dotter bort, og har sat ham, jeg vil give hende til, Stevne her, for at overlægge Tingene med hinanden; thi man kan aldrig bruge Forsigtighed nok.

Marquien.

Jeg vilde giøre mig en Fornøielse af at bidrage noget til det unge Pars Vel, og vil altsaa giøre deres Bryllup. Endskiønt han, min kiære Bazile, kun har opholdt sig en kort Tid i denne Egn, saa har han dog giort sig elsket og agtet hos enhver; men dette er ogsaa alt, hvad jeg veed af hans Tildragelser; det vilde altsaa være mig inderlig kiært, at faae Underretning om det øvrige med; thi jeg flutter mig til af Maaden, han udtrykker sig paa, at han ikke har tilbragt sin hele Levetid i en Landsbye.

Bazile.

Da De ønsker at vide det, saa vil jeg fortælle Dem —

Marquien.

Jeg beder ret indstændigen derom, han giør mig derved den allerstørste Fornøielse. —

Ba-

Bazile.

Lyst at indlægge Ære
Den Kiække stedse har;
For Landet Sværd at bære
Mit første Ønske var.
De muntre Ungdoms Dage
Blev brugt i Ærens Stand;
Til Sværd af Skeden drage
For Kongen, Fodeland.

Min Fader var min Stotte,
Han Dødens Bud bekom;
Hiin liden, ringe Hytte,
Er al min Eiendom.
Men Armod og beskiærer
En Slags Lykfalighed;
Den, ingen Ting begierer,
Har Overflodighed.

Mig Hymens blide Lænker
Til kiærlig Mage bandt;
Laurette hun mig skiænker
Til første Elskovs Pandt.
Min Alders Vinter pryder
Hun ved sin Ungdoms Vaar;
Laurettes Ømhed, Dyder
Forlænger mine Aar.

Jeg har søgt at indprente min Dotter hendes Moders Dyder, som satte sit Liv til ved at efterlade mig dette eneste Pant paa vores Kiærlighed. .. Tilgiv mig, min Herre, at Erindringen om en kiærlig Mages Forlis rører mig paa det hæftigste — For Levningerne af min adsplittede Formue kiøbde jeg mig det Lidet, som jeg eier her, hvor vi fremdrage vores Liv i Stilhed og Roelighed, og Himlen lægger sin Velsignelse til vores Arbeide; thi et slet Aar maae ikke betage en stræbsom Mand Modet.

Marquien.

Vær forvisset om, at jeg tager oprigtig Deel i Deres Vel — Men elsker Deres Dotter ham, som De vil give hende til?

Ba-

Bazile.

Nei; men det er en ærlig og vindskibelig Karl; min Dotters Hierte er endnu urørt, og jeg haaber —

Marquien.

(falder ham ind i Ordene)

At hun baade vil elske og ære ham; og det slaaer vist ikke Feil. Imidlertid kan jeg ikke nokſom roese Deres Forhold, og jeg igientager, at De maae overlade mig at besørge Brylluppet, som er det mindste, hvori jeg vil stræbe at være Dem til Tieneste. (han gaaer.)

Tredie Scene.

Bazile. Colin.

Bazile.

Du lader mig vente noget længe, Colin.

Colin.

For en Uskrd! saa passer De ogsaa Deres Tid ret vel til at sætte Folk Stævne! Vi har Gilde i Dag, man danser, leeger og drikker, saa det dundrer efter; Tak skee vores naadige Herre! Det var mig umueligt at komme derfra, saa lystigt og her-

herligt gaaer det til; og jeg var der min Troe og Herre endnu, dersom ikke Deres Jomfrue Dotter var som hun er. Her nu den hele Sammenhæng:

Fortræfligt er det Gilde
Og Folkene fornøiede;
Troe mig, de veed ret snilde
At snoe sig dansende.
De knap for Glæde sandser,
Jeg var glad saavel som de;
Men naar jeg med Laurette danser,
Synes hun mig misfornoiet,
Kaster neppe til mig Øiet,
Sukker ganske hemmelig;
Siig, hvad har det vel paa sig?
Dernæst hun gior en Mine
Og siger mig: Colin!
Gaae heller til Claudine,
Din Omhue der
Nødvendig er.

Bazile.

Laurette viser Dig hen til Claudine! Nu det glæder mig; det var den bedste nye Tidende, som jeg kunde faae at høre.

Colin.

Colin.
(opbragt)

Nu, det kalder jeg at have to Tunger i een Mund, og jeg bliver slet ikke klog paa Dem. For en Ufærd! vilde jeg ikke give hundrede Daler til, at jeres Dotter ikke stak mig saa meget i Øinene, som hun gier — snart siger I eet — snart et andet — Fy, fy, det er ikke vel giort.

Bazile.

Hør mig dog ud til Enden. Nei, min Ven! det er langt fra mig, at tale med to Tunger; et Ord hos mig er et Ord, og —

Colin.

See det gider jeg lidt — men hvad videre?

Bazile.

Overvei det selv. Naar Laurette viser Dig hen til Claudine, saa viser det, at hun er jaloux og fortrydelig over den Omhue, Du bær for hende, og følgeligen elsker Dig, og af den Aarsag giver det, som gier Dig uroelig, mig det allerstørste Haab.

Colin.

Gid jeg faae Skam, troer jeg ikke De har Ret, Sviger-Fader! Men tys! der kommer hun;

og

og jeg vil ikke, at hun maae see mig her; thi det er alene Dem, hun søger efter. Hilleskam! hvor er De ikke groet hende til Hiertet! jeg kunde snart blive lige saa jaloux derover, som hun over Claudine. (I det han gaaer.) Men skiænd nu ikke for meget paa hende; thi hun tager sig lidet meget nær; saa vil vi siden mødes her igien, at jeg kan faae at vide, hvorledes Samtalen er løbet af.

Fierde Scene.

Bazile. Laurette.

Laurette.

Ha er De der, min Fader! Jeg har søgt Dem overalt. (kiælent) Og var det ogsaa Ret, at gaae fra mig, og lade mig blive alene iblandt alle de Mennesker? Hvor kunde De bringe det over Deres Hierte!

Bazile.

Jeg har lige saa liden Frygt for Dig, naar jeg er fraværende, som nærværende; jeg kiender min Dotter, og hendes Dyd gier mig tryg. (Med et forskende Die.) Desuden burde jo Colin holde Dig med Selskab.

Lau-

Laurette.
(lidet avindsyg)

O hvad! Deres Colin er utaalelig og fiantet! Han troer at føre sig meget artig og kiærlig op, ved at trykke mig i Haanden, saa jeg er færdig at skrige ved det. Danser han med mig, saa veed han hverken frem eller tilbage; han hverken hører eller seer, men enhver leer af hans Dumhed, og han leer selv meest. Jeg troede virkelig, at jeg skulde aldrig bleven af med ham.

Bazile.

Jeg vil tilstaae, at han er lidet eensoldig; men han er en skikkelig og strøbsom Karl, der har vel til bedste. Nævn mig een, som Du kan være bedre holden med, eller som staaer Dig bedre an, og saa svær jeg Dig til ved en Faders Kiærlighed, at jeg ikke vil tvinge Din Tilbøielighed; men en Ægtefælle, min bedste Pige, er en nødvendig Stette for Dig, naar jeg falder fra — Hvordan! Dine Øine staae fulde af Graad! Tael dog, udøs Dit Hierte for en Fader, min Laurette; jeg er Din sande Ven, hvad forlanger Du, mit Barn?

Laurette.

Livet gav Du mig,
Jeg skylder Dig end meere;
Kiærlighed til Dig
Udgior Din Dotters Ære.
Saa sødt et Baand er ikke til,
Som det, mig binder til min Fader;
Jeg bør, jeg ham kun elske vil.
Jeg vil Dig ei forvolde Harme;
Men hvorfor skal vi skilles ad?
Langt fra Dig, fra en Faders Arme,
Kan intet giøre Hiertet glad.

Bazile.

Med Tiden, min Dotter! vil Du lære at indsee Tingene bedre; men lad os nu ikke tale meere om det, som krænker Dig; gaae ind igien til de Dansende, min bedste Pige; søg at muntre Dig op, fornei Dig, og betænk allene det, at Dit Afslag vil krænke mig. Om et Øieblik skal jeg komme derind til Dig igien.

(Han omfavner hende og gaaer.)

Femte Scene.

Laurette.

(allene.)

O min Fader! skal jeg da skiule mit Hiertes Tilstand for dig! Nei, jeg vil sige ham alle Ting; hans viise Raad vil sikkert udrydde den daarlige Tilbøielighed, der opfylder min ganske Siel! Kiæreste Greve! Kan jeg da fatte den Beslutning, at glemme Dig for evig. Ak, blandt alle vore Piger var jeg den eeneste, han viiste Opmærksomhed for; det syntes, som om jeg beviiste ham en Naade ved at foretrække ham vore Bønder-Karle; hvor kiærlig takkede ikke hans Øine mig derfor, og med hvilket ydmygt og rørende Væsen!

Han mig saa kiærligen tilsvoer,
Hans Hierte skulde mig tilhøre;
Min Barm lod sig strax ved hans Ord,
Hans kiælne Suk og Klage røre;
Han af min Taushed giettede
Den Ømhed, Hiertet følede.
En Lyst er Driften, vi ernære,
For lykkelige Elskers Barm;
O Luzi! skal man elsket være
Og eene føle Siele-Harm.

Siette Scene.

Laurette. Greven.

Greven.

Endelig er jeg da saa lykkelig, at finde Dem allene, deilige Laurette! — Men De synes forvirret — Er min Nærværelse Dem ubehagelig!

Laurette.

Ubehagelig! — O det veed De alt forvel!

Greven.

Imidlertid vil jeg dog, om De forlanger det, føre Dem ind til de Dansende igien, men paa Vilkaar, at jeg ikke danser med nogen anden, end Dem.

Laurette.

Det vilde være mig en stor Ære, men de andre Piger vilde fortryde derpaa; thi Misundelsen er stor i denne Landsbye.

Greven.

De har største Føie til at være misundelige, naar de see Dem saa deilig og indtagende, og det er et Uheld, som vil følge Dem overalt.

Laurette.

Mig, naadige Herre?

Greven.

Hav den Godhed, og lad disse kolde Ære-Titler fare; Kiærlighed har giort Dem til min Lige; kiender denne Gud vel noget til den Forskiel, Lykken har giort imellem os?

Laurette.

(halv sagte og sukkende)

Ak! da føler jeg desværre alt for vel hvor stor den er.

Greven.

Hvad hører jeg? Skulde det være mueligt! — Igientag det, Laurette! Hvad sagde De?

Laurette.

Slet intet; jeg troer —

Greven.

Dersom De elsker mig — Ak deilige Laurette, mit Hierte hører Dem for længe siden til, det veed De; men nu lægges min Herkomst, min Formue og mine Værdigheder for Deres Fødder. Tael, min Laurette, forvis mig om min Lyksalighed ved at sige: Jeg elsker Dem.

Laurette.

Jeg veed ei hvad det er,
Som Navn af Elskov bær;
Men Hiertet ønsker det at lære.
En vis Uroe min Barm indtager,
En sød ukiendt Behag,
Som Sielen til Dem drager,
Mig ængster Nat og Dag.
Adskilt fra Dem mig Harm
Og hæftig Længsel nager;
Hos Dem min omme Barm
Al Glædes Fylde smager;
Hvis dette er
At have kiær,
Min ganske Siel De da indtager.

Imod Enden af Arien kommer Claudine ind, og staaer og hører til.)

Greven.

Ja, min dyrebare Laurette, De elsker mig — og jeg, jeg vil allene leve for Dem.

Laurette.

O Himmel! Jeg er forloren; denne Kone har hørt alt, hvad vi har talet — Nu faaer heele Byen

Byen at vide, at jeg elsker Dem. Jeg maae hen til min Fader.

Greven.

(tager hendes Haand med Henrykkelse)

Jeg besvær Dem ved den ømmeste Kiærlighed, at give mig Løvte paa at komme tilbage — Lad mig see Dem, om det ogsaa kun var for et Øieblik; denne Fornøielse bliver maaskee den sidste i min Livstid.

Laurette.

Slip mig, slip mig.

Greven.

Nei, min Laurette! ikke førend De lover mig det, jeg beder Dem om; jeg har vigtige Aarsager dertil.

Laurette.

Nu vel! Jeg skal komme igien.

(Hun skynder sig meget hurtig bort.)

Syvende Scene.

Claudine, (allene.)

(Hun bliver staaende ganske ubevægelig med begge Hænderne i Siderne, og seer efter Laurette og Greven.)

Ei ja! — Det maae jeg bekiende! hænger det saaledes sammen — Nu et klarseende Øie

opdager dog mange Ting — Jeg var arrig, som en Top, da jeg kom hid, men nu er al min Vrede forbi. Jeg forundrer mig slet ikke meere over den lille Taabes Stolthed; det er kun store Herrer, hun kan give sig i Kast med. Dette maae alle Folk vide, Claudine! Det er sandt, Du vil derved faae Navn af en Sladdertaske, en Ugle-Tunge, og med alt det, siger Du dog ikke andet, end det, Du har seet.

Jeg ei med Sladder lober;
Jeg andres Feil ei rober;
Jeg ei horer;
Jeg ei forer;
Men veed at holde tæt,
Fortie det,
Som Næsten Skade giore kan.
Dog saae jeg nu paa Stund,
At stille Vand har dybest Grund;
Thi siges nu, som for:
Jeg ei med Sladder lober;
Jeg andres Feil ei rober;
Jeg ei horer;
Jeg ei forer;

Men

Men det, som disse Dine saae,
Dog siges maae.
Den stille Pige
Saa næt og nipper,
Saa pæn og sipper,
Tør sig dog snige
I Eenrum med en Herremand.
Den lille Siel,
Med Bønder at behage,
Kan ei til Takke tage;
Herregaard og Fæste,
Prægtig Vogn og Heste
Med store Topper paa
Den Dukke have maae.
Sit Spil hun driver,
Men røbet bliver;
Bie kun! Jeg snart den Sag
Skal lægge for en Dag.
Jeg ei med Sladder løber;
Jeg andres Feil ei røber;
Jeg ei hører;
Jeg ei fører;

Men om det ogsaa Livet galt,
Skal dette siges overalt.

Jeg ventede at finde Colin her; o hvad det er tosset giort af mig, at blive ved at elske en Troeløs, der forlader mig for en Gluts Skyld, som er ganske uerfaren, som ikke eier en Hvid, og som sikkert vilde ødelægge ham i Grund og Bund. At jeg derimod, som en Enke af Sognefogden Claude, der var hans Faders bedste Ven, at jeg var den, som han var allerbedst holden med, det er noget, som een kan see, der har kun et halvt Øie. — Men der seer jeg ham komme; det er sikkert ikke mig, som han venter at finde her, og hvad enten nu det, jeg har at fortælle ham, gior hans Hoved kruset eller ei, saa skal han ægte mig, det skal jeg nok vide at mage, ja men og sandelig skal jeg saa.

Ottende Scene.

Claudine. Colin.

Colin.
(uden at blive Claudine vaer.)

Bazile forlanger Opsættelse — Laurette skiæver til mig; jeg troede fuldt og fast at finde hende her; thi dersom jeg kuns kunde faae fat paa hende

hende under sine Øine — Saa! fører ikke Pokker mig der den Sladder-Kiærling paa Halsen igien!

(Han vil gaae.)

Claudine.

(holder ham tilbage.)

Nei, holdt gode Karl! Du tænker nok at undløbe mig; men Du skal her paa Stedet give mig reene Ord for Penge, enten Du er sindet at have mig, eller ei.

Colin.

Men —

Claudine.

Ingen Udflugter; det Hvishvas er jeg for længe siden kjed af: desforuden maae jeg vide hvordan jeg er deran, at jeg strax kan søge mig en anden ud; thi bild Dig ikke ind, at Du er den eeneste —

Colin.

Velan! søg Dig kun en anden ud jo før jo heller; thi jeg ægter Dig ikke.

Claudine.

Ja, ja, naar saa er, saa ægter jeg Dig, det kan Du forlade Dig paa.

Colin.

Colin.

Imod min Villie?

Claudine.

Imod Din, Din Faders, Din Laurettes og heele Verdens Villie. Vi skal faae at see, om Claudine er en Kone, der lader sig spille Giæk med. (rørt.) Ferend Du blev kiendt med denne Laurette, saa kunde man alle Tider finde det deiligste Baand og den herligste Urtekost hos mig, og det var stedse dine Gaver, jeg prunkede med. Var der et eller andetsteds Gilde, saa førde Du mig derhen. (Hun græder.) Kort sagt: Du bragde mig til at glemme min Enkestand, og den Kiærlighed, jeg har til Dig, synes mig at være den første i mit Liv.

Colin.

Bitter men! Jeg har næsten Ondt af hende — Hør engang, lad nu alt dette være hvad det er; og giv Dig, siden Du har saa megen Lyst dertil; det vil fordrive Kummeren.

Claudine.

(opbragt.)

Ja, ja, jeg skal give mig, Uerkiendtlige! Men heele Ulykken er den, at jeg har alt for godt et Hierte! Men Himlen er retfærdig; man betaler Dig Lige for Lige, og den, som Du foretrækker

ker — nok sagt — Du har af Lykke at sige, dersom Du ikke sendes hiem med en lang Næse.

Colin.

Hvad forstaaer Du dermed?

Claudine.

Hvad jeg forstaaer dermed? At Laurette er forliebt i den naadige Herre, at den naadige Herre er forliebt i hende, at de i dette Øieblik vare samlede her, at de fulgtes bort tilsammen, og at alt dette ikke kan tage nogen god Ende for Dig.

Colin.

(efter en kort Taushed.)

Der seer vi, hvorfor man kaster paa Nøkken af mig; der seer man, hvorfor man er saa bedrevet; der seer man, hvorfor —

Claudine.

Der seer man hvorfor; der seer man hvorfor! — Tosse-Hoved, dersom Du havde med en forstandig Kone at bestille, saa spillede hun Dig ikke slige Stræger; og dette burde dog aabne Øinene paa Dig.

Colin.

(utaalmodig)

Lad mig dog være med Fred! For en Ufærd, vil jeg ikke giøre som Du, og ægte hende til Trods for

for Dig, den naadige Herre, hendes Fader, den heele Verden, og hende selv med. Jeg maae strax hen og fortælle Bazile hvad her gaaer i Svang.

Claudine.

Ei ja! sætter Du Dig paa den Fod! Men der kommer den naadige Herre; han skal give Udslaget i Sagen.

Niende Scene.

Claudine. Colin. Greven.

Greven.

Laurette er ikke kommen, jeg troede dog sikkert at finde hende her. — Men staaer ikke den Kiærling der endnu?

Terzet.

Claudine.

Ak! naadig' Herre! hør min Klage!
Denne Knægt jeg alt ansaae
Som min rette Egte-Mage
Og nu tør han mig forsmaae.

Gre-

Greven.

O vilde De dog herfra gaae!

Colin.

Naadig' Herre! agt ei derpaa.

Claudine.

Nu! nægt det og lad mig det høre.

Colin.

I elsker mig, hvad kan jeg dertil giøre?
Elsk mig ei meer, men lad mig gaae.

Greven.

Jeg heraf intet kan forstaae.
En anden Gang I Ret skal nyde,
Nu kan jeg ei opholde mig.

Claudine.

Lad Herre mig min Ret dog nyde,
Befal ham strax at ægte mig.

Colin.

Lad Herre! mig min Ret dog nyde,
Befal, hun ei maae plage mig.

Claudine.

Hans Vel det er at lyde;
Thi han sin Hue vil sætte
Til en fattig Pige her,
Som kalder sig Laurette.

Greven.

Som kalder sig Laurette?

Claudine.

Ja Herren veed nok hvem det er.

Greven.

Naar saa er, jeg ham befaler
Strax at give eder Haand,
Og til Løn fem hundrede Rigsdaler
Skal dette Baand
Paa Bryllups-Dagen smykke.

Claudine.

Colin! Hvad siger Du dertil!
Hvad gior Du ei for Lykke!

Greven.

Colin slet intet svare vil.

Colin.

Slig Gunst mig ind i Sielen gaaer.

Claudine.

Han længer ei modstaaer;
Naar Navn af Mand han bær,
Faaer han mig ogsaa kiær,
Det sikkert er; det sikkert er.

(Hun trækker Colin ud med sig imod hans Villie.)

Tiende Scene.

Greven.
(alene).

Det er altsaa den Knold, hendes Fader har bestemt hende! Ak Laurette! Er Du dannet til at hvile i hans Arme! Forstaaer han at sætte Prits paa saa utallige Yndigheder — Nei Clance! Nei Ven! Jeg formaaer ei at holde mit Løfte; jeg kan ikke reise herfra — Men om jeg reiser, da bliver det forunden Dig, og i hendes Selskab, som jeg ikke kan leve forunden. Min Vogn holder færdig, og en troe Tiener passer paa mit første Vink til at føre den for Enden af Dyrehaugen. Imidlertid er det mig dog umueligt, uden hendes Samtykke —

Hvordan! kan jeg fornedre — og om saa Ilden slukkedes — Forjag slige Foreſtillinger, og gior Dig lykkelig; vel kunde jeg betiene mig af, at love hende Ægteſkab — Ja, dette vil ſikkert overvinde al hendes Modſtand.

Vind Seier, Kiærlighed!
Udbred Din Vældes Ære,
Mit Hierte hører kun Din Roſt.
Dig alting underlagt ſkal være,
Kun Du beherſke ſkal mit Bryſt.
Om Ungdoms Glands, om Yndigheder
Undſkylde kan Vildfarelſe,
Man ſtørre Forſvar ei kan ſee,
End ſom den Skionhed, jeg tilbeder,
Vind Seier ꝛc.

Ellevte Scene.

Greven. Laurette.

Laurette.
(uden at ſee Greven.)

Alting er færdig til hans Bortreiſe; jeg veed ſlet ikke, hvor han er, og ſkulde han kunde reiſe bort

bort uden at see mig, uden at sige mig et eneste Ord! Ak! dersom han elskede mig saa høit, som han foregiver —

Greven.

Lad mig vederfares Ret, min Laurette! — Jeg søgde efter Dem, og i dette Øieblik —

Laurette.

De hørde, hvad jeg sagde! — De staaer paa Luur efter mig! Ak! kunde De ikke vide forud, hvad min Tale maatte være! Men er det vist, at De reiser herfra?

Greven.

(seer stivt paa hende)

Om en Time!

Laurette.

O Himmel!

Greven.

Min Afreise bedrøver Dem, og gior mig ganske mistrøstig, og med alt dette staaer det dog alene til Dem, min elskede Laurette, at giøre den til Middelet af mit Livs Lykksalighed.

Laurette.

Hvorledes?

Greven.

Laurette! Min dyrebare Laurette! Min Siel ærer Dem, og jeg smigrer mig med, at De bær Agt for mig. Dersom De vilde samtykke — Laurette! De forkaster mig dog ikke?

Laurette.

Forklar Dem — De er forvirret — Ak! Jeg er det endnu langt mere:

Greven.

De maae — De maae endelig reise med mig.

Laurette.
(meget uskyldig.)

Med Dem og med min Fader — O gierne! — Men mon han ogsaa vil give sit Samtykke dertil?

Greven.

Jeg frygter virkelig derfor — Og det gior mig ganske mistrøstig. Men Laurette! Kunde vi ikke dølge det for ham?

Laurette.
(stolt)

Dølge det for ham? — De sagde nylig, at jeg agtede Dem, og nu taler De om at reise bort

bort med Dem uden min Faders Vidende — Jeg maae ikke have forstaaet Dem ret, Herr Greve.

Greven.

Bliv ikke fortrydelig, min Bedste — Men det er alt for sandt, at —

Laurette.
(med Heftighed)

De igientager det! Lad mig ikke høre Resten; De vil bedrage mig

Duet.

Greven.

O! see dog min Oprigtighed,
I Øiet den sig læse lader.

Laurette.

Lad mig undflye fra dette Sted,
Jeg søge vil min omme Fader.

Greven.

Ak! Kan for mig Du frygte Dig?
Jeg Dig elsker, agter, ærer.

Laurette.

En lonlig Skræk betager mig!

Greven.

Laurette! Du end Mistvivl bærer
Til den, Dig elsker, agter, ærer?

Laurette.

At flye, mig byder Varsomhed.

Greven.

At doe, mig byder Kiærlighed.
Skal jeg Dig, Elskte, savne,
Hvad kan da Livet gavne?
Laurette, end min Nod,
Din Dom gior Doden sod.

Begge.

O grumme Kaar!
Mit Mod forgaaer.
Mit / Dit } Hierte bæver!
Min / Din } Barm sig hæver!

Skal

Skal han af mig da faae sin)
(Død.
Og vil dog volde mig min)

Laurette.

O Himmel! Hvor er jeg!

Greven.

Der er tilbudet mig et meget fordeelagtigt Giftermaal; mine Paarørende overhænge mig for at slutte det, og jeg har ingen Grunde til at retfærdiggiøre mit Afslag med. Alt dette veed Din Fader, og vilde derfor af en overdreven Empfindtlighed sætte sig imod vores Forbindelse. Jeg føler selv, hvad det er for et grueligt Offer, jeg begierer; men vores Lyksalighed udkræver det. Naar Du først var i mit Huus, og erkiendt for Maalet af min inderlige Kiærlighed, saa kunde Din stolte, men tillige ømme Fader, ikke længere nægte os sit Samtykke.

Laurette.
(Kiælvende.)

En anden Forbindelse — Og den kan De indgaae?

Greven.

Ja, maaskee i Morgen; Fortvivlelsen over Dit Afslag vil tvinge mig dertil.

Laurette.

I Morgen!

Greven.

I Morgen, og saa er Du alene den, der har villet have det?

Laurette.
(ganske forvirret.)

Og De siger, at min Bortreise — er det eneste Middel —

Greven.

Ja, og jeg gier Dig her en Eed —

Laurette.

Og at min Fader kunde omsider —

Greven.

For at formindske hans Smerte, for at underrette ham om vores Forehavende — Ak Laurette! Min Omhue har allerede forebygget al Mangel hos ham; jeg vil være hans Søn, min Dyrebare! Han er i Armod, den maae man drage ham ud af. I Dag, endnu i denne Aften skal han intet have at ønske sig.

Laurette.

Intet? — Ak! — Han vil ønske sig sin Dotter, og alle Velgierninger skal ikke kunne troste ham over hendes Forliis.

Greven.

Ved et Øiebliks Kummer berede vi ham en varagtig Lykkalighed — Følg altsaa med mig, eller siig mig et evigt Farvel! Kan Du det, Laurette? Et evigt Farvel!

Laurette.

Nei, nei, det var mig ikke mueligt — Jeg er ganske bevæget — Kræfterne forgaae mig Ak, Herr Greve! Jeg er troeskyldig og oprigtig; jeg følger med Dem, det lover jeg — men for Himlens Skyld bedrag mig ikke.

Greven.

Jeg maae forlade Dig for et Øieblik, men jeg skal strax flyve tilbage i Dine Arme, for aldrig mere at forlade Dig.

Tolvte Scene.

Laurette. Bazile.

Bazile.
(som har hørt Enden af forrige Scene.)

For aldrig mere at forlade dig!

Laurette.

Himmel! hvilken Røst! der er min Fader!

Bazile.
(med en stræng Røst.)

Laurette.

Laurette.
(grædende.)

Min Fader!

Bazile.

Hvad har Du taget Dig fore? Hvad Løvte har Du giort?

Laurette.

Ak! min Fader!

Bazile.

Svar mig, og græd siden; Du vil faae Stunder nok dertil.

Laurette.

Greven har sagt mig — Har De ikke allerede faaet Prøver paa hans Omhue for Dem?

Bazile.

Jeg har hørt det altsammen — den Nedrige! Kunde han, ved at overgyde mig med Velgierninger, bilde sig ind at erstatte mig det Tab, jeg havde lidt? Smigrede han sig med at kunde troste mig, og lovede han Dig det? — Det Umenneske! Hvor lidet kiender han til en Faders Hierte.

Ak! havde Du Dig Skiændsel overgivet
Ved Trædskhed og Forforelse;
En Straf for mig da havde været Livet;
Og Døden alt, hvad Hiertet ønskede.
Dit Navn paa Tungen havde hvilet,
Til Kummer havde Resten endt;
Omspendt af Dødens bittre Smerte,
For det forforte Barn mit Hierte
Dog Bøn til Himlen havde sendt.

Re-

Recitativ.

I Glædens og Forlystelsernes Skiød
Du havde hørt:
Den ulykſalige Bazile
Med Døden ſtrider;
Han Verden nu forlader,
Saa foielig en Fader,
Har vel fortient det Kaar, han lider;
Bazil' er død! Bazil' er død.
Ak! havde ꝛc.

Laurette.

O Himmel! hvilken Fader vilde jeg giøre Hierteſorg! — De gier mig ikke mindſte Bebreidelſe, De elſker mig endnu, og —

Bazile.

Holdt inde — jeg elſker Dig — ſaafremt jeg kan agte Dig — Følg mig! og lad os forlade denne ulykſalige Landsbye — Lad os flye den mægtige og foragtelige Mand, der vilde bedrage Dig.

Lau-

Laurette.

Bedrage mig! — Han! ak! min Fader!

Bazile.

Ja, den Grumme segte Din Undergang, og min Laurette, mit Barn, som den dydigste Moder havde bragt til Verden, skulde være bleven — Ha! Jeg kan ikke udsige det, uden at bæve af Skamfuldhed; hun skulde tabt al sin Ret til at agtes, — og baaret hele Verdens Foragt. — Ak! Laurette! hvilken Kummer for en øm Fader! Du vil da bringe mine graae Haar med Smerte i Graven? For altsaa ikke at sætte Dig blot for flere Farligheder, maae Du følge mig; kom, og tøv ikke længere.

Laurette.

Det er aldrig mueligt, min Fader! at reise bort uden at see ham! at reise bort med den græsselige Forestilling: at han er straffældig, at han er et Uhyre! Nei, min Fader, det er ogsaa alt for gruesomt, alt for ubilligt — O Himmel! saa havde han jo Aarsag til at troe, at det var mig, der skuffede ham.

Ba-

Bazile.

Hvordan! Du sætter Din Fader tilbage for hans dødeligste Fiende, og tør ikke tage Flugten i hans Fraværelse? Ak! da Du fattede den Slutning, at forlade Din Fader, var Du ikke nær saa frygtsom. Hvad venter Du Dig af denne Rover? At han skal forsvare Dig, at han skal unddrage Dig den faderlige Myndighed? Ja, lad ham kun komme, jeg er alene, uden Vaaben, og svækket af Alder og Bekymringer; men —

Laurette.

O min Fader! hvor ilde kiender De ham, som De saa gruelig fornærmer; det er den ædleste, den bedste, den ømmeste blandt alle! Han agter, han ærer Dem, han —

Bazile.

Understaaer Du Dig at tale om Agt hos den, der søgde at vanære Dig? Venter Du, at hans falske Smigger og forstilte Ømhed skulde forlede mig saavel som Dig? Nei, jeg vil ikke see ham; thi dersom Du staaer inde for ham, saa staaer jeg ikke inde for mig selv. Kom, min Dotter, fat den Slutning, et sikkert Tilflugtssted skal

und-

unddrage os hans Efterstræbelser, og der skal vi trodse hans Forfølgelser. Vi skal aldrig see ham mere.

(Han trækker hende med sig.)

Laurette.

De igiennemborer mit Hierte!

Bazile.

Adlyd! eller frygt for min Vrede.

Trettende Scene.

Laurette. Bazile. Greven.

Greven.

Himmel! Bazile er hos hende!

Bazile.

(til Greven.)

Uværdige! skynd Dig herfra, unddrag Dig fra mine Øine!

Gre-

Greven.

Nei, jeg beer for Deres Fedder, saafremt De ikke hører mig.

Bazile.

Efter at Du har sagt at vanære Dotteren, tør Du træde Faderen under Øinene!

Greven.

Jeg er straffældig, det tilstaaer jeg; men dersom De vil høre mig, saa haaber jeg at finde nogen Overbærelse hos Dem.

Bazile.

Ja, dersom jeg var lige saa nedrig og lige saa grum, som De. (til Laurette.) See der, hvor krybende Lasten er, og Skammen, den har i Følge med sig, siden den tvinger eet Menneske at kaste sig for det andets Fedder, og at taale hans Foragt.

Greven.

Tilskriv min Ydmygelse den ædleste af alle Drifter: Kiærlighed, ja Dyden selv har avlet Attraaen hos mig at bede for en Forseelse, som maaskee kunde undskyldes, og som jeg ikke bebreidede

dede mig selv nær saa haardt, dersom mit Hierte var mindre ømt og følende.

Bazile.

Jeg skal give Dem en Afbildning paa den Følsomhed, De roeser sig saa meget af. I et Øieblikks Mistroestelse, som det grueligt Uveir, der ødelagde vore Marker, havde opvakt hos mig, kom De til mig, greb mig under Armene og syntes at ynke mig, imedens De sagde hemmelig i Deres Hierte: Der er en Ulykkalig, som Himlen i sin Vrede ikke har ladet beholde anden Troest paa Jorden, end sin Dotter, og denne vil jeg røve ham fra i Morgen. Ja Grumme! Det var det, der gik for sig i Deres Barm, og jeg i min Troeskyldighed ærede Dem, øsede Velsignelser over Dem, og anraabte Himlen om at fyldestgiøre alle Deres Ønsker. Og de gik allene ud paa at forføre min Dotter. See her (han viser sit Bryst frem.) See her, hvad det var for en Mand, De vilde beskiæmme. Jeg har udgydet meere Blod for Staten, end der rinder i Deres Aarer. See her (han peger paa sin Dotter.) det uskyldige og ulykkalige Offer for Deres Forførelse; hun maae for Fremtiden væde det Brod i sine Taarer, som skal opholde hendes kummerfulde Dage. Hun var opsødt til et uskyldigt, tarveligt og arbeidsomt Liv;

hun fandt Behag i det, og nu vil det blive hende afskyeligt. Heele Landsbyen er allerede underrettet om hendes ulykkelige Kiærlighed; min Vanære og Deres skammelige Anslag fortælles overalt; og hun kan aldrig meere slaae sine Øie op, uden at blues.

Greven.
(rørt.)

Min Fader, tilgiv hende, tilgiv mig! og dersom Laurettes Rever ikke er alt for uværdig til hendes Haand, saa besvær jeg Dem om at give mig den.

Bazile.

Dersom der var noget andet Middel til at erstatte min Ære og eders Uskyldighed, saa afslog jeg sikkert dette; men det er det eeneste, og derfor tager jeg mod det, dog meere for eders, end min Skyld; thi jeg hverken venter eller vil have noget af eder; jeg vil dyrke min Ager indtil min Død.

Terzet.

Laurette. Greven.

Din Dotter Du dog ei forlader,
Du skal os begge være Fader.

Ba-

Bazile.

Nei, jeg vil eder meer ei see.

Laurette. Greven.

Vor Kiærlighed skal overvinde
Din grumme Ligegyldighed;
Du os erkiendtlige skal finde;
Ak, om Du er os længer vred,
Vi bringes til Fortvivlelse.

Bazile.

Ja, eders Ømhed vinder Seier,
Kom, mine Børn, kom i min Arm.

Laurette. Greven.

Vi nu hvad vi ønske eier;
For begge aabnet er hans Arm.

Bazile.

Skiønt Pligt og Dyd fornærmet var,
Skal eders Anger det tilgives.

Laurette. Greven.

Om Elskov os forvildet har,
Det vores Ungdom maae tilskrives.

Alle 3.

Kom, ill hen i hans aabne Arm!
Kom, mine Born! kom i min Arm!

Fiortende Scene.

De forrige. Marquien.

Marquien.

Synes Dig ikke, min kiære Luzi! at jeg snart kunde have ventet længe nok? Alting er færdigt, lad os dog komme bort. (Han bliver Laurette vaer.) Ha, nu er jeg slet ikke forundret. —

Greven.

Nei, men Du vil snart blive det; thi der bliver intet af Reisen, og der seer Du min Kone.

Marquien.

Har Du neie overveiet det, Luzi! frygter Du ikke for —

Greven.

Betragt hende, hendes Dyd, hendes Oprigtighed overgaaer hendes Deilighed og hendes Kiærlighed til mig.

Mar-

Marquien.

Alt dette er ganske godt; men —

Bazile.

Min Herre! min Herkomst giver Deres slet intet efter, og det er ogsaa al den Medgift, min Dotter har, og som hun aldrig skulde bleven underrettet om, dersom denne uventede Tildragelse ikke havde været.

Greven.

Og hvad Aarsager har da tvungen Dem til at skiule sig for Verden og at paatage Dem saa store Meisommeligheder?

Bazile.

Ingen andre, end min liden Formue og mine Ulykker, der ikke lod mig beholde anden Tilflugt, end mine Hænders Arbeide, og ved at dølge min Dotters Herkomst for hende, betog jeg hende megen Kummer; jeg var fuldkommen sindet at give hende med en retskaffens Bondemand; Kiærligheden besluttede det anderledes, og Naturens Ret er allene at veilede, men ikke at berøve den.

Femtende og sidste Scene.

De forrige. Colin. Claudine.

Claudine.

(viiser Colin, Laurette og Greven.)

Seer Du, seer Du, der ere de samlede igien.

Colin.

Ja, nu skal det ogsaa være reent ude, og de fem hundrede Daler skal høre os til.

Greven.

Der har du dem forud.

(Bazile hvidsker til Claudine.)

Colin.

Ei naadige Herre! Det er just ikke Pengene, der giør det klart; forstaaer De vel; thi vi sidder saa meget varm, men Overfledighed skader just ikke. (til Laurette) Da De saa tidt har viist mig fra Dem, saa har jeg fulgt Deres Raad og taget mig en anden; siden jeg dog mærkede, at jeg ikke var Mand for Dem.

Laurette.

Jeg skal stedse med Erkiendtlighed erindre mig den Godhed, I har viist at bære for mig, min gode Colin!

Clau-

Claudine.
(til Colin.)

Veed Du Nyt, Colin! Veed Du Nyt? Den naadige Herre ægter Laurette.

Colin.

Hille Skam! Hun var ogsaa alt for deilig til at være en Boudes Huusmoder, og altsaa vil jeg forsøge min Held med Dem, Madame Claudine.

Chor.

Kun idel Fryd skal tees i Dag,
Elskovs-Taarene aftørres,
Klagemaal paa den ei hores,
Men kun Glæde og Behag.
Og vort Hiertes søde Fred
Skyldes skal til Kiærlighed.

Laurette. Greven.

Den Gud til os at saare
Kun Graaden nødig har;
En Sødhed stedse Taare
For kiælne Hierter var.

Alle.

Alle.

Den blinde Gud!
Til Hierterne at saare
Kun Taarer nodig har.

Vildmanden.

Et Syngespil

i to Optoge.

Oversat

til Hr. Gretrys Musik

af C. Pram.

Personerne:

Herren af St. Yves.
Hortence, hans Datter.
Herren af Kerkabon.
Frøken en af Kerkabon, hans Søster.
Vildmanden.
En Amtmand.
Gilotin, Amtmandens Søn.
En Officeer.
En Underofficeer.
Soldatere.
Amtmandens Folk.

Første Optog.

Første Optrin.

(Skuepladsen forestiller en Landsbye.)

Froken Kerkabon. Froken af St. Yves.

Froken Yves.

Hvad, er Vildmanden alt taget ud paa Jagt?

Froken Kerkabon.

Oh fra Dagbrækningen af var han alt ude i Marken. Jo de ere paa Færde, de Vildmænd. De holde sig aldrig paa et Sted. Jeg kiender dem; jeg havde en Broder engang i Canada, han døde ogsaa der i Landet, tillige med sin Kone, i sin blomstrende Alder — Men til vores Vildmand igien. Hvorledes finder De ham?

Froken Yves.

O det er en flink Dreng.

Froken Kerkabon.

En flink Dreng! Den Lovtale er saamen ikke overdreven. Han er indtagende, han er velskabt, og munter, og rask! Han seger at behage. Han er galant paa sin Viis. Min Broder holder ogsaa inderlig af ham. Han undervieser ham med saa megen Venlighed, Og jeg giver ham ogsaa Lenection engang imellem. Han leer saa oprigtig. Der er saa megen Sandruehed og Natur i det, han siger.

Froken Yves.

Ja, det er den eenfoldige Sandhed.

Froken Kerkabon.

Elsker han nogen Tid, saa vedder jeg, at han elsker bedre end nogen Franskmand? — (undseelig) Jeg forstaaer mig ikke derpaa, men jeg troer, naar der handles om Kiærlighed, vil den Vilde altid være den bedste. Er det ikke Skade for Exempel, at Amtmandens Søn ikke er saadan. De vilde nok da ikke giøre saa mange Vanskeligheder?

Froken Yves.

Ah, jeg har seet ham, den Usle!

Froken Kerkabon.

I Gaar Aftes hviskede hans Fader en grumme Hob med Deres, og uden Tvivl er Sagen afgiort.

Froken Yves.

Nei; jeg har besluttet, at sige reent nei.

Aria.

Hvis jeg skal engang blive Brud,
Da maae selv Elskov Baandet flette.
En varig Krands den lille Gud
Paa vore Tindinger skal sætte.
Et Valg, som strider mod vor Lyst,
Det snart en Kilde blier til Taarer.
Kun Frihed! dig jeg mig udkaarer;
Du glæde mit utvungne Bryst!
Bør Hiertet selv ei knytte til
Den Knude, som skal evig vare?
Snart Elskov Flugten tage vil,
Ifald dens Frihed staaer i Fare.

Andet Optrin.

Frøkenen af St. Yves, Frøkenen af Kerkabon, Gilotin.

Froken Kerkabon.

Herr Gilotin! det er Dem? Hvor kommer De fra saa tidlig om Morgenen?

Gilotin.

Saamen, jeg har været ude at see Vildmanden jage. Han har tiltrukket sig heele Landsbyens Opmærksomhed.

Froken Kerkabon.

Jager han flink?

Gilotin.

Ah, det er en reen Græsdievel.

Aria.

Hvor han farer frem, og hvilken Jæger!
Han vel saa rask som Vildtet er.
I Skoven skulde De ham see,
Han Vinger har paa Hælene.
Og skyde kan han, Paf, Paf, Paf.
Og hvert et Skud dog traf.
De arme Harer! uden Tal
Giør han dem gal.
Kneb eller Huuler,
Intet dem skiuler.
Han med enhver
Veed hvor den er.
Ah hvilke Spring! han trætter Harer,
Ah! intet Skud i Luften farer.

Paf,

Paf, Paf, Paf bestandig lyder,
Paf, Paf, Paf ei feil han skyder.
Men hvert Skud traf.
Med eet han over Marken løber,
Og intet Pust det rører.
Hvem har for seet saadan Springen?

Ingen.

Jeg ei den Ting forstaaer.
I Løb, i Flugt, langt er hvert Skud.
Men Byttet han dog faaer.

Gilotin.

Han skal være ved Bryllupet, han skal jage for os.

Froken Yves.

Hvad for et Bryllup?

Gilotin.

Vores.

Froken Yves.

Vores?

Gilotin.

Jo det er mig, man gifter med Dem. Man er bleven eenig.

Froken Yves.

Hvem da?

Gilotin.

Hvem? Min Fader og Deres.

Froken Kerkabon.

Det tænkte jeg nok.

Gilotin.

Hvad? Man har ikke sagt Dem det? I Aften sender man Bud efter Notariusen.

Froken Yves.

I Aften!

Froken Kerkabon.

Han har Hast.

Gilotin.

Det forundrer Dem? Og hvorfor skal vi ikke skynde os med Tingen?

Froken Yves.

Men hvorledes kan — ?

Gilotin.

Hvorledes? Den Sag er meget tydelig. Jeg var engang tankefuld — ret som en Tosse. Min Fader forstaaer sig paa Physiognomiken; og som han mærkede, at jeg ikke sagde et Ord, saa sluttede han sig til, at jeg var i ondt Humeur. Saa saae han mig lige op i Øinene. Hvordan er det med Dig, sagde han? Mig? Ret bra, svarde jeg. Det er Løgn, sagde han; Du har noget at sørge over. — Papa har Ret, sagde jeg, jeg er forliebt. — Desbedre, og hvem er det da, Du er forliebt i? Jeg sagde, det var Dem. Jh

nu,

nu, sagde han, er det hende? Hvorfor hænger Du da med Hovedet? Gaae Din Vei, Du er en Dosmer. (Det er en lystig Mand, min Fader.) Nu vel, sagde han, vi maae frie til hende. Og som sagt, saa giort, det er den heele Hemmelighed. (munter) Nu min tilkommende Brud — nu er Sagen færdig. —

Froken Yves.

Himmel!

Gilotin.

De glæder Dem derover? ikke?

Froken Yves.

Nei, min Herre forlade mig.

Gilotin.

De elsker mig da ikke?

Froken Yves.

Nei.

Gilotin.

Nei? — De speger?

Froken Yves.

Jeg forsikrer Dem, det er Alvor.

Gilotin.

Nu da. Det er smurrigt nok. Da troede jeg dog, at staae Dem ret vel an.

Froken Yves.

Det er ikke saa.

Gilotin.

Ligegodt. Lad De kun mig raade.

Duet.

Gilotin.

Siig ei saa but ud nei!
De er min Herskerinde;
Gaaer alt sin jevne Vei,
Sig Resten let skal finde.

Froken Yves.

Nei smigre Dem kun ei,
De vil dog intet vinde,
Gaaer alt sin jevne Vei,
Sig ingen Ting vil finde.

Gilotin.

Jeg, slaae kun Liid til mig,
Skal Deres Hierte vinde.

Froken Yves.

Saa ganske let staaer jeg
Dog ikke til at vinde.

Gilotin.

Den Sag sig selv skal finde,
Fra Aften og til Dag.

Froken Yves.

Troe ikke mig at vinde,
Er just saa let en Sag.

Gilotin.

Jeg, ſlaae kun Lid til mig,
Skal Deres Hierte vinde,
Den Sag ſig ſelv ſkal finde
Fra Aften og til Dag.

a. 2. Froken Yves.

Nei ſmigre Dem kun ei!
Det vil ſig ikke finde,
Troe ikke mig at vinde,
Er juſt ſaa let en Sag.

Gilotin.

For man kan Hiertet naae,
Man Haanden eie maae.

Froken Yves.

For man kan Haanden naae,
Man Hiertet eie maae.

Gilotin.

Siig ei ſaa but ud nei.

Froken Yves.

O ſmigre Dem kun ei ꝛc.

Tredie Optrin.

De forrige. Vildmanden.

Froken Kerkabon. (munter)
Ah der har vi Vildmanden.

Vildmanden.

God Dag, mine Frekener! Her er min Jagt. Den er for Dem.

Gilotin. (sagte til Froken Yves)
Det er til Bryllupet.

Froken Yves. (utaalmodig.)
Ah lad mig dog være.

Vildmanden.

Harerne ere alle levende. Thi siden de ingen Vinger have, saa tog jeg dem i Løbet, men Agerhønsene har jeg skudt, siden jeg ikke kunde flyve, som de.

Gilotin. (nærmer sig til Haren)
Lad os see — den rører sig.
(han træder tilbage.)

Vildmanden.

Er Du bange?

Froken Kerkabon.

En Hare forskrækker ham.

Vildmanden.

Kom kun, fat Mod.

Gilotin. (tør ikke)
Det er det forsigtigste, at see ham langt fra.

Vild-

Vildmanden.

Det kalder jeg at have Hiertet paa det rette Sted.

Froken Kerkabon. (med en venlig Mine)

Kom nu, og hvil Dem, De er ganske vaad af Sveed. De jager ogsaa med alt for stor Iver. Man burde dog skaane sig lidt.

Vildmanden.

Hvile trætter mig. At bevæges, det er en Nødvendighed, som jeg har følt saa længe jeg har været til.

Gilotin.

Det er en bandsat Karl.

Froken Kerkabon.

Men hvor er De faldet paa, at giøre saadan en lang Reise?

Vildmanden.

Jeg er nysgierrig af Natur, fri for Bekymringer, og Leiligheden smiede mig.

Froken Kerkabon.

Og De har saa ung kunnet forlade Fader og Moder?

Vildmanden.

Det er ikke synderlig besværligt, at forlade det, man ikke kiender.

Gilotin.

Har da Vildmænd ikke Fader og Moder?

Fro-

Froken Kerkabon.

Vi vil være Dem det.

Vildmanden.

Jeg kan ret godt undvære den Ting. En Vildmand paa min Alder er sig selv nok; og Tak skee Naturen, jeg mangler ingen Ting, uden (betragter Froken Yves) een, som var skabt for mig, behagede mig, og elskede mig. (i en kiælende Tone) Sæt Dem dog ned.

Froken Yves. (med Mildhed)

Jeg staaer helst.

Vildmanden.

Vi kom da hinanden nærmere. — Kom dog —

Gilotin.

O ja? —

Froken Yves.

Nei —

Vildmanden.

Hvorfor nei?

Gilotin.

Knægten har Smag.

Froken Yves.

Det vil ikke være godt.

Vildmanden.

Hvad det er et artigt Land Man seer her Ondt i alle Ting.

Froken Kerkabon.

Hos Dem er man mindre vanskelig? Ikke?

Vildmanden.

Vanskelig? Man er det slet ikke. Vidste De hvor lærvilligt Deres Kiøn er, og hvor boieligt vores er ved Kiærlighed! Ah om jeg i vore Skove, hvor Naturen hersker, havde kunnet finde det, som jeg finder her; jeg forsikrer Dem heiligen, jeg havde været der endnu.

Froken Yves.

De elsker da ikke dette Land.

Vildmanden.

Tillod det mig, at elske, saa vilde jeg ogsaa elske det.

Froken Yves.

Reiser De da endnu videre?

Vildmanden.

Nei; jeg har løbet Verden rundt, for at see en Smule, hvordan den er. Men jeg har seet det fuldkomneste, den har. Jeg har fuldendt min Reise.

Froken Kerkabon.

Man kiender da Kiærlighed i de vilde Lande?

Vildmanden.

Oh vi tilbede den, som De; og hvor kiender man ikke dens uindskrænkede Magt?

Froken Yves.

Da vilde jeg nok vide, hvordan Maaden er i Deres Land at udtrykke sin Tilbøielighed paa?

Vildmanden.

(med en ædel og øm Mine)

Det er, at den, der elsker, giør en eller anden smuk Handling, som behager dem, der ligne Dem, saamkke Hortence!

Froken Kerkabon.

I mine Tanker overgaaer den Kiærlighed vores.

Froken Yves.

Har De elsket?

Vildmanden.

Ja den deilige Abubaka. Hun fulgde en Hare tyve Mile i Flugten. En Algunquin tog hende, og rev den fra hende. Jeg traf Algunquinen. Hurtig bragde jeg ham skiælvende for hendes Fødder. Hun tilgav ham, og kronede mig i hans Paasyn.

Froken Kerkabon.

Og De elskede hende uden Maade?

Vildmanden.

(med Heftighed)

Ja af min heele Siel. Hun var saa skiøn!

Aria.

Aria.

Rask var hun, som raske Hind;
Rank som Roret, myg som Sivet;
Al den Skionhed, som blev givet
Nogen Dødelig i Livet,
Var, begrædte Skionne! din.
Duen mindre troe sin Mage,
Ornen mindre stolt at jage,
Lammet mindre kiælent er.
Rosen stod paa hendes Kinder,
Ja og noget, som jeg finder
I de Træk, jeg skuer her.

Froken Yves.

Hvor er hun bleven af?

Vildmanden.

En Biørn tog hende.

Gilotin.

Det var Skade.

Vildmanden.

Jeg dræbde den grumme Biørn; men jeg begræder hende endnu, efter at have hevnet hende.

Froken Kerkabon.

De skal ikke stedse begræde hende.

Vildmanden.
(betragtende Froken Yves.)

Oh nei, jeg føler alt min Sorg lettet.

Froken Kerkabon.

Men hvad er det for et Smykke?

Vildmanden.
(med Munterhed og Følelse.)

Ah, staaer det Dem an, saa imodtag det af en erkiendtlig Haand. Jeg har intet kostbarere.

Froken Kerkabon.

Hvad seer jeg? hvilken Lighed. — Og hvor har De det fra?

Vildmanden.

Jeg har havt det, fra jeg blev født.

Fro-

Froken Kerkabon.

Jo meer jeg betragter disse Træk. — Ja det er hende — Det er ham — Himmel! —

Froken Yves.

Lad os see.

Froken Kerkabon, (med Hurtighed.)

Jeg gaaer. Jeg søger min Broder op. I Øieblikket er jeg her igien.

Fierde Optrin.

Vildmanden. Froken af Yves. Gilotin.

Vildmanden.

Hvad var det for en Forvirring, der betog hende? Dersom hun synes om det Smykke, saa maae hun gierne beholde det.

Froken Yves.

Hvad er det?

Vildmanden.

Et dobbelt Portræt. Man har fra Barns Been af sagt mig, at jeg vilde blive lykkelig, ved at bære det paa mig. Jeg seer Dem, De har opfyldt mig Spaadommen.

Froken Yves.

Men, der siger De mig jo Artigheder.

Vildmanden.

Og hvad skulde jeg sige Dem. Ethvert Hiertes Sprog skal til Dem altid være saadant.

Aria.

Ja Deres Smil
Har fyldt med Ild
Endog den Luft, som mig omgiver;
Seer jeg Dem ei,
Saa drages jeg
Hen til det Sted, som De opliver.
Jeg saae Dem, Glæder stromde i
Min Siæl — dog Længsel mig henriver.

Hvi

Hvi glædes jeg saa?
Hvad er den Attraae?
Jo Glædens søde Sværmerie,
Selv Glædens sande Sværmerie.
O kunde jeg for Dem afmale —
Afmale grandt min hele Siæl —
En Vildmand veed ei ret at tale
Om det, han føler dog saa vel.

Froken Yves, (lidt forvirret.)

Men — Froken Kerkabon gik bort, og forlader mig her med Dem. Hvad mon Aarsagen være?

Gilotin.
(med en alvorlig Tone.)

Jeg er jo her, vær kun ikke bange.

Vildmanden,
(vil holde hende tilbage.)

Et Øieblik!

Froken Yves.

Slip mig — Jeg maae opsøge hende. Hun er ogsaa temmelig fremfusende.

Femte Optrin.

Vildmanden. Gilotin.

Gilotin.

Jeg haaber dog i det mindste, at det ikke er Kiærlighed, du føler for hende.

Vildmanden.

Kiærlighed? og hvorfor ikke? Jeg er ung, hun er smuk — kan man uden Kiærlighed have seet saa mange Yndigheder?

Gilotin.

Oh, det er ikke her, som i Vildmandslandet. Du tager ikke ilde op, det er mig, hun skal forbindes med. Det er min Sag, at elske hende.

Vildmanden.

Hvad for noget?

Gilotin.

I Morgen giver hendes Fader mig hendes Haand.

Vildmanden.

Og det med hendes gode Villie?

Gilotin.

Oh, hun har just ingen synderlig Lyst; men hos os raader en Fader for sine Børn.

Vild-

Vildmanden.

Og jeg, seer du! jeg forbyder dig nogensinde at tænke paa dette.

Gilotin.

Saa skal jeg lystre jer da?

Vildmanden.

Nei, men hende skal du lystre. Enten skal du lære at behage hende, eller lade hende vælge den Mand, hun selv vil.

Gilotin.

Og naar hendes Fader vil have mig?

Vildmanden.

Saa lad hendes Fader givte sig med dig. Med hende er det en anden Sag. Hvad Val hun gior, det skal være frit; og hendes Hierte skal bestemme hende.

Aria.

Staaer hendes Hierte til at vinde,
Jeg hver Medbeiler trodse vil,
Fare, Moie ei er til,
Jeg intet skal besværligt finde.

Ei

Ei Nordens Kuld skal hindre mig,
Ei Sondens Brand, ei Havets Brede,
Ei alle Elementers Krig,
Og alle Stormes barske Vrede,
Alting blier yndigt, sødt, og let,
Naar Brudgoms Navn skal lønne det.

Gilotin.

Alt det er mig det samme. Jeg vil søge min Fader op, og vi vil see, om man vil foretrække en nyekommen Een, som du er, for en Amtmands Søn, som mig.

Siette Optrin.

Herr og Froken Kerkabon. Froken Yves. Vildmanden.

Herr Kerkabon.

Kom, omfavn mig, min Broderſøn! thi det er De

Vild-

Vildmanden.

Jeg Deres Broderſøn?

Herr Kerkabon.

Diſſe Portræter, Deres Fædreneland, Alder, Tiden, alle Omſtændigheder ſlaae ſammen. Beviſet er fuldkomment.

Froken Yves.

Himmel!

Herr Kerkabon.

De har aldrig ſeet Deres Forældre?

Vildmanden.

Aldrig.

Herr Kerkabon.

Det er rigtigt.

Vildmanden.

De havde forladt mig. Min Foſtermoder fandt kun dette ene Tegn.

Froken Kerkabon.

Ah det erindrer mig om en elſket Broder.

Quartet.

Fr. af St. Yves.

O Lykke han vor Landsmand er.

Jo Fadrens Træk hans Ansigt bær.

Og Modren det livagtig er.
Og kiær han os, som de bør være.
O Lykke han vor Landsmand er.

Det er ham selv, det er ham selv.
Det op af Dage er hans Fader.
O Lykke han vor Landsmand er.
Jo, jo Portrætet Vidne bær.

Fr. af Kerkabon.

Jo, han lig nok er sin Fader.
See levende ham selv det er.
Og dobbelt kiær han os bør være.
O Lykke han vor Landsmand er.

Jo, han lig nok er sin Fader.
See, o see dog Modrens Lader

(Hun tager Vildmanden ved den anden Arm.)
See, hvor du er lig din Fader.
Det er ham selv, det er ham selv.
Det op af Dage er hans Fader.
O Lykke han vor Landsmand er.

Imidlertid min Broder

Quartet.

Vildmanden.

O Lykke eders Slægt jeg er.

Jeg kan ei ønske meer.

O har da mit Ansigts Træk

Noget lignende min Fader?

(Han tager Hr. Kerkabon ved Haanden, og viser ham Portrætet.)

Ah hvilket Held!

O Lykke, eders Slægt jeg er.

(med Henrykkelse)

O ja det nøie ligner mig.

Hr. Kerkabon.

Han har ogsaa Modrens Lader

Jo hendes Træk hans Ansigt bær

Og dobbelt kiær han os bør være.

O Lykke han vor Landsmand er.

Jo han lig nok er sin Fader.

See, o see dog Modrens Lader.

Din Mine er, som hans var, kiær

Du har hans mindste Lader.

Det er ham selv, det er ham selv.

Det op af Dage er hans Fader.

Du vores Slægt, vor Landsmand er.

Ja vist det nøie ligner dig.

Quartet.

Fr. Yves.	Fr. Kerkabon.
	Betragt hans Ansigt, see, Lidt er det ligt hans Moder, Men meget smukkere.
Men paa det allermindste nær Han ligner jo Portrætet der.	Oh ja! Fadren det livagtig er, Og kiær du os som han skal være.
O Lykke, han vor Landsmand er.	
	Men betragt dog, see dog, Broder! Er det ikke reent hans Moder!
Jo, jo Portrætet Vidne bær. Han vores Slægt, vor Landsmand er. Han vores Slægt, vor Landsmand er. Velkommen her velkommen her.	Jo, jo Portrætet Vidne bær, Han vores Slægt, vor Landsmand er. Han vores Slægt, vor Landsmand er. Velkommen her, velkommen her.

Vild-

Quartet.

Vildmanden.	Hr. Kerkabon.
Jo paa det allermindste nær	O Snak! thi paa det mindste nær,
Jeg ligner jo Portrætet der.	Han ligner jo Portrætet der.
O Lykke, eders Slægt jeg er.	
	Han er meget lig sin Fader,
Det mine Træk, mit Ansigt er.	Men har ogsaa Modrens Lader.
Portrætet noksom Vidne bær.	
Jeg eders Slægt og Landsmand er.	Han vores Slægt, vor Landsmand er.
O Held! jeg kan ei ønske meer.	Velkommen her, velkommen her.

Hr.

Hr. Kerkabon.

Min Broderſøn! for at lade dig ſee af dem, her komme, maae du i Morgen være ſmukt klædt, og ſom Moden er.

Vildmanden.

Hvorfor? Jeg er meget vel, for jeg er nu magelig. Min Dragt er bequem, og jeg holder af den.

Hr. Kerkabon.

Men hvad vilde man ſige —?

Vildmanden.

Hvad man vilde ſige? Siden jeg lever for mig ſelv, ſaa vil jeg leve efter min egen Forſkrivt; og det tager jeg paa min Regning: Hver ſin Lyſt, det er mit Ordſprog.

Hr. Kerkabon.

Men det gaaer ikke an.

Vildmanden.

Hør, vi ville tale tydelig. Jeg er fød frie, ſom Luften, og hvor jeg kommer, vil jeg leve i Friheedens Land. Vil De ikke have mig, ſom jeg er ligefrem, redelig, begiærlig efter at giøre alt det gode, der ſtaaer i min Magt; vel, ſaa frygt ikke, at jeg nogen Tid i mindſte Maade ſkal foruleilige Dem. Enhver maae følge ſin Lyſt.

Hr. Kerkabon.

Man maae dog følge det Lands Smag, man lever i.

Vild-

Vildmanden.

Det er en Regel for Abekatter, ja, men ikke for Mennesker. Hvorfor skulde vel alle Mennesker ligne hinanden? Vi fødes forskiellige; vel, lad os da være det, vi ere.

Hr. Kerkabon.

Jeg er din Farbroder og —

Vildmanden.

Ja meget vel. Hvorfor skal ikke De være det ligesaa gierne som en anden? Men frit maae vi følge, De deres Smag, jeg min. Ellers intet Farbroderskab.

Hr. Kerkabon.

Tael De, Froken! og bring ham til Fornuft.

Froken Yves, (undseelig.)

Jeg tør ikke giøre mig Regning paa at overtale ham. (venlig til Vildmanden.) De er da trodsig.

Vildmanden.

Nei! men frie.

Froken Yves,

(frygtsom, og slaaer Øinene ned.)

Nu vel da, og De vil intet giøre for min Skyld.

Vildmanden.

Ah tael! Befal! Deres Love underkaster jeg mig. Siig De mig, hvorledes jeg skal handle, tænke, leve, og hvordan jeg skal være klædt, paa

Vild-

Vildmandsviis eller paa Fransk. Alting bliver mig ligegyldigt, naar jeg kun behager Dem.

Hr. Kerkabon.

Naa, faaer du ham overtalt?

Vildmanden, (mere levende.)

Til alt, hvad hun vil, min Farbroder. Hun er indtagende. (for sig selv.) Men, skulde hun være for Gilotin. Man siger, at hun bliver givet ham, og det plager mig.

Hr. Kerkabon, (for sig selv)

Jeg troer man kunde skaffe ham en mere lykkelig Skiæbne. Hendes Fader er min Ven! Kom, følg mig, jeg vil forestille dig for Hr. Yves.

Syvende Optrin.

Froken Kerkabon. Froken Yves.

Froken Kerkabon, (halv fortrydelig.)

Min Broder er reent fortryllet. Men jeg — jeg er ogsaa ret glad — jeg veed ikke selv hvorfor? en smuk Forneielse, at være Faster.

Froken Yves, (glad.)

Hvad? De er ikke henrykt derover.

Froken Kerkabon.

De taler om ham med megen Munterhed.

Froken

Froken Yves.

Oh, De vil snart finde ham indtagende.

Froken Kerkabon.

Oh, ikke for det han mishager mig. Men alting har ogsaa forfærdelig forandret sit Udseende i en Hast.

Froken Yves.

Aria.

Men er De, beste blandt Veninder!
Ei stolt af denne Broderson?
Jeg i hans Aasyn malet finder
En Siæl, saa kiæk, saa om, saa skion.
Han lod i tusend Poster
Det beste Hierte see;
O var jeg nu hans Moster,
Hvor jeg ham elskede!

Froken Kerkabon.

Og De elsker ham desuden, det kan jeg forsikkre Dem.

Froken Yves.

Jeg?

Froken Kerkabon.

Nu, nu, bliv ikke rød.

Froken Yves.

Gior jeg det, da er det saamen, uden at jeg veed det.

Froken Kerkabon.

Ah, De veed det meget godt, og jeg tør spaae, at han endogsaa har mærket Dem det af.

Aria.

Strax uerfaren Elskov ikke
Forstillings-Kunsten gandske veed,
Just i dens første Øieblikke
Har den meest Uforsigtighed.
Skiul Luen kun, hold vaagent Øie,
Lad ingen Gnist fremvise sig,
Den stiger let, og selv din Moie
At skiule den, forraader dig.
Alting os røber,
Vildt Øiet løber,
Ord gaae brudte frem,
Sukke bryde dem.
Og hvad kan ikke tiene til,
At røbe Hiertets skiulte Ild!

Fro-

Froken Yves.

(forvirret)

Man troer, at see det, som man indbilder sig.

Froken Kerkabon.

Ah forstil Dem kun ikke. Altsaa veed De da ikke det, som jeg veed?

Froken Yves.

Hvilket?

Froken Kerkabon.

Intet.

Froken Yves.

(hestig)

Jeg beder Dem, sig mig.

Froken Kerkabon.

Oh det er kun Spøg.

Froken Yves.

De gior mig uroelig.

Froken Kerkabon.

(spodsk)

De elsker ham da ikke?

Froken Yves.

Og om jeg elskede ham?

Froken Kerkabon.

Ja saa kunde kanskee min Broder faae i Sinde, at skaffe sin Brodersøn Fortrinet for Herr Gilotin. Men det rører Dem ikke synderlig!

Froken Yves.

Ah. De tvivler dog ikke paa, at det jo vilde glæde mig!

Froken Kerkabon.

Har jeg ikke sagt det?

Froken Yves.

Jeg elsker ham, jeg maae tilstaae det.

Froken Kerkabon.

Jeg vil tiene Dem, saavidt jeg kan. Men det ærgrer mig, at see mig tvungen til at spille en Fasters Rolle, og det i den Alder, jeg har.

Ottende Optrin.

De forrige. Vildmanden.

Vildmanden.

(ærgerlig)

Hvilke Folk! De qvæle mig. Jeg veed aldrig, hvem af dem jeg skal høre. De spørge mig alle paa eengang. Jeg siger dem en Snees Gange, at jeg har kun een Stemme. Ingen er klog nok, til at bie paa Svar. (Han efteraber dem.)

Aria.

Aria.

" Hvor tager man hen
" Til Vildmandslandet?
" Er det et andet
" End Persien? „
Ja vist, ja men —
" End Spanien? "
Ja vist, ja men —
" Hvor gaaer det der?
" Saa galt som her?
" Og Sproget der
" Vildtydsk dog er?
O nei, nei, nei.
Vist er det ei.
" Og Mænd er' der
" Jalour som her?
" Og unge Piger
" Elske Smigger? „
O ja, og nei.
Nu saa, nu ei.
" Af Viin man veed?
" Og Kiærlighed? „

Ah hvilken Tale!
Hvor de ere gale!
" Og Mænd er der,
" Jaloux som her!
De dove mig!
Et for det andet!
Saa hør da, hør — I Vildmands-
Landet
Der taler hver for sig.

Frøken Kerkabon.

Nu Fætter! Alt dette bør ikke saa meget ærgre Dem. For Dem er Hændelsen lykkelig. De mangler nu kun en Elskerinde, og jeg overlader Dem, at søge hende op.

Niende Optrin.

Vildmanden. Frøken af St. Yves.

Vildmanden.
(heftig)

Jeg skal ikke gaae langt. Jeg vil troe mine Øine. Nu er jeg omsider frie — nu vel — og jeg er Deres Landsmand: fornøier det Dem?

Frø-

Froken Yves.

Det var just det, som min Veninde og jeg talede med megen Fornøielse om, da De kom.

Vildmanden.

Jeg elsker Dem. Og hvis jeg ikke mishager Dem, saa er jeg nu vis paa mit Livs Lykksalighed.

Froken Yves.

Veed De, at Deres Farbroder tager sig af vores Sag, at han vil gifte os med hinanden?

Vildmanden.

Jo, og min Farbroder, min Faster, alle, er jeg vis paa, vil det samme.

Froken Yves.

Og troer De da ogsaa, at min Fader samtykker?

Vildmanden.

Det saaer han vel. Og overalt, hvortil behøve vi det? Vi have Lykken hos os selv, og den beroer blot paa os.

Tiende Optrin.

De forrige, en Officeer, og Soldater.

Officeren.

Aria.

Frem til Striden, Æren kalder!
Fienden er ved Havets Bred.
Vældig han vor Kyst anfalder,
Gaaer mod ham med Tapperhed!
Kongen, Landet fordre eder,
Og hvo gaaer da ei med Lyst?
Gaaer til Kamp, til Seir, til Hæder,
Tvang er kun for feige Bryst.

Ellevte Optrin.

En Underofficier, Gilotin, de forrige.

Underofficeren.
(førende Gilotin)
Saa kom, fort!

Gilotin.
(skiælvende)
Mine Herrer! Jeg er Amtmandens Søn.

Un-

Underofficeren.

Skiælver Du, Cujon!

Gilotin.

O. Ja. Jeg har Feberen, fordi jeg kom en Hare for nær ret nu. Kiækkere er jeg saamen ikke.

Officeren.

Tag denne Kaarde.

Gilotin.

Jeg, Gud bevare os, jeg' en Kaarde. Og hvad skulde da jeg giøre med den?

Officeren.

Det vil vi snart faae at see.

Gilotin.

Naadige Herr Capitain! Jeg er saa bange af mig, og det vilde vist blive verre, dersom jeg skulde bringes i Heeden.

Officeren.

Saa tag —

Gilotin.

Nu hvilken umenneskelig Tvang!

Vildmanden.

(stelt)

Giv den til mig, Herr Capitain!

Officeren.

Dig?

Vildmanden.

Ja til mig. Lad den feige Karl løbe.

Officeren.

Saa gaae da.

Gilotin.

(løber inderlig glad)

Den gode, rare Vildmand!

Tolvte Optrin.

Froken Yves, Vildmanden, Officeren, Underofficeren, Soldaterne.

Officeren.

Hvor er du fra?

Vildmanden.

Man siger, jeg har den Lykke, at være Deres Landsmand. Og jeg troer, at det er saa. Men Frøkenen af Yves, min Herre! er fød her, og det Sted, som har frembragt hende, er for mig Fædreneland.

Officeren.

Dit Navn?

Vildmanden.

Herkules Kerkabon.

Officeren.

Det Navn spaaer meget.

Vildmanden.

Og jeg haaber at holde, hvad det spaaer. Et allene koster mig noget, og det er, at skilles fra min elskværdige Hortence.

Officeren.

Godt, i Aften seer du hende igien med Seier.

Vildmanden.

(til Froken Yves)

Det er for din Konge, jeg modtager Vaaben? Du tillader det?

Froken Yves.

Du har mit Samtykke. Du bringer mig til at skiælve. Men jeg foler, at jeg elsker dig des heiere.

Andet Optog.

Første Optrin.

Froken af St. Yves allene.

Aria.

Elskede! Du gik til Striden,
Strid, bliv stor, bliv Helte lig!
Herligt staae dit Navn i Tiden!
Verden skal misunde mig.
Flyder kun, I Taarer! flyder!
Den Bekymring selv er Lyst.
Saarer Elskov — Æren gyder
Snart sin Lindring i mit Bryst.

Andet Optrin.

Gilotin. Froken af St. Yves.

Gilotin.

Victoria! de ere borte. Nu ere vi af med dem.

Froken Yves.

Er det alt kommen til Trefning?

Gilotin.

Leve, leve vore Landsmænd for deres Tapperhed.

Froken Yves.

De har været der?

Gilotin. (naiv.)

Jeg? Nei, jeg var nede i vores Kielder, og ventede paa Udfaldet. Men det er en Larm, der er her i Landsbyen. Fienden har man faaet fat paa, og han har pakket sig. Nogle gik ordentlig om Bord, og andre gave sig til at svomme.

Froken Yves.

Og Vildmanden? har man seet ham?

Gilotin.

Han rendte midt ind i, hvor Blodbadet var, uden at bryde sig om Livet; og dersom han er død, saa er det Skade.

Fro-

Froken Yves, (forskrækket.)

Ah, jeg glædede mig over hans kiække Hierte, som maaskee har været hans Undergang. (hestig.) Gaae, see, spørg om han kommer — om han lever — om han er saaret, om han er — ah jeg skiælver, for at sige det. Gaae siger jeg Dem.

Gilotin.

Jh, bie lidt. Den Vildmand, han ligger Dem ogsaa forskrækkelig paa Hiertet. Man skulde næsten sige, det var en forlibt Pige, der var i Angest for Kiæresten.

Tredie Optrin.

Froken af St. Yves, allene.

Det er alt for sandt. Min Forskrækkelse voxer alle Øieblikke.

Obligat Recitativ.

Ah om han nu — ah om han saaret er!
Ja alt maaskee han aander ikke meer.
I dette Øieblik maaskee han falder,
Og segnende mit Navn han stønner ud.

Jeg

Jeg hører dig — du døende mig kalder —
Jeg kommer, elskede; her er din Brud.

Ah min Smerte mig forleder.
Jeg blandt Stridens Rasenheder
Eene —! og han ei min Haand —
Kun Hiertet fik — Jeg maae en Fader lydig være,
Ah Pligt — ah grumme Ære!
Hvor tungt er eders Baand.

Hvad Baand — og jeg kan glemme —
Ah elskte! ah om du
Udaander Livet nu! —
Ja hør — det er hans Stemme:
„Kom luk mit Øie til, saa skal jeg døe fornøiet„
Jeg hører dig — „Lev elskte! Lev med Held —„
„Kom, kom, modtag mit Farvel —„
O Dag! saa mørk af Plage!
Hvi blev du til blandt Dage?
Bort, bort af Dages Tal —

O grumme, grumme Smerte!
Sodt smilde I, I Glæder!
Ah falske Smil! jeg eder
Ufolte savne skal!
Hvi saae du dem, du Hierte,
Som brister nu af Qval?

Fierde Optrin.

Vildmanden. Froken af St. Yves.

Vildmanden.

Nu vel — Har vi ikke skilt os artig ved dem?

Froken Yves.

Det er dig — ? ah jeg doer af Glæde.

(hun falder besvimet i Vildmandens Arme.)

Vildmanden.

Hortence! — — Himmel! og det er mueligt, at du elskede mig saa inderlig — Ah du er alt for følsom — Lev op — aabne dine Øine — dræb ikke din Elsker —

Froken Yves.

(kommer til sig selv igien.)

Jeg har dig igien. Mit Hierte overlader sig til den allersødeste Henrykkelse.

Vildmanden.

Jeg takker min Lykke, som ledsagede mig igiennem Farligheden. Det er for dig, min Elskede, at Livet er mig behageligt.

Duet.

Vildmanden.

Jeg henrykket er,
Og Du mig har kiær,
Som jeg Dig, Udvalte!

Froken Yves.

Ene Elskede!
Min Henrykkelse
Dig min Siæl afmalte.

Vildmanden.

Den Dig afmalte
Elskende, som jeg.

Froken Yves.

Nei, min Udvalte!
Min Ømhed har Du ei.

Vildmanden.

Det, at jeg blév til for Dig,
Er det Baand, os sammenbinder.

Fr. Yves.

Ønsker, Haab forsvandt,
Da jeg først Dig fandt,
Dig jeg ønskte eene.

Fr. Yves.

Du elske mig,
Sødt vores Tid da rinder.

Vildmanden.

Da jeg først Dig saae,
Blev al min Attraae,
Den Dig at fortiene.

Froken Yves.

For hastige vi ere —

Vildmanden.

Men en saa ædel Flamme!

Froken Yves.

Du stedse min vil være?

Vildmanden.

Jeg evig er jden samme.
Jeg mig forstiller ei.

Froken Yves.

Du dig forstiller ei.
Frygt mig ei skal nage.

a. 2.

Vildmanden.

Du reedelig, som jeg,
Bliver alle Dage.

Begge.

Lad, sande Kiærlighed,
Din Lykksalighed
Hos os stedse have Sted!

Froken Yves.

Der kommer nogen; jeg vil ikke, at man skal see os sammen.

Femte Optrin.

Herren og Froken af Kerkabon.
Vildmanden.

Hr. Kerkabon.

Min Brorsøn!

Froken Kerkabon.

Min kiære Brorsøn!

Hr. Kerkabon.

Hvilken Lykke!

Froken Kerkabon.

Hvilken Fornøielse!

Vildmanden.

Ja her har De mig rask og frisk tilbage, i Stand til at tage fat paa dem igien, ifald de skulde komme endnu en Gang.

Froken Kerkabon, (med Skræk.)

Nei, de maae heller erindre dem, hvorledes det gik dem i Dag, og lade os være i Roe.

Siette Optrin.

Herren af St. Yves, de forrige.

Hr. Yves.

Jeg ønsker Dem til Lykke, min Herr Kerkabon! med en saadan Brodersøn. Han forfryller mig.

Vildmanden.

Hvor kiær er denne Deres Dom mig, min Herre! hvor smigrende!

Hr.

Hr. Yves.

De fortiener den.

Hr. Kerkabon.

Men fortæl os nu engang, hvordan alting gik til?

Frøken Kerkabon.

Men naar han nu er træt!

Vildmanden.

Nei, jeg er alt udhvilet. Her seer De Strandbreden. Fienden har stillet sig der. Der staaer han og venter paa os. Her komme vi anmarscherende; og derpaa begynder Trefningen.

Aria.

Vore Faner vaie her.
Der ligge Fiendens Kanoner.
Fra Soen deres Tordener
Udbrøle grumme Toner.
Vi fatte Mod, vi høre: „Skyd.„
Og derpaa svare med vældig Lyd
Ei mindre vi end de,
Men begge hurtige.
Men derpaa: „Stille. Rykker mod dem.
„Skyder ei meer — frem! rykker frem.
„Stille.„

Og nu kan Klingen bruge sig,
Og Sværdene spille.
Nu er først Mod fornøden.
Blod farver Havets Bred;
Og nu, nu raste Døden —
Vi rykde frem, vi fældte ned —
Vi Fienden tvang tilbage.
Nu stray vi mange slog,
I Havet andre jog',
Faa kun kan Flugten tage.
Med Glas i Haanden vi
Og Fryd i vore Sind,
Nu alle stemde i,
Sang og drak Fiendens Vinn.

Hr. Kerkabon.

Nu maae du takke Freken Yves, min kiære Broderson. Du foraarsagede os mange Bekymringer, men hun deelte dem med os.

Freken Yves.

Jeg skiuler det ikke. Jeg skiælvede for hans Liv.

Vildmanden.

Ah min Herre! det staaer i Deres Magt, at giøre det værdigt, at misundes.

Hr. Yves.
(sagte til Hr. Kerkabon.)

Det ønsker jeg. Nu vel. Nu seer du min Beslutning. Kom.

Syvende Optrin.

Froknen af Kerkabon. Vildmanden.

Froken Kerkabon.

Glæd dig.

Vildmanden.

Hvorfor?

Froken Kerkabon.

Han giver efter. Han tilstaaer dig sin Datter.

Vildmanden.

Er det sandt?

Froken Kerkabon.

Jeg hørde det nu selv.

Vildmanden.

De gior min Glæde uden Lige. Ah den hestigste Elsker er da ogsaa nu den lykkeligste!

Froken Kerkabon.

Han betænkde sig lidt i Forstningen, men din Kiækhed overvandt ham.

Vildmanden.

Alle ere da enige? Kom.

Froken Kerkabon.

Hvorhen.

Vildmanden.

Til min Brud.

Ottende Optrin.

Frokenen af Kerkabon, Gilotin.

Gilotin.

Aria.

For hvad mon man mig taer?
Og hvad er det for Væsen?
Mig trækker man ved Næsen?
Mig holder man for Nar?

Min

Min Faer er Amtmand her,
Jeg ingen Vildmand er.
Og med min Fader man tvister,
Men hvis man gior ham bister,
Han slem, som Fanden er.
Og hvad vil I os giore?
Vi veed vor Pen at fore,
Og vi er' ingen Giæs.
Vil I, saa frisk Proces!

Froken Kerkabon.

Men man elsker dig jo ikke.

Gilotin.

Ah jeg veed ogsaa ret godt Aarsagen. Det er, fordi man finder den anden meere kiøn og velskabt end mig. Det er den heele Allarm. Men jeg skal nok giøre det til intet altsammen. Ja De kan kun hilse Deres Broersen, at den heele Stads kommer ikke til at angaae ham, og at en Amtmand intet noget Aasen er, og at vi vil faae at see en god Leeg.

Niende Optrin.

Froken Kerkabon og Vildmanden.

Vildmanden.

Aria.

Hvad har jeg giort? Hvad er min Brøde?
Tilhører du mig ei?
Hvi siger man mig nei,
Og vil mig dig afnøde?
Jeg ei at see dig meer?
Ei see dig meer, Hortence!
Min elskede Hortence!
Ah jeg fortvivlet er.
Man eenig er: Du mig er givet.
Jeg dig elsker meer end Livet.
Men min Ild nu Brøde er.
Hvad har jeg giort? Er det min Brøde?

Jeg

Jeg saae dig jo din Fader bede
Paa Knæe med Frygt, i Graad du flod
Intet tæmme kan hans Vrede,
Han vil min Død.
Han jog mig ud
Grum af sit Huus, bort fra min Brud.
(F. B.)

Tiende Optrin.

Herren og Frøken af Yves, Vildmanden, Frøken af Kerkabon.

Hr. Yves.

Hvad? Seer jeg dig endnu. Bort fra mine Øine.

Vildmanden.

Jeg tør ikke svare ham. Jeg skiælver. Jeg var mindre bange for alle Seeroverne tilsammen.

El-

Ellevte Optrin.

Herr og Froken af Yves. Froken af Kerkabon.

Hr. Yves.

Har man nogen Tid seet nogen meere dristig? I mit Huus, at tiltale mine Folk, som Herre. Uden min Tilladelse at fordre dig i Tale. At melde sig, som din Brudgom. Ah det er han langt nok fra at blive. Og siden mine Folk, som veed deres Pligt, ikke vil tillade ham det, da at true med at befordre dem ad igiennem Vinduet.

Froken Yves.
(skiælvende og bedende)

Min Fader!

Hr. Yves.

Et daarligt Haab har man givet ham. Men nu kiender jeg ham for vel.

Froken Yves.

Min Fader!

Hr. Yves.

Hvor han gaaer hende til Hiertet. Og jeg, som gik saadan hen i Taaget. Jeg er ogsaa alt for svag og eftergivende. Men det vil vi oprette.

Vi

Vi maae skille os fra hinanden, min Dotter. Klosteret skal være dig et sikkert Tilflugssted.

Froken Yves.

Klosteret?

Hr. Yves.

Som jeg siger — Du skal — jeg vil saa have det.

Froken Yves.

(til Froken Kerkabon)

Ah trøst den Ulykkelige!

Tolvte Optrin.

Vildmanden. Froken af Kerkabon.

Vildmanden.

(hefrig)

Er han endnu ikke stillet?

Froken Kerkabon.

Nei, i dette Øieblik bringer han hende i Kloster.

Vildmanden.

Kloſter? Og hvad er det?

Froken Kerkabon.

Et Sted, hvor man er uſynlig.

Vildmanden.

Og der er det, man vil indſlutte hende, ſom jeg elſker.

Froken Kerkabon.

Jeg vil ſøge din Farbroder op. Han ſkal bringe alting i Roelighed. Men tag Du dig i Agt for, at Du ikke kommer her med fleere Vildmandsſtræger. Vil Du være lykkelig, ſaa maae Du være fornuftig.

Trettende Optrin.

Vildmanden, (allene.)

Aria.

Ah, at jeg ei eder ſeer',
Elſkte! ſkionne! vilde Skove!
Hvad vild? Nei grumme Land! det er
Kun Navn for dig, og dine Love.

Ah,

Ah, at jeg ei eder seer,
Elskte! skionne, trygge Skove!
Ah Elskte! dig at savne —
Hvad Qval!
Men du mig hore skal.
Jeg sværger: hor, skal jeg dig ei omfavne,
Saa skal din Elsker doe af Qval.
Men hun bortføres - - mig Himlen hader.
Nei, nei grumme, haarde Fader!
Nei, jeg hende følge skal.
Qval, du kan ei tiltage meere.
Velan! mig nogle følge vil.
Kom stormer frem, og Vold og Ild
Min Elsktes Fængsels Muur nedbryde.
Men selv du midt i Luen staaer,
Og den dig skulde Frihed yde —
Jeg Svage! min Forstand forgaaer,
Ei Kiærlighed dens Bud vil lyde.
Ah, at jeg ei eder seer,
Elskte, skionne, trygge Skove!
Ei vilde! grumme Land! det er
Kun Navn for dig, og dine Love.

Fiortende Optrin.

Herren og Froken af Kerkabon. Herren af Yves.

(De har seet Vildmanden gaae fortvivlet bort)

Froken Kerkabon.

De seer hans Smerte. Tilgiv ham hans Fornærmelse. En Uforsigtighed har han begaaet; men han kiender ikke vore Skikke, vore Sæder.

Herr Yves.

(forbittret)

Oh ja. Jeg tager feil. Burde ikke jeg, for Resten, vælge et Menneske, som kiendte Levemaaden, og Velanstændigheden, og vidste at bære Ærbødighed for mit Huus?

Hr. Kerkabon.

De er meget streng.

Hr. Yves.

Og det vel uden Aarsag? Ikke?

Herr Kerkabon.

Troe mig, min Herre! Har han ikke Underretning nok om et eller andet, saa har han Følelse, som, i mine Tanker, er noget endnu meere.

re. Man kan nok sætte Skik paa ham, men ikke saa let give ham Dyder. Han er opvakt, redelig, han tænker ædelt, Skin af Usandhed er ham modbydeligt, Naturen har giort ham følsom og ædelmodig; Kiærlighed er hans eeneste Svaghed. Og jeg frygter, at den forgaaer ham, dersom han civiliseres.

Herr Yves.

Men han er endogsaa overdreven næseviis.

Froken Kerkabon.

Ah, da er han vist ogsaa tugtet nok for disse Ungdoms Uforsigtigheder. Ah saae De kun, hvor han er bedrøvet, og hvor han lover at være varsommere.

Femtende Optrin.

Gilotin. De forrige.

Gilotin.

Hielp, Hielp, imod Røveren!

Herr Yves.

Hvad er det?

Gilotin.

Den Tid, de aabnede Døren paa Klosteret, saa kom han, og hvordan det gik til, eller ikke, saa fik han revet hende med sig.

Herr Yves.

Min Dotter? Himmel!

Gilotin.

Vær ikke bange. Man har alt grebet ham, og vil snart slutte ham inde.

Sextende Optrin.

De forrige. Vildmanden. Froken Yves. Officerer. En Flok af Amtmandens Folk.

Vildmanden.
(til Amtmandens Folk)

Bort, I Afskyelige! eller jeg knuser jer.

Herr Yves.

Forvovne!

Offi

Officeren.

Hvorfor behandle saaledes dette unge Menneske? (med Heftighed) Og veed I, hvad I skylde ham? Veed I, at han maaskee har frelst jer alle; og at han har meere Deel i det lykkelige Udfald, end jeg selv. Han er vores Landsmand. Han er skion. Han var bestemt til Brudgom for Deres Dotter, min Herre! Hvorfor river De ham fra det, han elsker høiest i Livet?

Vildmanden, (munter og følende.)

Og tager tilbage den Lyksalighed, De havde givet mig?

Hr. Yves, (med Hidsighed.)

Det er jo et ungt, galt Menneske.

Officeren, (stolt.)

Jeg kiender hans Galskab, min Herre! Det er Æren, det er Kiærlighed. Deel med ham Æren, som denne smukke Dag har bragt ham. Og betal ham, hvis De kan, det Fædrenelandet skylder ham.

Syttende Optrin.

Amtmanden, de forrige.

Amtmanden.

Jeg arresterer dig i Kongens Navn.

Officeren, (i en bydende Tone.)

Min Herre!

Amtmanden.

Hans Forbrydelse er tydelig. Det er et Ran. Hele Verden kan bevidne det. Jeg følger allene Lovene.

Hr. Yves.

(med en ædel og roelig Mine.)

Loven straffer ikke det, som en Fader tillader. — Ingen uden jeg har her Ret, til at være streng; og nu vil jeg tilgive Brudgommen Elskerens Forseelse.

Amtmanden.

Hvad? Det er altsaa — —

Hr. Yves.

Ingen Hidsighed. Jeg havde vel andre Hensigter, men dog ikke indgaaet nogen Forbindelse. Troe mig.

mig. Lad Deres Forbittrelse fare. Fienden kan sige Dem, hvorfor jeg giver ham Fortrinnet.

(Amtmanden og hans Søn gaae bort.)

Froken Yves.

Ah min Fader!

Vildmanden og Froken Kerkabon.

Ah min Herre!

Hr. Yves.

Min Dotter! Faren angaaer dig. Du seer hvilket rasende Hoved!

Froken Yves.

Min Fader! hans Hierte er ædelt. Al Resten kan forandre sig.

Chor.

Froken Yves. Vildmanden.

Ingen Taarer meer skal flyde,
Vort Liv skal Elskov pryde
Med Glæder uden Tal.
Vi skal dens Sødhed nyde,
Dens Haand os krone skal.

Alle

Alle.

Kiærligheds det skionne Land
Har aldrig eiet Vilde.
Blot den Luft, der aandes, kan
Hierterne formilde.

Froken Yves. Vildmanden.

Mit Bryst, det Haab opliver mig,
Skal elske alle Dage,
Og ved min Elskov lykkelig
Jeg stedse skal behage.
Ei den, som hader Kiærlighed
Af Lykken veed.

Alle.

Kiærligheds det skionne Land. o. s. v.

Froken Yves. Vildmanden.

Vi Skiæbnen saae true, lig Skyen, som stiger,
Men roelig bortviger,
En Zephir standser den.
Vor Skye svandt hen.

Alle

Alle.

Ingen Taarer meer skal flyde,
Vort Liv skal Elskov pryde
Med Glæder uden Tal.

Bødkeren.

Et

lystigt Synge-Stykke

i een Handling

oversat

til den franske Musik

af

Gram.

Personerne i Stykket:

Morten, Bødkeren. — Hr. Schwartz.

Trine, en ung Landsbye-Pige, hvis Forældre ere døde. Hun har sit Ophold hos Bødkeren, som er forliebt i hende. — Jomfrue Møller.

Johan, en ung afskediget Soldat, som staaer i Lære hos Morten, og er Trines Kiereste. — Hr. Elsberg.

Anders, Møller i Byen, Johans Morbroer. — Hr. Musted.

Bruder Sup, har et Slags Tilsyn paa en Herregaard i Raboe-Egnen. — Hr. Kemp.

Scenen er i en Landsbye i Mortens Verksted.

Handlingen forestilles at begynde om Eftermiddagen, og er til Ende ud paa Aftenen.

Theatret forestiller et Bødker-Verksted. Dybt i Scenen er paa den eene Side Gadedøren, paa den anden en Kammer-Dør. Her foran: en Tønde. Paa den anden Side en Bødker-Bænk, og et Oxehoved, som ligger med den halve Deel bag Coulissen.

Første Scene.

Johan og Trine.

Duet.

Trine.

Nei, nei, nei, nei, plag mig ei saa!

Johan.

For en Ufærd, hvortil slig Grille?
Mig, hvis Bryst kun for Dig skal slaae,
Kan Du nenne saa grumt at drille!

Trine.

Hold dog op igien!

Johan.

Kuns Din Haand, kuns den!

Trine.

Nei, nei, nei, nei,
Gaae Din Vei!
Hold dog op, gaae din
Vei!
Gaae Din Vei,
Gaae Din Vei!

Johan.

Jo, jo, jo, jo.
Du slipper ei!

Nei, nei,
Du slipper ei,
Nei nei
Nei nei!
Nei, nei, nei, nei!

Trine.

O gaae Din Vei, plag mig ei saa!

Johan.

For en Ufærd, hvortil slig Grille?
Mig, hvis Bryst kun for Dig skal slaae,
Kan Du nenne saa grumt at drille!

Trine.

Hold dog op igien!

Johan.

Kuns Din Haand, kuns den!

Trine.

Nei nei,
Nei,
Nei, hold dog op,
Nei, hold dog op igien,
Hold dog op igien!

Johan.

Jo, jo,
Jo, kuns Din Haand!
Jo, kuns Din Haand!
Jo, kuns Din Haand,
Kuns Din Haand, kuns
den!

Gaa

Gaae Din Vei!	Nei, nei,
Hold dog op, gaae Din Vei,	Nei nei,
Gaae Din Vei,	Nei,
Hold dog op, hold dog op,	Nei, nei
Gaae Din Vei!	Nei!

Johan.

For en Ufærd, jeg elsker Dig, og vil give Dig Prøver derpaa!

Trine.

Men det burde skee med lidt mere Forsigtighed, Johan.

Johan.

For Pokker, naar man er forlieb; hør, forbyd mig kuns længe nok, jeg vil dog sige Dig det, jeg vil sige Dig det hvert Øieblik paa Dagen: Min Siel har svoret Din Fane, stolt og vis om Seier og Triumph marcherer den med brændende Lunte lige paa: Drom, drommelom, drom drom.

Trine.

Altid snakker Du i den Soldater-Tone.

Johan.

Ja jeg har min Troe været med, det har jeg; Jeg har tjent hele tre Aar som Soldat, saa Militsen havde Ære af mig!

Trine.

Imidlertid har man dog afdanket Dig.

Johan.

Ja det var fordi man ikke længere kunde holde paa mig. Wie der Teufel! Jeg var klogere, end alle de andre tilsammen, der var næsten ingen ved den hele Bataillon, som jo allerede var bange for mig.

Trine.

Tag Dig i Agt, at Du ikke endnu engang faaer Din Afskeed.

Johan.

Hvad vil Du sige med det? Min Afskeed!

Trine.

Mesteren lurer vist efter en Leilighed til at jage Dig paa Døren; har Du ikke merket, at han nu paa nogen Tid stedse knurrer og er fortredelig, naar han skal snakke til Dig.

Johan.

Jeg har aldrig seet ham meget høflig.

Trine.

I Gaar derude i Buegangen lurede jeg paa ham, uden at han kunde see mig; Han var i en grumme Bevægelse, stampede med Foden; denne

Gav-

Gavstrik Johan, sagde han, han staaer mig slet ikke an, det er en doven Knegt, en Spottefugl, han gaaer og forfører mig Trine, jeg maae jage ham bort.

Johan.

Hvordan? meener Du han skulde være forliebt i Dig! Han som er saa gammel.

Trine.

Jeg er vis paa, at han er forliebt i mig.

Johan.

Hvoraf slutter Du det da?

Trine.

Af saa meget.

Aria.

„ Hans Diekast, hans Gang og Sving
„ Skal stile paa forliebte Ting.
„ Men, naar han gior sig om og varm,
„ Maae jeg ret grine,
„ Hans Sprog og Mine
„ Er blind Allarm!

„ Naar jeg med Sang mig moere vil,
„ Strax skurrer han sin Stemme til;
„ Men slig Duet mig lærer grandt,
„ At denne Basse
„ Vil aldrig passe
„ Til min Diskant.

„ I hvor jeg gaaer, han tripper med
„ At vise sin Geskieftighed,
„ Men stedse halvveis kun det drev;
„ Det gamle Hierte
„ For Afmagts Smerte
„ Tilbage blev.

Johan.

Hvordan! denne gamle Invalider tør komme her at røve og plyndre paa mine Posteringer og Eenemerker! Ha! for tusende Karteker og tredive tusende Dyrendaler! — — — Jeg skal! — — — — — Trine, hold ikke paa mig!

Trine. (holder paa ham.)

Hvad har Du i Sinde?

Morten. (bag Coliseen.)

Jo! jo, jeg skal rigtig komme Naboe!

Johan.

Johan. (lotter til og tager sit Verktøi.)
Jeg vil give mig til at arbeide.

Trine.

Det er ret! see der er Mesteren, stræb Johan, stræb, og om han knurrer paa Dig, saa svar ham ikke, men tie bom stille, hør du min Beste!

Johan.

Godt, vær roelig, jeg skal nok passe paa.

Anden Scene.

De Forrige og Mester Morten, som har et Bundt Tendebaand med sig.

Morten. (vranten.)

Hvad bestilles her? (lidt venlig) Trine finder jeg altid ved sit Arbeid.

Trine.

Ja Mester! han kan aldrig troe, hvor vi stræbe, naar han er borte.

Morten.

Det er smukt — — — hvad er det Du hugger paa? Strik!

Johan.

Det er et Tendebaand, Mester, som jeg —

Morten.

Hold Kieft! — — — — Den søde Glut hun er dog saa god og venlig.

Johan. (sagte.)

Men det Vildt er ikke for saadanne graaskieggede Støvere. (Han synger noget sagte.)

Morten.

Hvad er det, Du siger?

Johan.

Jeg synger. (han bliver ved at synge.)

Morten.

Du skal lade den Syngen være.

Johan.

Hvad, maae jeg — — —

Morten.

Du skal lade den Snakken være;

Johan.

Hverken synge eller snakke!

Morten.

Morten.

Nei, Du skal arbeide, skal Du!

Johan.

Nu, saa lad os arbeide, lad os arbeide, lad os det; (han synger igien.)

Morten.

Jeg troer Du vil holde mig for Nar.

Trine. (afsides til Johan.

O tie dog stille!

Morten.

Hvad har Du bestilt, mens jeg var ude? lad os see engang; Er Simons Tønde bragt hiem?

Johan.

Den er færdig, han kan faae den naar det skal være.

Morten.

Mutter Jannikes Ballie?

Trine.

Den har jeg bragt hende Mester.

Morten.

Hvorfor kan den Strik ikke gaae selv?

Johan.

Johan.

For Pokker, jeg har jo Arbeidet her i Verkstedet at passe!

Morten.

Verkstedet! Arbeidet i Verkstedet! — — — — her din dovne Slyngel, see engang, ligger ikke der endnu Bruder Sups Oxehoved, dette Oxehoved, som de bie efter, dette Oxehoved, som de har løbet og spurgt om over i 8 Dage, dette Oxehoved, som — — — hvad — — — hvorfor er det ikke færdig endnu? hvad, svar mig!

Johan.

Naa! naa, I fortredelige Mand, tag Jer det dog ikke saa nær, I var i Stand til at qvæles, saa forskrækkelig griber I Jer an!

Trine. (afsides)

Han kan ikke tie stille! (til Bødkeren) See engang paa mig Mester; (hun stryger ham med Haanden under Kinden) I har vist barberet Jer i Dag.

Morten.

Hvorfor det?

Trine.

Mig synes I er saa smuk, som mig endelig altid synes.

Morten.

Morten. (leer og tager hendes Haand)
Siger Du det, min lille Snut!

Johan. (sagte)
Jo det er ret en smuk Karl! (han synger)

Morten.
Hør nu igien! det er da en dievelsk Syngen!

Trine.
Hvorfor forbyde ham at synge Mester, det fornøier Sindet; hør, tag Verktøiet og gier os lidt Selskab, og syng I ogsaa noget, for at opmuntre os.

Morten.
Kan det fornøie Dig?

Trine.
Ja meget; Jeg ønsker saa gierne at see Jer i godt Humør.

Johan.
Frisk Hosbond! kom med en lille Vise! Det kan ikke koste Jer megen Umage; I kan jo synge efter Noder.

Morten.
Nu kommer han igien.

Trine.

Trine. (til Morten)

Men han har Ret. Syng os dog noget Mester, Jeres Stemme fornøier mig, som det kunde være Spillemandens Fiol.

Morten.

Du vil, at jeg skal synge?

Trine.

O ja, saa synge vi andre med.

Morten.

Velan da!

Arioso.

Morten.

Man Flasken passe maae
Sin Gierning ligesaa;
Lysten Verket herlig driver,
Gammelt Ordsprog var.
Naar vi er klar Vi Friehed har,
Loier Arbeidslonnen bliver.
Frisk og slaae
Dygtig paa!
Ingen spare Flid og Iver;
Paa moisom Sveed
Er Elskov sød! :,:

Alle:

Alle:

Trine.	Morten.	Johan.
O hvor da stræ- bes maae! O hvor da stræ- bes maae! O hvor da stræ- bes maae. Paa møisom Sveed Er Elskov sød.	O hvor da stræ- bes maae! Frisk og slaae dyg- tig paa! pan, pan, pan. Paa møisom Sveed Er Elskov sød.	O hvor da stræ- bes maae! Patapan, pata- pan, patapan, Patapan, pata- pan, Paa møisom Sveed Er Elskov sød.

Morten.

Da Lenes Kiereste
I Kroen svirede,
Blev hun harm og lod ham merke det.
Men han forstod den Sag saa ret,
Drak hende til og sang tillige:
Gior jeg galt og slet,
Naar jeg dog drikker: din Skaal min søde Pige!
Din Skaal min søde Pige!
Paa møisom Sveed
Er Elskov sød. :,:

Alle:

Trine.	Morten.	Johan.
O hvor da stræ- bes maae! ꝛc.	O hvor da stræ- bes maae! ꝛc.	O hvor da stræ- bes maae! ꝛc.

Morten.

Morten.

Saa Trine, nu er Turen til Dig; O lad mig høre en af de skienne Viser, som Du pleier at synge med Dine Selskabs-Søstre der ude under Alme-Træerne.

Trine.

Ja gierne, hvilken gad I helst hørt?

Morten.

Den, som Du synger saa tidt; den begynder — — — — den er altid, som den var nye for mig, naar det er Dig, som synger den.

Trine. (synger)

Min Læbe skal strøbe — — —

Morten.

Nei, det er ikke den.

Trine. (synger)

Jeg seer saa yndig en Dag — —

Morten.

Nei det er endnu ikke den rette — — — nu kommer jeg paa det; Den begynder med en Viingaard — — — siden kommer der en Amor, hans Pile og Druer, som smage de smukke Piger; den er det.

Romance.

Romance.

Trine.

I en Viingaard gik Climene,
Druerne saa skionne var;
Hun fik Lyst, hun troer sig eene,
Strax hun Fingre paa dem har.
Tag dig vel i Agt Climene,
Amor her sig leiret har!

Skielmen luurte bag en Hække,
Strax han bruger Pilene,
Snart maae alting Vaaben strække,
Hvor en Amor lod sig see!
Langt og dybt hans Pile række! —
Strax hun faldt og sukkede!

Amor raabte: hør min Smække,
Skylden den din egen var,
Du fik Lyst min Frugt at plukke,
Jeg og mine Lyster har!
Smager Druerne de Smukke,
Amor Spillet vundet har!

Morten.

Det kan man kalde at synge! ha, det trænger til Marv og Been; Jeg maae omfavne Dig for Din Umage!

Johan. (stiller sig imellem)

See Hosbond! min Hammer gaaer reent af Skaftet.

Morten. (støder ham heftig tilbage.)

Gaae til Fanden med din Hammer, kan du ikke sætte den paa igien.

Trine.

I Morgen gaae vi jo hen til Gildet, ikke saa Mester?

Morten.

Ja vist gaae vi derhen, vi to min Glut.

Trine.

Hvor vi da skal synge og danse Mester; lad os engang forsøge lidt for at øve os! (hun tager ham ved Haanden og begynder at synge en Menuet.)

Morten.

Ja, ja, i Morgen skal vi danse, men nu har jeg andet at bestille. Imens jeg her staaer og fiaser, glemmer jeg reent hvad jeg har at giøre.

Jeg

Jeg lovte for Naboen at komme og slaae ham en Fierding sammen. Trine gaae Du ned i Haven at vande Blomsterne, pluk Dig saa mange som Dig lyster, og fornøi Dig godt til jeg kommer igien.

Trine.

Det vil jeg giøre Mester. (hun gaaer)

Morten. (til Johan.)

Og Du, stræb Du, eller bitter Knø Du skal faae med mig at giere! (han gaaer)

Johan. (traller uden at høre efter Bodkeren, den Menuet, som Trine før begyndte paa.)

Tredie Scene.

Johan og Trine.

Trine.

Johan!

Johan.

Ha! er Du der Trine, Du plukker gode Blomster.

Trine.

Nei, jeg stod kun uden for og ventede paa, at han skulde gaae, at jeg kunde komme her ind igien. Hør, i Morgen skal vi til Gilde, tag imod dette Baand, som Fruen forærde mig forgangen Dag. Jeg modtog det i Tanke paa Dig, min beste Ven, lad mig nu see, at Du bærer det og tænker paa mig.

Johan.

Er det sandt, at det er foræret Dig af en Frue?

Trine.

Tilforladelig ikke af nogen Herre! Jeg har faaet det af den Frue, som jeg saa tidt bærer Frugter hen til.

Johan.

Hør Trine, er det dog kun — — —

Trine.

Er det dog kun — — — hvordan, Du skulle vel dog ikke allerede være jaloux.

Johan.

O nei, vist ikke, det kunde ellers let bringe Dig paa den Tanke at giøre mig det!

Trine.

Trine.

Det tænker jeg med; men hør Johan, mens vi nu ere eene, siig mig dog, hvordan skal vi bære os ad, for at kunne gifte os sammen?

Johan.

Hvilket leierligt Spørsmaal! ligesom alle andre bære sig ad; er der noget Hexerie i det?

Trine.

Godt nok, men Mesteren, meener Du han nogensinde samtykker det?

Johan.

Hvad rager det os, om han samtykker eller ikke. Naar alt kommer til alt, er han Din Faer? er han Din Moer?

Trine.

Nei, men siden jeg har mistet mine Forældre, er han mig som i Faders Sted, og jeg har ikke Mod nok til at sætte mig imod hans Villie.

Johan.

Jeg skal nok snakke med ham om den Sag, lad mig derom.

Trine.

Du er alt for fremfusende, det fordærver den heele Sag!

Johan.

Vil Du maaskee hellere giftes med ham?

Trine.

Nei aldrig!

Johan.

For en Ulykke! hvad Sammenhæng er der i alt dette? Du siger, at han vil have Dig til Kone, og altsaa naturligviis aldrig samtykker, at Du bliver min Kone; Du vil gierne givtes med mig, og dog er Du bange for at giøre ham imod.

Trine.

Min Meening er, at faae ham dreiet og overtalt paa en Maade, saa vi kunde være uden for det.

Johan.

Tys! min Troe, der falder mig noget ind ved det, Du der siger, som maaskee kan gavne os meget.

Trine.

Hvad er det, hvad er det, lad mig høre!

Johan.

Mester Morten skylder min Morbroer, Meller Anders, Penge; Du veed selv, han er paa vores Side!

Trine.

Trine.

Nu vel!

Johan.

Nu vel, lad mig sørge for Resten, meer siger jeg Dig ikke for det første!

Trine.

Og jeg paa min Side, den første Gang han igien forbyder mig at snakke med Dig, siger jeg ham reent ud alt hvad jeg meener.

Johan.

Nu gaaer jeg strax hen til min Morbroer.

Trine.

Nei, det er tids nok, naar Dit Dag-Arbeide er forbi. Men jeg vil nu strax løbe et Sted hen, at han ikke skal finde os her sammen, naar han kommer tilbage. Farvel Johan!

Johan.

Farvel Trine, lad mig dog kysse Dig paa Haanden!

Trine.

Snart, snart da, stræb med Dit Arbeide!

Johan.

O hvor hun er indtagende; Jeg er ganske uden for mig selv af Fornøielse!

Fierde Scene.

Aria.

Johan. (aleene.)

Naar jeg seer min Pige,
Hvor løftes da min Siel,
Hvor føler jeg mig vel!
Naar jeg seer min Pige,
Jeg har stedse nok at sige,
Men al min Tale er:
Jeg evig Dig har kier.

O hvor hun kan indtage,
Hvor hun en Mine har,
Som kan ret et Hierte drage,
Den er sød og rar.
Hvor yndig hun fryder
Og gyder
Utænket Lyst
I mit Bryst
Med sin Mine og Røst!

Naar jeg seer min Pige, ꝛc.

Femte Scene.

Morten og Johan.

Morten. (bag Coliſſen)

Trine!

Johan. (ved ſit Arbeide, ſiger ſagte)

Her kuns, immer Trine!

Morten.

Johan, hvor er Trine?

Johan. (ſagte)

Det vil dog være Leier at prøve hans Taalmodighed lidt. (han tralle)

Morten.

Johan!

Johan. (uden at ſee fra ſit Arbeide)

Gaae til Bloksbierg! (han bliver ved at tralle)

Morten. (holder ham Haanden for Munden)

Den forbandede Syngen! hører du ikke det er mig!

Johan.

O er det Jer Hosbond, for Pokker, I ſkriger ſom I var dev!

Morten.

Hvorfor svarer du mig ikke, naar jeg taler til dig?

Johan.

Hvorfor kommer I og afbryder mig midt i mit Arbeide; nu var jeg just ret kommen i Aande; nok et Par Snit med Baandkniven, saa skulde denne Stave været færdig, og det saa net — —

Morten.

Det er ikke det, jeg spørger om!

Johan.

Jeg vilde givet en Mark til at jeg havde faaet den Stave færdig, saadan som jeg havde i Sinde.

Morten.

Jeg siger dig endnu engang, hvad kommer den Snak mit Spørsmaal ved?

Johan.

See hvilken Bugning den skulde faaet, saa nydelig og net!

Morten.

Vil du holde Kieft!

Johan.

Johan.

Nu saa gid Pokker da arbeide længere; Fanden i Vold med det altsammen! (han kaster Staverne og Værktøiet hen paa Bødkerens Been)

Morten.

Ak, ak! jeg arme Mand, den Karnalie lemlæster mig:

Johan.

Hille Død, om Forladelse! hvorfor gaaer I ikke af Veien, det var af lutter Ivrighed for mit Arbeide.

Morten.

Gid Fanden havde baade dig og dit Arbeide! hvor er Trine?

Johan.

Trine? hun er ikke her.

Morten.

Det seer jeg vel.

Johan.

Hvorfor spørger I mig da derom, kan I ikke lade mig passe mit Arbeide.

Morten.

Hør, jeg sperger dig: i hvad for en Gade, i hvad for et Huus, og til hvem er hun gaaet hen? Er det tydelig nok spurgt? Kan du forstaae mig?

Johan.

Ja vist, nu forstaaer jeg Jer; hør, I veed jo, hvor Persils Have er.

Morten.

Ja.

Johan.

Nu vel, der er hun ikke. — — — — Men ved Enden af denne Have er et Torv, — — — det er endnu ikke der. — — — Men pas saa paa den tredie — — — lad mig see, jeg troer det er den fierde — — Nei, — — jo det er dog rigtig nok den fierde Port paa høire Haand. Gaae der ind til Magdalene Hiadderhankes, hende, der giorde saa dygtig nar af Jer i Jer Salig Kones Tid. Der er Trine, er I nu forneiet?

Morten.

Jo, undtagen med dine Anmerkninger, som ere uforskammede. Men lad os forlade den Materie. Hør, jeg har en Ting at bede dig om.

Johan.

Johan.

Hillemænd, lad mig høre, hvorom det kan være?

Morten.

Det er ikke andet, end at du strax paa Timen skal pakke dig bort her fra.

Johan.

Jeg?

Morten.

Just du.

Johan.

Det skulle jeg? Nei see kuns hvor I dog kan spase?

Morten.

Nei, nei, uden Spas, ganske alvorlig!

Johan.

Jeg kan jo høre paa Jer, at det er Spøg.

Morten.

Og jeg siger dig, at det er ikke Spøg, det er Alvor, siger jeg dig, mit ramme Alvor!

Johan.

Nu vel Mester, siden det skal saa være; saa vil jeg da gaae; Afregningen kan vi altid giere en anden

anden Gang, dersom Jer saa synes; men fordi vi forlade hinanden, kan vi jo dog gierne blive ved at være gode Venner; ikke saa?

Morten.

Meget gierne; naar du kun holder dig langt borte herfra.

Johan.

En lille Villighed har jeg at bede Jer om, som I vist ikke vil afslaae mig;

Morten.

Hvad for en Villighed?

Johan.

At komme til Brylluppet.

Morten.

Til Brylluppet, hvis Bryllup?

Johan.

Bevare os vel, Trines og mit Bryllup!

Morten.

Hør Johan! seer du her denne Arm! Veed du ongefær, hvad den kan udrette, naar den er forsynet med en dygtig Prygl?

Johan.

Nei.

Morten.

Morten.

Da skal du faae det at vide, troe mig! dersom du drister dig til at tale et Ord med Trine, du skal faae det at vide. Husk du paa det.

Johan.

Det faaer at komme an derpaa.

Duet.

Morten.	Johan.
„ Hör vogte dig;	„ Jeg vogte mig?
„ Jeg bister er,	„ Jeg frygte Jer!
„ Jeg prygler dig mör,	„ Ja hvis I kan,
„ Grun og blaae!	„ I gierne maae!

Johan.

Jeg vil just ikke sige reent Farvel, Mester. Jeg kommer snart igien, at see om I endnu er af samme Meening. Farvel saalænge!

(han gaaer trallende bort.)

Siette Scene.

Morten. (alene)

Af denne Gavstriks Stræger og heele Adfærd skulde jeg snart slutte, at der var en Slags god

god Forstaaelse imellem ham og Trine. — — — Jeg maae see at faae al fornøden Oplysning herom, og ret udforske hendes Hiertes Meening og Tanker. — — — Imidlertid maae man drikke lidt for at bringe Sandserne igien i god Orden. Til Lykke har jeg her denne lille Trøster i Lommen. — — Min arme Hals! hvor er din Stakkel bleven forsømt, siden jeg begyndte at blive forliebt. Men hvad skal man sige? Alting forandrer sig, man faaer at tage Tiderne som de falder.

Aria.

„ Borte fra Støi og Svermens Glæde
„ Hiertet sig føler roeligt, glad!
„ Jeg var for til en Sviir strax reede,
„ Ved mit Glas saa gierne jeg sad!
„ Jeg med en ziirlig Drikke-Viise
„ Pyntede Skaalen nok saa smuk;
„ Flasken aldrig fik Roe og Liise,
„ Den sang altid sin søde Kluk.
„ O hvor kan man sig dog forandre,
„ Stakkels Flaske, jeg glemmer dig,
„ Vreed vil Bachus vist fra mig vandre,
„ Amor skal ham hevne paa mig.

Syvende Scene.

Morten og Trine.

Trine.

I er ret oprømt og lystig Mester, I synger saa man kan høre det langt borte.

Morten. (sagte)

See der er hun den Taske. (haardt) Hvor kommer Du fra?

Trine.

Fra Magdalenes.

Morten.

Hvad er det Du har der?

Trine.

Det er en Kage, som hun gav mig at spise til Fesperkost med Johan.

Morten.

Og har Du seet Johan der?

Trine.

Nei jeg har ikke.

Morten.

See stivt paa mig! Jeg kan see, om Du lyver.

Trine.

Jeg lyver ikke. I kan jo hellere lade efterspørge, om det ikke er sandt.

Morten. (venlig)

Hør Trine! bliv ikke fortredelig, thi alt hvad jeg har giort hidindtil er til Dit Beste. Nu har jeg just nyelig jaget Johan paa Døren! det er en snavs Karl, en ryggesløs, selvraadig Knegt. Lov mig, at Du aldrig befatter Dig meere med den Nar.

Trine.

I har jaget Johan bort! hvorfor, hvad Ondt har han giort?

Morten.

Hvad Ondt? For det første er han alt for ung. Dernæst er han alt for doven, naar jeg er hiemme, og alt for flittig, naar jeg er ude. Overalt det er nok, han staaer mig slet ikke an!

Trine.

Men han var ganske hengiven og opmærksom for mig.

Morten.

Desto verre! bittre Død desto verre! det er just Ulykken, den!

Trine.

Trine.

Det er en stor Ulykke, den!

Aria.

Trine.

„ Om I tidt hos mig ham finder,
„ Det i et Verksted hendes let;
„ Naar vi er klar, selv I minder
„ Os, at pynte Jer Have net.
„ Sandt, vi løb tidt bag en Hække
„ For at kunde hvile der,
„ Og om med lidt Spog vi giekke,
„ Kan sligt da vel ærgre Jer?

Morten.

„ Nei, men jeg har Grund til Vrede,
„ Altid den Spog, at skiule Dig!
„ Naar han saa skal om Dig lede,
„ Knister Du strax: Jo fandt han mig!
„ Vips er han borte bag de Buske,
„ Siig mig dog, hvad gior han der?

Trine.

„ Vi kuns et Pandt uskyldigt tuske;
„ Kan sligt da vel ærgre Jer?
„ I jo selv, naar det sig hender,
„ At vi er' eene, siger tidt:
„ Sødeste Glut! o jeg brænder
„ Kun for Dig, ak husval mig lidt!
„ Ligedan Johan mig beder;
„ Bør jeg da ei høre hver?
„ Han i Eders Fodspor træder,
„ Kan sligt da vel ærgre Jer?

Morten.

Kort og godt, jeg vil, at Du slet ikke mere skal tale med ham. Giør mig det til Fornøielse, eller jeg bliver vred.

Trine. (heftig)

Og om han kommer og vil tale med mig?

Morten.

Slaae Døren i for Næsen paa ham.

Trine. (endnu heftigere)

End dersom jeg møder ham paa Gaden?

Morten.

Vend ham Ryggen! gior, som jeg siger Dig Trine, Du skal være min lille Kone, jeg skal pynte mig smukt for Din Skyld, jeg skal elske Dig, jeg skal klappe Dig, jeg skal — — — — Du staaer og falder i Tanker!

Trine.

Det er sandt, jeg havde nær glemt, at sige Jer — —

Morten.

Hvordan, hvad har Du glemt — — —

Trine.

At Hr. Persils Tiener har været her. — —

Morten.

Hvorom?

Trine.

For at lade Jer vide, at Herren er kommen i Dag, — og at I maae bringe ham Regningen paa det, som I har staaet i Forskud for der henne ved hans Have.

Morten.

Den Skamsfærd, det er ogsaa længe nok han har ladet mig vente.

Trine.

I kommer nok til at gaae derhen i Aften.

Morten.

I Aften? Ja vist, der er ingen Tid at spilde, det gielder om Indtægter. Veed Du ikke omtrent, hvor meget han skylder mig?

Trine.

Nei, I har skrevet det op der paa Væggen.

Morten.

Godt! den Regning skal snart være giort. — — — lad mig see!

Trine.

I havde vist bedre Roelighed der inde i Jeres Kammer.

Morten. (tager en Stave og sætter sig)

Fire Kar til at giemme Brendvand i, næsten ganske nye, og vel forsynede med gode forsvarlige Baand, Stykket 4 Rdlr. det gior — — — 4re og 4re er 8te — — — — — 8te og 8te — — — — hvor meget er det?

Trine.

8te og 8te er 16.

Morten.

Morten. (tager Kridtet af Lommen og regner paa Staven)

Ja, ja, det er rigtig, det er 16 Rdlr. — — — i 16 — — — kommer 1 i mente, og saa 6 lagt til — nei, nei, det er aldrig rigtig!

Trine.

Nei, det er aldrig rigtig.

Morten.

Du siger 8te og 8te gier 16, ikke saa?

Trine.

Upaatvivlelig.

Morten.

Nu vel, 8te og 8te — — gier — — den Regning er ganske forkeert, nu faaer jeg et andet Facit. (Han kaster Staven mod Jorden) Den forbandede Soldat har ganske forvirret mig, jeg har ingen Samling længere til nogen Verdens Ting.

Trine.

Jeg siger Jer det endnu engang, I havde vist Tankerne bedre samlede derinde i Jeres Kammer. Derinde har I Pen og Blek og Papiir!

Morten.

Ja, lad mig det. Jeg skal snart blive færdig dermed, saa jeg endda siden kan fordrive en Times Tid med Dig, mens jeg gior dette Oxehoved i Stand; vil det fornøie Dig?

Trine.

Ja, (sagte) imidlertid kommer Johan, haaber jeg.

Morten. (for sig selv)

Hun siger ja. Den Stakkels Glut elsker mig immer væk! (til hende.) Hør, giv Dig nu imidlertid til at rydde til Side her i Verkstedet, heng dette Verktøi hen paa sit Sted, fey disse Spaaner væk, og væn Dig i Tide til at holde Huset i god Orden, som en brav Kone.

Trine.

Gaae, gaae! tænk paa Regningen, og spild ikke Tiden.

Morten.

Dersom der kommer nogen og vil tale med mig, saa siig, at jeg sover, eller at jeg er syg, eller hvad Du kan hitte paa, at jeg kan beholde Roelighed til at faae den Regning færdig. (han gaaer ind i Kammeret.)

Ottende Scene.

Trine. (allene.)

Recitativ.

Imens han udregner det, jeg seer,
Om Johan ei alt maaskee er her!
Hvi tøver han at vise sig,
Hvorfor er han ei alt hos mig?
Tys, hør engang! han kommer, tør jeg vedde!
Det er ham, Gud, o hvilken Glæde!
Johan, Johan. — Ingen svarer mig;
Det var omsonst, omsonst jeg kalder Dig!

Aria.

Med Længsels kielne Smerte
Jeg sukker efter Dig.
Kom tryk Dig til mit Hierte,
Og gior mig lykkelig!
Lad Haabet Dig oplive,
Gyd Glæde i mit Bryst,
Glemt maae al Modgang blive
Ved Elskovs søde Trost.

Naar uden Tvang og Fare
Vi os omfavne kan,
Den Lykke, dyrebare,
Hvor den er stor og sand!
Sødt skal os Elskov snære
Med evig faste Baand,
Hvert Ønske kronet være
Af Amors egen Haand.
Med Længsels kielne ꝛc.

Niende Scene.

Trine og Johan.

Trine. (heftig)

Han kommer ikke; dersom han dog vidste, hvor jeg nu længes efter ham! men det drømmer han mindst om. Hvordan skal jeg faae et Bud til ham, veed jeg engang hvor han er!

Johan. (som har listet sig sagte hen ved Siden paa hende.)

See, her er jeg!

Trine. (med Glæde.)

Ha, jeg længtes ret efter Dig. Har Du talt med din Morbroer? Johan.

Johan.

— — Han er her strax; hvor er Mester Morten henne?

Trine.

Derinde i Kammeret at skrive en Regning.

Johan.

Godt, saa faaer vi Tid at snakke sammen; thi jeg har meget at sige Dig.

Trine.

— — Og jeg har megen Fornøielse ved at see Dig.

Johan.

Men kan han ikke høre os? De Skindsyge har lange Øren.

Trine.

Nei vist ikke, der er jo langt imellem os og Kammeret derinde, og naar han kommer, gaaer han altid forskrækkelig tungt, saa vi let kan høre ham i Forveien. Har Du spiist til Aften?

Johan.

Jo men! jeg havde ganske andre Ting at tænke paa.

Trine.

Seer Du, her er en Kage og en Flaske Viin, som Magdalene har forært mig; lad os ret giøre os tilgode!

Johan.

Johan.

Ypperlig! (han synger:) Piger og Viin — —

Trine. (holder ham Haanden for Munden.)

O lad dog være, altid skal Du synge.

Johan.

Ja, thi jeg er altid lystig og fornøiet, naar jeg er hos Dig. (han tager hende i Favn.)

Trine. (værger sig)

Men — — lad dog — — være — — kan Du ikke — — — holde op igien — — Johan! lad være med det Spog, eller jeg bliver vreed!

Johan.

Nu, er der da noget Ondt i det, hvorfor skal vi ikke være glade?

Duet.

Johan.

Mon Buret vel Din Sisgen gremmer,
Seer den ei, glad og munter ud?
For kielen Spog den alting glemmer,
Og med sin søde Lyst og Stemme
Fortryller sin udvalgte Bruud.

Trine.

Trine.

Men aabner man dens Buur og Giemme,
Adieu Plaisir og Lyst og Stemme!
Flux som et Glimt han fløiten er,
Den stakkels Hun da eene er!

Trine.

Han vil hende viist snart forglemme,
Flux som et Glimt han fløiten er.
Adieu Plaisir,
Adieu Plaisir,
Adieu Plaisir og
Lyst og Stemme!

Han vil hende viist snart forglemme,
Den utroe Fugl han fløiten er!
Han fløiten er,
Han fløiten er,
Han fløiten er!

Johan.

Han vil hende viist aldrig glemme,
Nei troe mig dog det aldrig skeer.
Det aldrig skeer,
Det aldrig skeer,

Han ei kan hende glemme.

Han vil hende viist aldrig glemme,
Nei troe mig dog det aldrig skeer.
Det aldrig skeer,
Det aldrig skeer,
Det aldrig skeer!

Tiende Scene.

Johan, Trine, og Bruder Sup.

Br. Sup. (halv beskienket)

Ypperlig, ypperlig Naboer, lystig, bravo!

Trine.

Trine.

Ak! hvilken Fortred! det er Bruder Sup; Johan, see Du faaer ham bort.

Br. Sup.

Hvordan! er her ingen hiemmel heida Du Bødker-Dreng.

Johan.

Hvad godt Bruder Sup?

Br. Sup.

Ha, er det Dig Johan. Hvordan lyster Du at leve Kammerad.

Trine.

O, gier dog ikke saadan Støi: I kan jo sige roelig, hvad I vil.

Br. Sup.

Hvad jeg vil? Ja, det veed jeg min Troe ikke. Det husker jeg ikke længere. Men der maae dog nok være noget, hvorfor jeg er kommen her, det er ligefrem.

Johan.

Snak dog sagte.

Br. Sup.

Hvordan? Snakke sagte. Er der nogen syge her?

Trine.

Trine.

Ney, men Mesteren sover.

Br. Sup.

Han sover; nu vel! I andre sover ikke, gior I vel?

Trine.

O den heslige Mand; jeg er færdig at dee af Angest.

Johan.

Hør nu! husker I ikke hvad det var I ville her, er det ikke angaaende Jeres Orehoved?

Br. Sup.

Mit Orehoved? Nei — — — jo, ganske rigtig, det var just det, nu husker jeg det, det var mit Orehoved, som jeg vilde sperge Mester Morten om.

Johan.

Det skal blive Jer bragt i Morgen Bruder Sup. Lad os nu være, god Nat! gaae og leg Jer!

Br. Sup.

Hvordan! god Nat! hvem snakker Du til Kammerad! jeg kan gaae, om jeg vil.

Johan.

Det forstaaer sig selv.

Br. Sup.

Og blive om jeg vil.

Trine.

I har Ret; (sagte) vi blive ndk aldrig af med ham.

Br. Sup.

Nei, see mig kuns hvilken loyerlig Fyr! vil sige god Nat, gaae hen og leg Jer, til mig, som er Oldermand her i Byen, mig, som har foreſtaaet saa mange store Regnſkaber, en Mand, der veed at paſſe ſine Ting og Embeder, ſom den beſte, der er saa brav og ærlig en Mand, ſom nogen — — — — — — og tør mig endda — — — Kom Du min Høne, et lille Kys, saa er det godt igien!

Trine.

Gaae, gaae Bruder Sup! det kan vi ſnakke om en anden gang.

Br. Sup.

Vil Du ikke, nu vel, Du har Din Friehed, libertatem, jeg gaaer min Vei, Farvel saalænge! (han gaaer)

Johan.

Det var godt, endelig ſlap vi ham lykkelig og vel.

Trine.

Trine.

Hvor det dog er hæsligt at være beskienket.

Br. Sup. (kommer igien.)

Hør mine allerkiereste Venner, maae jeg ikke nok tænde min Pibe hos Jer.

Trine.

See, der har vi ham igien! Du kunde ikke heller bie med at snakke, til han var reent borte.

Johan.

Men bevare os vel! raab dog ikke saa høit Papa.

Br. Sup. (raaber alt hvad han kan)

Raaber jeg høit? Mig synes dog jeg giør mig ret Umage for at dempe min Røst.

Trine.

O, jeg maae gaae min Vei, det faaer aldrig Ende.

Br. Sup.

Nei vist ikke, bliv Du, bliv Du kuns her min Putte! Du maae ikke gaae for min Skyld. (han bliver Flasken vaer.) Ha, ha! hvad er det? Viin? Er den god Børn? Lad os forsøge! jeg har just havt en dievelsk Forskrækkelse i Dag. (han drikker.) Med Forlov (han drikker igien.)

Johan. (til Trine, som er ganske uroelig.)

Ja, hvad skal vi vel giøre, Trine, det nytter ikke at bruge Magten med ham. (til Sup.)

Hør nu Patron! har Du snart forvundet Din Forskrækkelse?

Br. Sup.

Nei ikke saa strax, men det gaaer vel over; — — — hvad det var jeg vilde sige — — — ja glem ikke det, nu gaaer jeg hiem i al Stilhed. (han gaaer til Kammerdøren.)

Johan.

Hvor vil I hen, det er feil.

Br. Sup. (banker paa med Stokken.) Hei Mester Morten! (til Johan og Trine, som vil hindre ham) tys, tys, gier ikke saadan Støi, ellers vaagner I Patronen — Mester Morten!

Trine.

Skynd Dig bort Johan, der er han!

Johan.

Vær Du kuns slet ikke bange, jeg løber hen til min Morbroer, vi skal paa Timen være her begge to. (Trine rødder til Side og feier i Værkstedet.)

Br. Sup.

Mester Morten!

Ellevte

Ellevte Scene.

Trine, Bruder Sup, Morten.

Morten.

Hvem kalder paa mig? O, er det Dig Bruder Sup.

Br. Sup.

Ja net op mig.

Morten.

Nu, hvordan lever Du min gamle Broer?

Br. Sup.

Saa, saa, la, la, — — — — mit Orehoved?

Morten.

Jeg vilde min Troe just nu til at giøre det færdig, spørg kuns Trine, om det ikke er sandt.

Trine.

Jo, det er ganske rigtig sandt!

Br. Sup.

Skynd Dig da, og giør det færdig, imidlertid gaaer jeg hen til Naboens, og bestiller os en Flaske; jeg skal betale hver Pæl vi drikke.

Morten.

Godt, det er vel talt, gaae og bestil os en Flaske.

Br. Sup.

Men lad mig saa ikke sidde for længe og gabe, hør Du!

Morten.

Nei vist ikke, gaae Du kun, jeg skal strax være hos Dig! (Sup gaaer.) Kom Trine, og hielp mig dette Orehoved herhen, at jeg kan komme til at giøre det færdig inden i. (det kommer til at lægge med den aabne Ende mod Tilskuerne) See! hvor peent her er bleven, alting paa sit Sted, det kan man kalde at holde Orden i Huset. Ak! hvor jeg vil være glad, naar Du bliver min lille Kone.

Trine.

Ja, det er ikke endnu saa rigtig afgiort.

Morten.

Nei, men det kan dog snart blive rigtig.

Trine.

Maaskee!

Morten.

Hvorfor maaskee? Synes Du at jeg er ikke smuk nok;

Trine.

Det har jeg aldrig sagt.

Morten.

Vilde Du gierne jeg skulde være noget yngre?

Trine.

Nei, nei.

Morten.

Morten.

Eller rigere?

Trine.

I kan være vis paa, at jeg derfore ikke vilde elske Jer mere.

Morten.

Det er vel talt min Dronning! Fornøielsen er altid mere end Rigdom; men begge Dele ere gode, og vær Du kun uden Bekymring, jeg skal baade forneie Dig og forsyne Dig, det kan Du være vis paa!

(han kryber ind i Oxehovedet.)

Tolvte Scene.

Morten, Trine og Johan.

Johan.

Trine! er han her?

Trine.

Der inde i Oxehovedet.

Morten.

Det var dog i en god Tid jeg fik Johan jaget paa Døren.

Trine.

Men Din Morbroer?

Johan.

Han er her paa Timen.

Morten.

Jeg skal holde ham frie for Fremtiden at sætte en Fod inden disse Døre. Trine, Du taler aldrig et Ord! Fortæl mig dog en Historie imens jeg gier dette Arbeide færdig.

Trine.

Jeg kan en nye Vise, men jeg tør ikke synge den.

Morten.

Hvorfor?

Trine.

Jo, for den er giort om Jacob Bødker.

Morten.

Hvad skader det. Fordi det er om een af mine Laugsbrødre, syng, syng Du kuns ligefuldt!

Vaudeville.

Trine.

„ En gammel skindsyg Bødker, han
„ Elskte en ung og deilig Pige,
„ Tænkte at blive hendes Mand,
„ Og ei et kierligt Ord kan sige!
„ Bedre forstaaer Johan sin Kunst,
„ Ei var hans Suk og Flid omsonst.

„ Stræb

„ Stræb Bodker, stræb Bodker alt hvad Du kan,
„ Pas Du Din Tonde, som en Mand.

Begge.

„ Stræb Bodker, stræb ꝛc.

Morten.

Den er min Troe god den Vise, syng videre.

Trine.

Andet Vers.

„ Engang, da denne gamle Broer
„ Var i sin Tonde nok saa flittig,
„ Listig Johan var uden for
„ Elskov arbeider taus og vittig!
„ O, hvor hans Die talde dog
„ Kierligheds sande varme Sprog,
„ Stræb Bodker ꝛc.

Morten. (leer)

Ypperlig, ypperlig, ha, ha, ha, ha, o syng, syng, bliv ved at synge!

Trine.

Tredie Vers.

„ Bodkeren var mistænkelig,
„ Men han i Tonden alting glemmer;
„ Rigtig Johan han brugte sig
„ Ei et Minut sit Puds forsømmer.

„O, hvor han vidste let at faae
„Kiereſtens Haand at kyſſe paa.
„Stræb Bødker ꝛc.

Morten.

Ypperligt! Er der meer, den er vel dog aldrig ude nu?

Trine.

Nei viſt ikke.

Morten.

Nu saa bliv ved! syng, syng, syng den tæt ud!

Trine.

Fierde Vers.

„Ganske forliebt hvert Haand-Kys var,
„Brændte af Elſkovs sande Varme,
„Hvordan han det og maget har,
„Han hende fik i sine Arme.
„O, hvor han kyſte sødt og kiert,
„O, hvor den gamle blev fixeert,
„Stræb Bødker, stræb Bødker alt hvad Du kan,
„Pas Du Din Tønde, som en Mand.

Begge.

„Stræb Bødker, stræb — — (i det samme stiger Morten ud af Fadet, og bliver Johan vaer.)

Morten.

Morten.

Hvad er det, hvad gier Du der Carnallie?

Johan. (efteraber ham.)

Syng, syng, bliv ved at synge.

Morten.

Ha, Du Erke-Gavtyv, jeg skal nok lære Dig at synge.

Trettende Scene.

Morten, Trine, Johan og Anders.

Anders.

Hvad vil alt dette sige, hvad er der paa færde?

Morten.

O Mester Anders, man er færdig at myrde mig. Jeres Søster-Søn, den Carnallie, har spillet mig et forbandet Puds i Dag, hielp mig at prygle ham.

Anders.

Sagte, sagte, Mester Morten! lad Overnerne ikke løbe for stærkt paa hinanden. Lad os nu først snakke om en Sag, som angaaer mig, siden kan vi komme til Jeres.

Morten.

Gierne, siden I saa — — —

Anders.

I skylder mig 100 Rdlr. Mester Morten!

Morten.

Ja, det er rigtig nok, (for sig selv) har Fanden ført ham herhen om dem. (høit.) Jeres Søster-Søn den Gavstrik har giort mig — — —

Anders.

Det er alt længe over den Tid jeg skulde havt mine Penge; jeg vil betales.

Morten.

Skal jeg sige min Sandhed, saa er jeg ikke ved Skillingen.

Anders.

Ja, saa gier Anstalt for Penge. Jeg vil betales, og det strax, eller jeg lader giøre Indførsel hos Jer i Morgen.

Morten.

Jeg siger Jer endnu engang, jeg har ingen Penge at betale med.

Anders.

Destoverre for Jer! Saa maae vi selge Jeres Løsøre, og hvad her er. Skyldige Tiener til i Morgen, Mester Morten.

Morten.

Hvilken forbandet Forlegenhed! men hør dog!

Anders.

Hvad skal jeg høre, Penge vil jeg have.

Morten.

Men der kan jo blive giort Anstalt derfor; overalt er jeg jo en brav, ærlig Mand!

Anders.

Anders.

Det bør I vise.

Johan.

Morbroer! Mester Morten siger, at han er en brav ærlig Mand, men har ingen Penge; det er ganske almindeligt. Men hør, jeg veed en Maade at bringe den hele Sag i Rigtighed. See! der er Trine, hun kunde være mig som et Underpant. Vil Mester Morten give mig hende til Egte, saa paatager jeg mig hans Gield.

Morten.

Hvordan, hvordan Gavtyv!

Anders.

Et Øieblik! — Mig synes dette Forslag er ganske antageligt, Mester Morten.

Morten.

Hvordan, jeg skulde give slip paa Trine!

Anders.

Synes I maaskee bedre om at danse i Slutteriet; naar jeg neiere eftertænker alting, synes mig ogsaa bedre om at faae mine Penge; Jeres Tiener!

Canon.

Morten.

Giv mig dog Tid, saa kan
Jeg vist betale Jer,
Thi nu det mig umueligt er
Det uden Penge ei gaaer an.

Anders.

Anders.

Ei spørges om I kan,
Jeg vil betales her;
Thi ellers Slutteriet er
Jer Stand-Korteer, min gode Mand.

Johan.

Giv ham ei Tid, han kan;
Han vil bedrage Jer,
Han bør betale strax og her,
Det uden Penge just gaaer an.

Trine.

Den falske stygge Mand,
Hvor han er haard og tver,
Da det dog ganske let ham er
At bringe Regningen i Stand.

Anders.

I at betale, lærer der
Alle Ting til Punct og Prikke,
Gield og Dom og Stevninger,
Jeg nu strax laer Jer beskikke.

Morten.

Den Skaal er beest at drikke!

Morten. (for sig selv.)

Jeg maae blive rasende — — det forræderske Pak har narret mig — — hun den Taske elsker mig slet ikke — — at twinge hende til at ægte mig — — Nei, der kunde let hendes mig noget slemt. — — (til Anders) Nu velan da, Mester Anders, uden videre Stridighed, lad os blive ved at være gode Venner!

Anders.

Samtykker I?

Morten.

Ja, jeg vinder 100 Rdlr. for at lade en dum Stræg være ugiort. Det er en Forneielse at blive klog for det Kiøb.

Anders.

Og jeg paa min Side er ret forneiet over at see Jer saa fornuftig.

Fiortende Scene.

De Forrige og Bruder Sup.

Br. Sup. (beskienket.)

Heida, Mester Morten! Hvad er det, hvad vil alt dette sige! — — men er det ret at exponere en skikkelig Mand, som mig, og lade mig sidde derhenne paa Kroen mutters allene ved to Flasker, ret ligesom jeg kunde være en Drukkenbolt.

Morten.

Nu følges vi strax derhen at drikke dem, ere de bestilte? Br.

Br. Sup.

Hvor Du snakker, om de ere bestilte, men jeg troer, jeg har drukket dem.

Morten.

Nu vel! saa kan vi faae os et Par andre.

Br. Sup.

Som Du skal betale.

Morten.

Ja, siden jeg vinder 100 Rdlr. kan jeg sagtens staae ved at betale, hvad vi drikke.

Anders.

Ret saa, jeg er med.

Br. Sup.

Du har vundet, siger Du, jeg bestiller frisk øxl, vi maae have de 100 Rdlr. drukket op.

Morten.

Nei, nei, ikke saa.

Anders.

Lad ham kuns bestille, jeg skal nok betale.

Morten.

Top, det holdes.

Anders.

Nu Born, i Morgen holde vi Bryllup!

Vaudeville.

Johan.

Ei gamle Mænd med unge Piger
Sig bør befatte, det gaaer galt,
Det deres Sirkel overstiger,
Slig Lyst er alt for dyrt betalt!

Men

Men naar med unge raske Lemmer
Man Huus og Kone passe kan,
Da kan den Lyst dog aldrig gremme,
Da kan siges: den Lyst er sand!

Anders.

Min Kone, naar vor Molle standser,
Naar der i Dammen Vand ei faldt;
Hun da for Jammer intet sandser,
Slig Lyst er alt for dyrt betalt!
Men naar at Sluser neppe demmer
Vor Overflødighed af Vand,
Da er hun glad, og Sorgen glemmer,
Da kan siges: den Lyst er sand!

Trine.

Ei deles kan et kierligt Hierte,
Den, som mig elsker, har jeg valgt,
Hvis ikke Elskov Valget lærte,
Den Lyst blev alt for dyrt betalt!
Men naar to Hierter lige stemme,
Hvad der os da og mode kan,
Ved Kierlighed vi alting glemme,
Da kan siges: den Lyst er sand.

Br. Sup.

Jeg lider godt en raskfen Pige,
Hun og min Flaske er mit alt,
Men skal jeg den for hende vige
Slig Lyst er alt for dyrt betalt!

Jeg

Jeg drikker, hvis det Pigen gremmer,
Hun jo det samme giøre kan
Kuns ved sit Glas man Sorgen glemmer.
Da kan siges: den Lyst er sand!

Morten.

Vee den, som paa sin gamle Alder
I unge Pigers Snarer faldt,
Hvis han ei snart sligt Fias frafalder,
Den Lyst blir alt for dyrt betalt!
Mig hendes Tab ei meget gremmer,
Jeg for Gevinst det holde kan,
Just ved sligt Tab jeg Sorgen glemmer,
Da kan siges: den Lyst er sand!

Alle.

I hvad der og et Bryst beklemmer,
Det snart og let fordrives kan
Med Spas og Sang man Sorgen glemmer,
Da kan siges: den Lyst er sand!

